İŞKUR

2017

MUĞLA

İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMA RAPORU

MUĞLA ÇALIŞMA VE İŞ KURUMU İL MÜDÜRLÜĞÜ

İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMA RAPORU

2017

YAZARLAR

Burçin AYDIN BAŞ

Hasan BAŞ

SUNUŞ

Kültür, turizm, tarih ve tarım şehri olması yanında yılda yerli-yabancı yaklaşık 7 milyon turist ağırlayarak oluşturduğu ekonomik çeşitlilikle yıldızı parlayan Ege'nin incisi ilimizin bütün kurum ve kuruluşlarında **çağdaş yönetim anlayışı** çerçevesinde; insan odaklı, katılımcı, güven esaslı, iletişim temelli, rasyonel bir oydaşma ile kurumsal yönetişim gerçekleştirilerek öz disiplin içerisinde, proaktif, etkili, verimli, ergonomik ve **çözüm merkezli strateji geliştirmek** için makro çalışmalar yanında İŞKUR Müdürlüğümüz ölçeğinde de aynı ilkelerle **"çalışma ve istihdam hayatı"** ile ilgili stratejiler yürütülmektedir.

Bu bağlamda ekonominin ve milletlerin gelişip kalkınmasının en önemli unsuru olan **eğitim ve işgücünün niteliği konusunda** ilimizde her düzeyde ve de çeşitlilikteki eğitim ihtiyacını tespit ederek stratejiler oluşturmak, ilgili kurum/kuruluşlara ve müteşebbislere görüş ve önerilerde bulunmak, **istihdam politikası** oluşturarak korunması ve gelişmesini sağlamak, hâsılı işsizliği önlemek için işgücü piyasası verilerini derleyip analiz ederek yorumlamak amacıyla başkanlığımda İŞKUR İl müdürlüğümüz marifetiyle her üç ayda bir yaptığımız **İl İstihdam ve Mesleki Eğitim Kurulu'nda aldığımız kararlar** gereğince çalışmalar yürütmekteyiz. Bu cümleden olmak üzere her yıl ortalama 2000 işverenle iş ve meslek danışmanlarımızca yapılan yüz yüze görüşmelerle oluşturulan işgücü piyasası araştırmaları ile

piyasanın aktörleri olan **işverenler, sivil toplum kuruluşları (STK) ve vatandaşlardan** elde ettiğimiz verileri dikkate alarak işbaşı eğitim programları, girişimcilik eğitimleri, işgücü yetiştirme kursları, fuarlar ve kariyer günleri düzenlemekteyiz.

Ayrıca bu yıl itibariyle Sayın Cumhurbaşkanımızın himayelerinde 2017 Ocak ayında başlatılan **"Çalışma Hayatında Milli Seferberlik"** kapsamında tüm ülkede olduğu gibi Muğla'da da STK'lar, işverenler ve tüm paydaşlar ile dört koldan çalışıldı. 687 sayılı KHK ile 2016 Aralık ayındaki çalışan sayısının baz alınması ve **turizm sektöründe** de söz konusu ayda en düşük istihdamın yaşanması nedeni ile 773 TL'lik kişi başı istihdam teşviki çeşitli sebeplerle zaten daralma yaşayan **sektörün istihdamına büyük bir katkı** sağladı. Bunun neticesinde işveren başına düşen 3,5 kişilik artı (ek) istihdam ile Muğla Türkiye birincisi oldu. Bununla birlikte turizm sektöründe sıklıkla karşılaşılan sezon dışında iş akdi askıya alınan çalışanlar işbaşı eğitim programından (İEP) yararlanamazken mevzuatında yapılan değişiklik ile yararlanır hale geldi. Bu nedenle geçen yıl Muğla İl Müdürlüğümüz 6669 kişilik program ve 3140 kişilik kalıcı istihdam ile Türkiye üçüncüsü oldu. Bu başarıda katkısı olan bütün işverenlerimize teşekkür ediyoruz.

Diğer yandan ülke sathında olduğu gibi Muğla'da da hizmetlerimizi yerinde ve isabetle sunmak için Fethiye Hizmet Merkezimiz 2014 yılında açılmıştı. Şimdi de Bodrum ve Milas Bölgelerine hizmet verecek Milas Hizmet Merkezimizi açıyoruz. Ayrıca çağdaş yönetim anlayışı çerçevesinde hizmet sunacak yeni bir il müdürlüğü binası yapmak için ruhsat aşamasına gelmiş bulunmaktayız.

9. ve 10. Kalkınma Planlarında ve Ulusal İstihdam Stratejisinde de yer alan; **"istihdamın artırılmasına"** yönelik oluşturulacak stratejilere ışık tutacak bu analiz çalışmasında emeği geçen başta Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü insan kaynakları olmak üzere tüm kamu kurum ve kuruluşları ile özel sektör çalışanlarına teşekkür ederim.

Esengül CİVELEK
Muğla Valisi

ÖNSÖZ

Heyecanını Koru

Kadim kültürümüzde ve medeniyet tasavvurumuzda yer alan; **"İNSANI YAŞAT Kİ DEVLET YAŞASIN"** felsefesi doğrultusunda ve Cumhuriyetimizin kuruluşunun 100. kuruluş yıldönümü olan 2023 vizyonu ile hükümetimizce hazırlanan Ulusal İstihdam Stratejisi ile 9. ve 10. Kalkınma Planlarında ortaya konulan **"nitelikli işgücü", "hayat boyu öğrenme"** ve nihayet **işsizliğin % 5 lere** indirilmesi gibi hedeflerin gerçekleştirilmesi amacıyla kamu istihdam kurumu olan kurumumuzca da canhıraş çabalar ve icraatlar yapılmaktadır.

Bu bağlamda yılda yerli yabancı yaklaşık yedi milyon turist ağırlayarak oluşturduğu ekonomik çeşitlilikle yıldızı parlayan, Ege'nin incisi ilimizde kalkınma parametrelerini mümkün olan daha ileri düzeylere taşımak için gerek Bakanlığımız ve gerekse Genel Müdürlüğümüzün destekleri ile çeşitli projeler geliştirmekte yer yer de uygulamaya koymaktayız. Nitekim bu yıl Sayın Cumhurbaşkanımızın himayelerinde başlatılan **"çalışma hayatında milli seferberlik"** doğrultusunda Cumhuriyet tarihinde ilk kez uygulanan istihdam teşvikleri, öteden beri yapılan işbaşı eğitim programları ve işveren katılım payı ödemeleriyle ilgili teşvikler neticesinde ülkemiz genelinde ve ilimizde büyük başarılara ulaşılmıştır.

Bu minval üzere ana görevlerimizden olan **istihdamın, korunması, geliştirilmesi ve yaygınlaştırılması** amacıyla yürüttüğümüz işlemlerden birisi de gelecekteki işgücü ihtiyacını belirlemek, planlamalar yapmak, reel piyasa ve işgücü yetişme modeli açısından ihtiyaç analizleri yapmak, piyasanın ihtiyaçlarını doğru ve isabetle yürütmek yanında piyasanın dinamiklerini doğru ve yerinde yönetmek böylece etkili istihdam politikaları oluşturulabilmesini sağlamak amacıyla sosyal paydaşlarımıza ulaşmakta, onları dinlemekte ve dikkate alarak yapılan işgücü piyasası araştırmalarını yayınlamaktayız.

Dünyanın ve ülkemizin en önemli uğraşlarından olan **"işsizlikle mücadele ve istihdam"** sorununa ilimiz ölçeğinde derinlemesine ışık tutacak olan bu çalışmada ve diğer bütün çalışmalarımızda bizlere desteğini esirgemeyen Sayın Bakanımıza, Valimiz Sayın Esengül CİVELEK'e, Genel Müdürümüz Sayın Cafer UZUNKAYA'ya, İl İstihdam ve Mesleki Eğitim Kurulu Üyelerine şükranlarımı sunarken emeği geçen tüm kamu kurum ve kuruluşları ile özel sektör çalışanları ile tüm insan kaynaklarıma da teşekkür ederim.

İlyas SARIYERLİ
Kamu Yönetimi Uzmanı
Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürü

İÇİNDEKİLER

SUNUŞ i
ÖNSÖZ iii
İÇİNDEKİLER iii
TABLOLAR LİSTESİ iv
ŞEKİLLER LİSTESİ v
KISALTMALAR vi
YÖNETİCİ ÖZETİ vii
GİRİŞ 1
BİRİNCİ BÖLÜM 2
İŞGÜCÜ PİYASASI ARZ VERİLERİ 2
İŞKUR GÖSTERGELERİ 2
Başvuru 2
Kayıtlı İşsiz 3
Açık İşler 6
İşe Yerleştirmeler 7
Aktif İşgücü Programları 9
İşsizlik Ödeneği 14
İKİNCİ BÖLÜM 16
İŞGÜCÜ PİYASASI TALEP ARAŞTIRMASI SONUÇLARI 16
İŞYERLERİ VE MEVCUT İSTİHDAM 17
İşyeri Verileri 18
Mevcut İstihdam 28
AÇIK İŞLER 33
TEMİNİNDE GÜÇLÜK ÇEKİLEN MESLEKLER 51
EKLER 66
EK 1: 2017 YILI İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMASI İŞYERİ BİLGİ FORMU 66

TABLOLAR LİSTESİ

Tablo 1: Mesleklere Göre Başvuru Sayısı (2016) 3
Tablo 2: Mesleklere Göre Kayıtlı İşsiz Sayısı (2016) 5
Tablo 3: Mesleklere Göre Açık İş Sayıları (2016) 7
Tablo 4: Mesleklere Göre İşe Yerleştirme Sayıları (2015) 8
Tablo 5: Mesleki Eğitim Kurs ve Kursiyer Sayıları (2010-2016) 9
Tablo 6: Mesleki Eğitim Kurslarının Cinsiyete Göre Meslek Dağılımı 10
Tablo 7: İşbaşı Eğitim Programı ve Katılımcı Sayıları (2010-2016) 11
Tablo 8: İşbaşı Eğitim Programlarının Cinsiyete Göre Meslek Dağılımı 12
Tablo 9: Girişimcilik Eğitim Programı ve Katılımcı Sayıları (2010-2016) 12
Tablo 10: Toplum Yararına Programlar (Kurs ve Kursiyer Sayıları) (2010-2016) 13
Tablo 11: Yıllar İtibariyle İşsizlik Ödeneği Başvuru ve Hak Eden Sayısı (2010-2016) 14
Tablo 12: Mesleklere Göre İşsizlik Ödeneğini Hak Eden Sayıları (2016) 15
Tablo 13: İşyerlerinin Sektörel Dağılımı 18
Tablo 14: Sektörlere Göre İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanma Oranları 26
Tablo 15: Sektörlere ve Cinsiyete Göre Çalışan Sayısı 29
Tablo 16: Meslek Grupları ve Cinsiyete Göre Çalışan Sayıları 31
Tablo 17: İşyeri Yaşına ve Cinsiyete Göre Çalışan Sayısı 31
Tablo 18: En Fazla Çalışanı Olan Meslekler 32
Tablo 19: Sektörlere Göre Açık İş Sayısı 34
Tablo 20: Sektörlere Göre Açık İş Oranı ve Açık İşi Olan İşyeri Oranı 34
Tablo 21: Açık İşlerde Sektörlere Göre Talep Edilen Eğitim Düzeyi 39
Tablo 22: Açık İşlerde Talep Edilen Eğitim Düzeyleri ve Arama Kanalları İlişkisi 41
Tablo 23: Arama Kanallarından İstenen Becerilerin Öncelik Sıralaması 43
Tablo 24: Meslek Gruplarına Göre Açık İş Sayısı 44
Tablo 25: Meslek Gruplarına göre Açık İş Oranları 44
Tablo 26: Açık İşlerin Meslek Gruplarına ve Cinsiyet Göre Dağılımı 45
Tablo 27: Meslek Gruplarına Göre Açık İşlerde Talep Edilen Beceri Düzeyi 47
Tablo 28: Meslek Gruplarına Göre Açık İşlerin Aranma Kanalları 48
Tablo 29: Açık İş Olan Mesleklerden İstenen Becerilerde Öncelik Sıralaması 49
Tablo 30: Cinsiyet Bazında En Çok Açık İş Olan Meslekler 50
Tablo 31: Cinsiyete Göre Açık İşlerde Talep Edilen Becerilerin Öncelik Sıralaması 51
Tablo 32: Sektörlere Göre Temininde Güçlük Çekilen Kişi Sayısı 53
Tablo 33: Mesleklere Göre TGÇM Dağılımı 55
Tablo 34: Mesleklere Göre TGÇM Nedenleri 58
Tablo 35: Sektörlere Göre İşverenlerin İstihdam Beklentileri 60
Tablo 36: Sektörlere Göre Net İstihdam Değişimi 61
Tablo 37: Meslek Gruplarına Göre Net İstihdam Değişimi 61
Tablo 38: En Fazla İstihdam Artışı/Azalışı Beklenen Meslekler 62

ŞEKİLLER LİSTESİ

Şekil 1: Yıllar İtibariyle Cinsiyete Göre Başvuru Sayısı (2010-2016) 2
Şekil 2: Yıllar İtibariyle Cinsiyete Göre Kayıtlı İşsiz Sayısı (2010-2016) 4
Şekil 3: Yıllara Göre Açık İş Sayıları (2010-2016) 6
Şekil 4: Yıllar İtibari ile Cinsiyete Göre İşe Yerleştirme Sayısı (2010-2016) 7
Şekil 5: İşyerlerinin Yaşına Göre Dağılımı 19
Şekil 6: Sektörlere Göre Part-time Çalışanı Olan İşyerlerinin Dağılımı 20
Şekil 7: Kadınların Part-Time Çalışma Durumu 21
Şekil 8: Sektör Bazında İşyerlerinin Vardiyalı Çalışma Yapma Durumu 22
Şekil 9: Kadınların Vardiyalı Çalışma Durumu 23
Şekil 10: Sektörlere Göre İşyerlerinin İhracat Yapma Oranı 24
Şekil 11: İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanma Oranları 25
Şekil 12: Sektörlere Göre İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanma Oranları 25
Şekil 13: İŞKUR Hizmetlerinden Yararlanan İşyerlerinin Özellikleri 28
Şekil 14: Sektörlere Göre Ortalama Çalışan Sayıları 30
Şekil 15: Açık İşi Olan İşyeri Oranı 33
Şekil 16: TGÇM Durumuna Göre Açık İş Oranları 35
Şekil 17: İhracat, Part Time Çalışma, Vardiyalı Çalışma Yapma Durumuna Göre Açık İş Oranları 36
Şekil 18: Açık İşlerde Cinsiyet Tercihi 36
Şekil 19: Açık İşlerin Eğitim Düzeyine Göre Dağılımı 37
Şekil 20: Açık İşlerin Cinsiyet ve Eğitim Düzeyine Göre Dağılımı 38
Şekil 21: Açık İşlerin Arama Kanallarına Göre Dağılımı 40
Şekil 22: Hizmetlerden Yararlanma Durumuna Göre Arama Kanallarının Dağılımı 42
Şekil 23: Eleman Temininde Güçlük Çeken İşyeri Oranı 52
Şekil 24: Sektörlere Göre Temininde Güçlük Çeken İşyeri Oranı 52
Şekil 25: Temininde Güçlük Çekilen Kişilerin Meslek Gruplarına Göre Dağılımı 54
Şekil 26: TGÇM Nedenlerinin Dağılımı 56
Şekil 27: İşyeri Durumuna Göre TGÇM Nedenleri 57
Şekil 28: İşyeri Özellikleri Bakımından NİDO 63

KISALTMALAR

İPA İşgücü Piyasası Araştırmaları
İŞKUR Türkiye İş Kurumu
NACE Avrupa Topluluğu Ekonomik Faaliyetlerin İstatistiki Sınıflaması
NİDO Net İstihdam Değişim Oranı
TÜİK Türkiye İstatistik Kurumu

YÖNETİCİ ÖZETİ

İşgücü piyasasını analiz etmek için arz ve talep verilerine ihtiyaç duyulmaktadır. İşgücü piyasasının arz tarafına ait veriler TÜİK ve İŞKUR'un idari kayıtları aracılığı ile yayınlanmaktadır. İşgücünün arz boyutunun ele alınmasında bir takım temel işgücü verileri bulunmaktadır. Ekonomik olarak aktif olan nüfusun, çalışabilir yaştaki nüfusa olan oranını ifade eden İşgücüne Katılma Oranı; çalışanların çalışabilir yaştaki nüfusa oranını ifade eden İstihdam Oranı ve toplam işsiz sayısının işgücüne oranını ifade eden İşsizlik Oranı işgücü arzına ilişkin temel eğilimleri barındırmaktadır. İşgücü piyasasının talep yönüne ilişkin veriler ise işgücü piyasası araştırması kapsamında derlenmektedir.

İşgücü piyasasının talep boyutunu analiz etmek gayesiyle hazırlanan bu raporda Muğla İli İşgücü Piyasası Araştırması sonuçlarına göre değerlendirilmiştir. Çalışma kapsamında bin 123 işyeri ziyaret edilmiş olup veri derlenen işyeri sayısı bin 20'dir. Bu işyerleri 20 ve daha fazla çalışanı olan işyerleri olup il genelinde 17 sektörde tam sayım yapılmıştır. Muğla ilinde 20+ istihdamlı işyerleri için toplam çalışan sayısı 36 bin 105 olarak tespit edilmiştir. Cinsiyet bağlamında ele alındığında ise 26 bin 445 çalışan erkeklerden, 9 bin 660 çalışan ise kadınlardan oluşmaktadır. Erkeklerin ve kadınların ise yüzde 29,6'sı Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri sektöründe istihdam edilmektedir. İl geneline bakıldığında her işyerinde ortalama olarak 35 kişi istihdam edilmektedir. Ortalama çalışan sayısı en fazla İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri sektöründe olup bu sektördeki işyerlerinde ortalama 62'dir. Muğla ilinde en fazla çalışanı olan meslek grupları; Nitelik Gerektirmeyen Meslekler ve Hizmet ve Satış Elemanlarıdır.

Muğla ilinde açık iş oranı yüzde 2,4 olarak tespit edilmiştir. Türkiye genelinde ise açık iş oranı yüzde 1,7 olup, Muğla ili açık iş oranı bakımından 0,7 puanlık bir farkla Türkiye ortalamasının üzerindedir. Açık iş oranının en yüksek olduğu sektör ise yüzde 6,3 ile Su Temini; Kanalizasyon, Atık Yönetimi ve İyileştirme Faaliyetleri sektörü olup bu sektördeki iş yeri sayısı çok azdır. Açık işi olan iş yeri oranına bakılacak olursa Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri ile İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri öne çıkmaktadır. Muğla ilinde açık işlerin meslek gruplarına göre dağılımı incelendiğinde; en fazla açık işin Hizmet ve Satış Elemanları ve Nitelik Gerektirmeyen Meslekler meslek grubunda olduğu tespit edilmiş olup bu gruptaki açık iş sayısının toplam açık iş sayısı içindeki oranı yüzde 71,9'dur. Ayrıca söz konusu meslek grubu yüzde 5,9 ile açık iş oranının en yüksek olduğu meslek grubudur. Muğla ilinde en fazla açık iş olan meslekler; Garson (Servis Elemanı), Servis Komisi, Özel Güvenlik ve Koruma Meslek Elemanı, Oda Görevlisi- Turizm, Resepsiyon Görevlisi (Ön Büro Elemanı), Aşçı, Genel Alan Temizleme ve Düzenleme Görevlisi/Meydancı, Beden İşçisi (Genel), Barmen-Barmaid, Hemşiredir. İl genelinde açık işlerin yüzde 59,4'ü için Lise ve Altı eğitim düzeyi talep edilmektedir.

Muğla ilinde temininde güçlük çekilen meslekleri, sektörlere göre iş yeri sayısına oranla incelendiğinde en fazla Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri sektöründe eleman temininde güçlük çekildiği görülmektedir. Bu sektördeki işyerlerinin yüzde 33,8'i eleman temininde güçlük çekmektedir. Muğla ilinde meslek gruplarına göre temininde güçlük çekilen kişilere bakıldığında en çok Hizmet ve Satış Elemanları meslek grubunda yer aldıkları görülmektedir. Temininde güçlük çekilen kişilerin yüzde 37,8'i söz konusu meslek grubunda

yer almaktadır. Muğla ilinde temininde güçlük çekilen mesleklere bakıldığında ilk sırada Garson (Servis Elemanı) mesleğinin yer aldığı görülmektedir. Bu mesleği sırasıyla Özel Güvenlik ve Koruma Meslek Elemanı , Bulaşıkçı ve Resepsiyon Görevlisi (Ön Büro Elemanı) meslekleri takip etmektedir. Muğla ilinde temininde güçlük çekilme nedenlerine bakıldığında ilk sırada Bu Meslekte İşe Başvuru Yapılmaması yer almaktadır.

Türkiye genelinde işyerlerinin yüzde 18,8'i istihdamın artacağı yönünde cevap verirken Muğla ilinde işverenlerin yüzde 11,9'u istihdamın artacağını öngörmüştür. İstihdamın azalacağını düşünen iş yeri oranı yüzde 2,1 ile Türkiye genelinde 0,3 puan farkla altında kalmıştır.

GİRİŞ

Muğla İşgücü Piyasası Araştırması sonucu derlenen veriler ile il işgücü piyasasının sorunlarına ışık tutulabilecektir. Alınacak kararların ve uygulamaya konulacak faaliyet ve projelerin etkinliği için bu araştırma sonucunda elde edilen verilerin kıymeti bir hayli büyüktür. Muğla İşgücü Piyasası Araştırması Sonuç Raporu da bu önemli bilgileri içeren ve il düzeyinde politika yapıcılarına ve karar alıcılara kaynak sağlamada büyük katkılar sağlayacak olan önemli bir çalışmadır. Zira etkin bir işgücü piyasası için işgücü piyasasının aktörlerini oluşturan işgücü ve işverenlerin piyasaya sundukları emeği ve piyasadan beklediklerini iyi analiz ederek niteliklerini ortaya koymak ilk adımı oluşturmaktadır. Daha sonra ise bu analizler neticesinde arz talep dengesini iyi kurmak ve işgücü politikalarını bu dengeyi sağlayacak şekilde bir zemine oturtturmak, istihdam ve işsizlik sorunlarıyla mücadele eden her bir kurum/kuruluşun gayesini oluşturmaktadır.

Bu bağlamda İşgücü Piyasası Araştırmaları sadece İŞKUR düzeyindeki politikalara değil, Türkiye'de işgücü piyasası konusuyla ilgilenen her kuruma önemli katkılar sağlamaktadır. İŞKUR, işgücü piyasasında aktif ve pasif istihdam politikalarında söz sahibi bir Kamu İstihdam Kurumu olarak İşgücü Piyasası Bilgi Formları aracılığıyla ve işverenlerle yüz yüze görüşme yöntemiyle İşgücü Piyasası Araştırmalarını gerçekleştirmektedir. Bu araştırma sonucunda Türkiye'de işgücü piyasasının talep boyutuna ilişkin en kapsamlı veri üreten kurum olarak İŞKUR'u görmekteyiz.

İşgücü piyasası talep verilerinin elde edilmesine yönelik çalışmalar Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlükleri tarafından 2007 yılından beri periyodik olarak sürdürülmektedir. Her sene periyodik olarak yapılan bu araştırmalar kapsamında 2017 yılı için Muğla ilinde 3 Nisan – 5 Mayıs 2017 tarihleri arasında saha çalışması gerçekleştirilmiştir. Akabinde işgücü piyasasının arz ve talep boyutunu ele alan İşgücü Piyasası Araştırma Raporu hazırlanmıştır.

Bu raporda, İşgücü Araştırması sonuçları analiz edilerek Muğla ilinin işgücü piyasasının talep yapısı ortaya konulmaktadır. İşgücü Piyasası Araştırmasının gayesi işverenlerin mevcut istihdam ve açık işlerini tespit etmek, işgücü piyasasında mevcut ve gelecek dönemde meydana gelen veya gelmesi beklenen mesleki değişim ve gelişimleri izlemektir.

BİRİNCİ BÖLÜM

İŞGÜCÜ PİYASASI ARZ VERİLERİ

İŞKUR GÖSTERGELERİ

İŞKUR göstergeleri Kurumun idari kayıtlarından oluşmakta olup İŞKUR'un hedef kitlelerine sunmuş olduğu hizmetlerinin verilerinden hareketle istatistik alt yapısında derlediği rakamları içermektedir. Kurumun hizmetlerinden yararlanmak için Kuruma kayıt yaptıran kişilerin yaş, cinsiyet, sosyal durum, eğitim durumu, sektör ve meslek bilgisi bağlamında oldukça detaylı bilgisine ulaşılabilmektedir.

Başvuru

Başvuru, İş arayanların, gereksinimlerinin karşılanması için internet üzerinden ya da Kurum İl Müdürlüklerine doğrudan yaptıkları müracaattır.

Şekil 1: Yıllar İtibariyle Cinsiyete Göre Başvuru Sayısı (2010-2016)

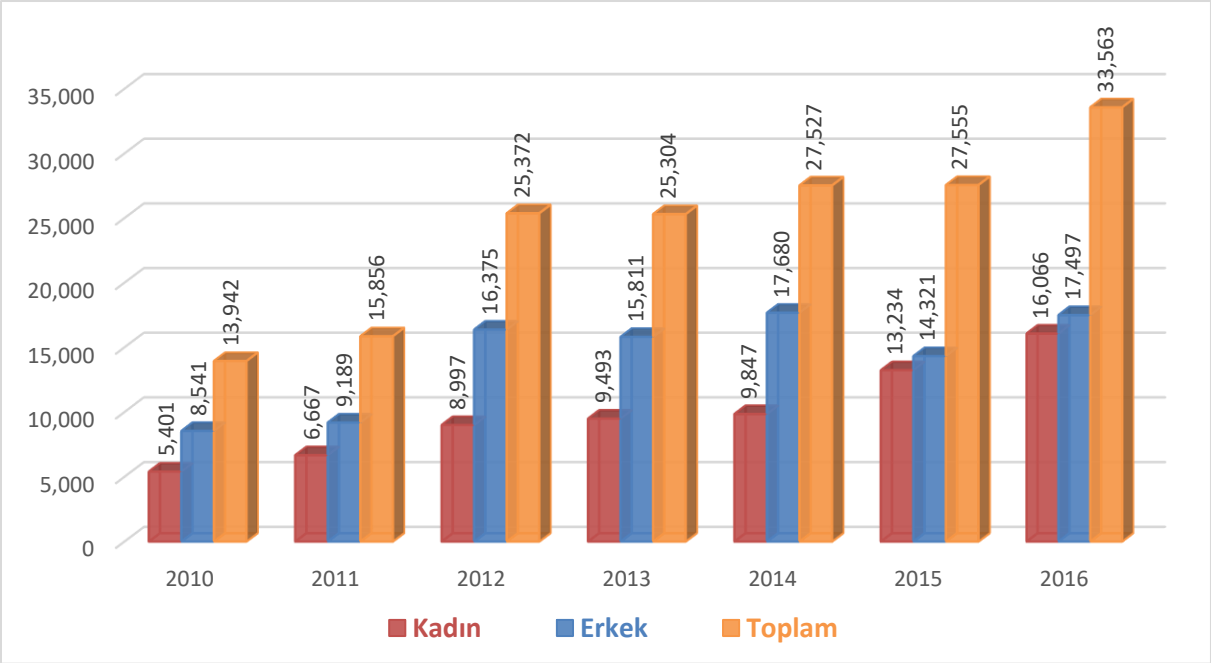

Kaynak: İPA 2017

Muğla ili için başvuru sayısı, 2016 yılında son yedi yılın en yüksek seviyesini görmüştür. Toplam başvuru sayısı 169 bin 119 olarak gerçekleşmiştir. Bu başvuruların 99 bin 414 tanesini erkekler, 69 bin 705'ini kadınlar oluşturmuştur. Toplam başvuru sayısı 2010 yılına göre 2016 yılında

19 bin 621 kişi artmıştır. Bu artışın 10 bin 665 kişisini kadınlar, 8 bin 956 kişisini erkekler oluşturmuştur. Yıllar itibari ile başvuruların yaklaşık olarak yüzde 40'ı kadınlardan, yüzde 60'ı erkeklerden oluşmaktadır.

Tablo 1: Mesleklere Göre Başvuru Sayısı (2016)

Meslekler	Kadın	Erkek	Genel Toplam
BEDEN İŞÇİSİ (GENEL)	1.792	2.241	4.033
TURİZM VE OTELCİLİK ELEMANI	706	1.360	2.066
TEMİZLİK GÖREVLİSİ	1.230	269	1.499
SATIŞ DANIŞMANI	867	536	1.403
GARSON (SERVİS ELEMANI)	258	740	998
BÜRO MEMURU (GENEL)	585	242	827
BEDEN İŞÇİSİ (TEMİZLİK)	550	225	775
AŞÇI	150	407	557
KASİYER	417	137	554
SEKRETER	488	16	504

Kaynak: İPA 2017

Tablo 1'de Muğla ilinde mesleklere göre kayıtlı başvuru sayıları mevcuttur. En fazla başvurunun olduğu İlk 10 meslek içerisinde ilk sırada 4 bin 33 kişi başvuruyla Beden İşçisi (Genel) mesleği bulunmaktadır. Bu rakam toplam başvuru sayısının %30,5'ini oluşturmaktadır. Bu mesleği Turizm ve Otelcilik Elemanı ve Temizlik Görevlisi meslekleri takip etmiştir. Kadınların başvurduğu mesleklere bakıldığında ise ilk ondan farklı olarak Hizmetli (Kamu kuruluşları) , Ön Muhasebe meslekleri yer almaktadır. Erkeklerde ise Şoför (Yük Taşıma) – (Yolcu Taşıma) ve Güvenlik Görevlisi meslekleri farklılık göstermektedir.

Bu doğrultuda mesleklere bakıldığında kadınların da nitelikli mesleklerde (Ön muhasebeci gibi) tercih edildiği görülmektedir. Kadınların eğitim ve mesleki nitelikleri arttıkça işgücü piyasasında daha rahat yer bulabildikleri görülmektedir.

Kayıtlı İşsiz

Kayıtlı işsizler, işsiz olup İŞKUR'a iş aramak için başvuruda bulunan kişileri kapsamaktadır. Bir kişi Kuruma kayıt olduktan sonra 12 ay boyunca herhangi bir işlemde bulunmazsa kayıtlarda aktif durumdan pasif duruma geçmektedir. Daha önce 18 ay olarak belirlenen aktif kayıtta kalma süresi 2016 yılı Ocak ayı ile birlikte 12 aya düşürülmüştür. Şekil 2'de yıllar itibariyle Muğla ili için İŞKUR'a kayıtlı işsizlerin cinsiyete göre dağılımı verilmiştir.

Şekil 2: Yıllar İtibariyle Cinsiyete Göre Kayıtlı İşsiz Sayısı (2010-2016)

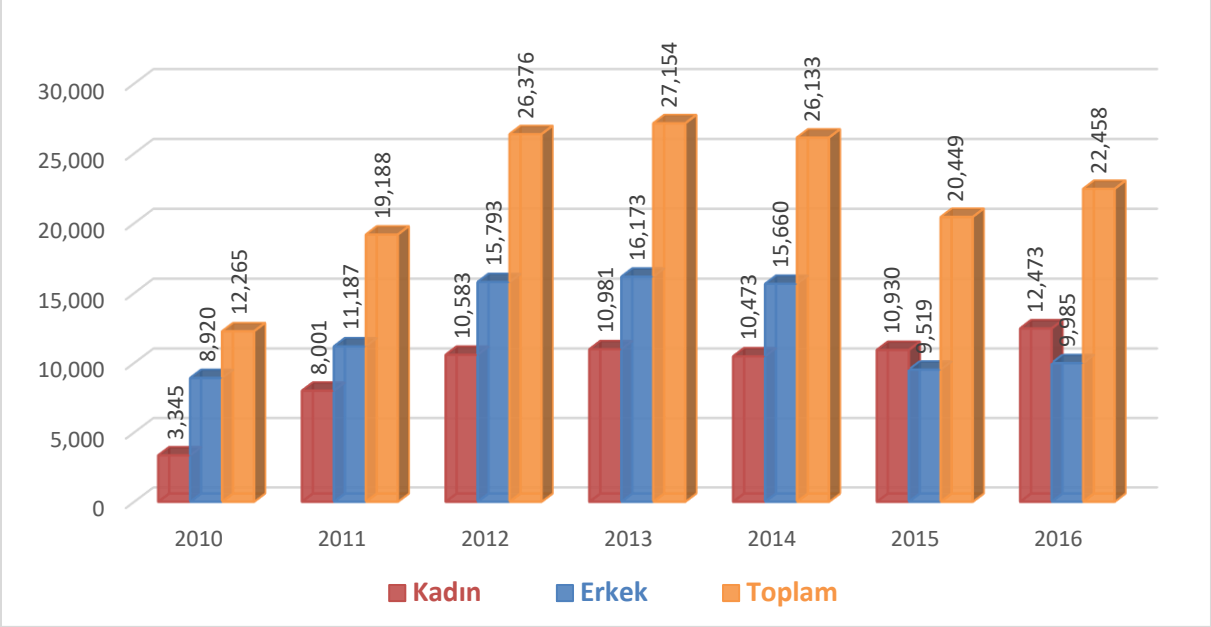

Kaynak: İPA 2017

2010 yılında Muğla ilinde İŞKUR'a kayıtlı 12 bin 265 işsizin 8 bin 920'si erkeklerden, geri kalan 3 bin 345 kişisi ise kadınlardan oluşmaktadır. 2016 yılında ise toplam 22 bin 458 kişi işsiz olarak kayıtlarda yerini almıştır. Yıllar itibariyle toplam kayıtlı işsiz sayısında artış 2013 yılında en yüksek seviyeye ulaşmıştır. 2015 yılındaki düşüşün nedeni ise 2015 yılı içinde kayıtlı işsiz sorgulamalarında SGK kayıtlarının da baz alınması yöntemine geçilmesidir. Bu gelişmenin, İŞKUR olarak işsizlere daha doğru ve etkin politika üretmek noktasında faydalı olacağı düşünülmektedir.

Yıllar itibariyle kadın ve erkek dağılımları incelendiğinde dikkati çeken nokta kadınların kayıtlı işsiz olarak İŞKUR kayıtlarındaki önemli artışıdır. 2010 yılında 3 bin 345 kadın kayıtlarda işsiz olarak yer almışken bu sayı 2016 yılında yaklaşık dört katına çıkarak 12 bin 473'e yükselmiştir. 2013 yılından itibaren ilimizde kayıtlı işsiz sayısının azalmaya başladığı görülmüştür. Bunda işe yerleştirme servisi hizmetlerinin , İşbaşı Eğitim Programlarının da etkin kullanılması göz önünde bulundurularak adayların uygun birer işe yönlendirildiğini öngörebiliriz. Ayrıca kadın kayıtlı işsiz sayısı 2016 yılında en yüksek seviyeye ulaştığı görülmektedir. Kayıtlı işsizlerin mesleklere göre dağılımı yapıldığında en çok Beden İşçisi (Genel) , Temizlik Görevlisi ve Satış Danışmanı mesleklerinin ilk üç sırayı aldığını , kadınlarda bu meslekler genel olarak aynı iken erkeklerde ise Turizm ve Otelcilik Elemanı mesleğinde de kayıtlı işsizlerin çok sayıda olduğu görülmektedir. İlimizde diğer kayıtlı işsizlerin bulunduğu meslekler ise ; Beden İşçisi (Temizlik) , Büro Memuru (Genel) , Hizmetli – Kamu Kuruluşları , Garson (Servis Elemanı) , Orman İşçisi ve Sekreterdir.

Tablo 2: Mesleklere Göre Kayıtlı İşsiz Sayısı (2016)

Meslekler	Kadın	Erkek	Genel Toplam
BEDEN İŞÇİSİ (GENEL)	1.525	1.223	2.748
TEMİZLİK GÖREVLİSİ	1.039	166	1.205
SATIŞ DANIŞMANI	512	279	791
TURİZM VE OTELCİLİK ELEMANI	243	511	754
BEDEN İŞÇİSİ (TEMİZLİK)	551	152	703
BÜRO MEMURU (GENEL)	484	149	633
HİZMETLİ (KAMU KURULUŞLARI)	471	78	549
GARSON (SERVİS ELEMANI)	155	379	534
ORMAN İŞÇİSİ	275	225	500
SEKRETER	407	16	423

Kaynak: İPA 2017

Tablo 2'de Muğla ilinde mesleklere göre kayıtlı işsiz sayıları mevcuttur. En fazla kayıtlı işsizin olduğu İlk 10 meslek içerisinde ilk sırada Beden İşçisi (Genel) mesleği yer almakta olup bu meslekte Muğla ilinde Kuruma kayıtlı 2 bin 748 işsiz bulunmaktadır. Bu rakam Muğla ilindeki toplam kayıtlı işsiz sayısının %31'ini oluşturmaktadır. Bu mesleği Temizlik Görevlisi ve Satış Danışmanı meslekleri takip etmiştir. Başvurularda olduğu gibi kadın kayıtlı işsizlerde de aynı durum söz konusudur. Kadınlarda en çok Beden İşçisi (Genel), Temizlik Görevlisi, Beden İşçisi(Temizlik) gibi mesleklerin yanı sıra Satış Danışmanı , Sekreter , Büro Memuru(Genel) gibi niteliği yüksek mesleklerde de kayıtlı işsiz bulunmaktadır. Ayrıca ilk on meslekten farklı olarak Ön Muhasebe ve Kasiyer mesleklerinde de kayıtlı olanlar erkeklere oranla daha yüksektir. Erkeklerde ilk on meslekten farklı olarak Aşçı , Şoför (Yük Taşıma) ve Yangın İlk Müdahale İşçisi mesleklerinde kadınlardan daha fazla kayıt bulunmaktadır.

Bu doğrultuda kadınların erkeklere göre daha nitelikli mesleklere eğilim gösterdiği söylenebilir. Bu durum erkeklerin işgücüne katılımının yüksek olmasının yanında kadınların eğitim seviyesinin artması ile işgücüne katılımının artmasının bir sonucudur. Böylelikle Kurumumuza yapılan başvurulara da bu durum yansımaktadır.

Açık İşler

Açık iş; en basit tanımlama ile Kuruma işverenler tarafından verilen işgücü talebidir. Açık iş sayısının artması kendisini işe yerleştirmede göstermekte ve işverenlerin İŞKUR ile çalışma isteklerinin arttığı yönünde izlenim vermektedir.

Şekil 3: Yıllara Göre Açık İş Sayıları (2010-2016)

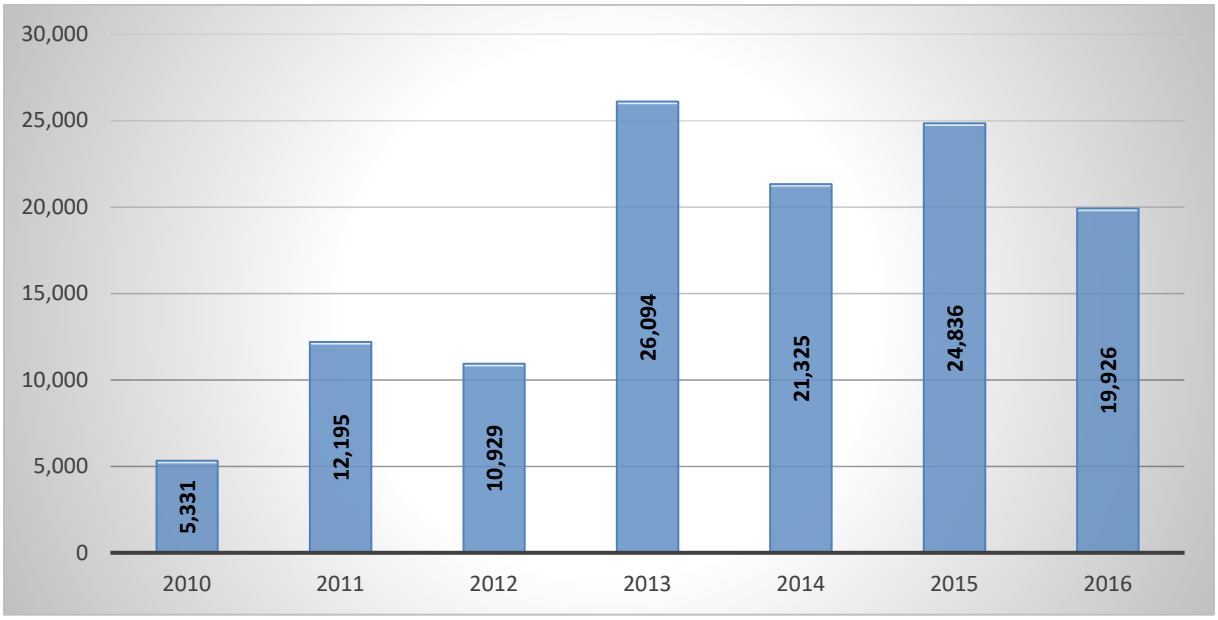

Kaynak: İPA 2017

Şekil 3'te görüleceği üzere 2010 yılında 5 bin 331 kişilik işgücü talebi alınmışken bu sayı 2016 yılına gelindiğinde 19 bin 926 kişiye yükselmiştir. Açık iş sayıları yıllar içerisinde dalgalı bir seyir izlemiştir. Açık iş sayısı 26 bin 94 ile 2013 yılında zirveyi görmüş ve bir önceki yıla göre yaklaşık yüzde 140 gibi bir artış sergilemiştir. Ancak 2016 yılında açık iş sayısında bir azalış görülmektedir.

Tablo 3: Mesleklere Göre Açık İş Sayıları (2016)

Meslekler	Açık İş Sayısı
BEDEN İŞÇİSİ (GENEL)	4.415
TURİZM VE OTELCİLİK ELEMANI	3.801
TEMİZLİK GÖREVLİSİ	1.760
PİDE USTASI	1.027
GARSON (SERVİS ELEMANI)	889
SATIŞ DANIŞMANI	612
BÜRO MEMURU (GENEL)	451
GÜVENLİK GÖREVLİSİ	440
ODA GÖREVLİSİ-TURİZM	354
BEDEN İŞÇİSİ (TEMİZLİK)	350

Kaynak: İPA 2017

Muğla ilinde 2016 yılında 14 bin 099 kişilik açık iş, işverenler tarafından İŞKUR'a iletilmiştir. Bu sayının içinde, kayıtlı işsizlerde ve başvuru sayılarında olduğu gibi ilk sırada 4 bin 415 tane açık işe sahip Beden İşçisi (Genel) mesleği bulunmaktadır. Bu sayı toplam açık iş sayısının %31,3'ünü oluşturmaktadır. Bu mesleği Turizm ve Otelcilik Elemanı , Temizlik Görevlisi ve Pide Ustası meslekleri takip etmiştir.

İşe Yerleştirmeler

İşgücü piyasasının arz ve talep yönlü olduğu düşünüldüğünde işgücü talebinin artması ile daha fazla bireyin işe yerleşmesi doğal bir sonuçtur. Bu nedenle işe yerleştirme sayılarının artması için işverenlerden alınan açık işlerin artışının önemli olduğu unutulmamalıdır.

Şekil 4: Yıllar İtibari ile Cinsiyete Göre İşe Yerleştirme Sayısı (2010-2016)

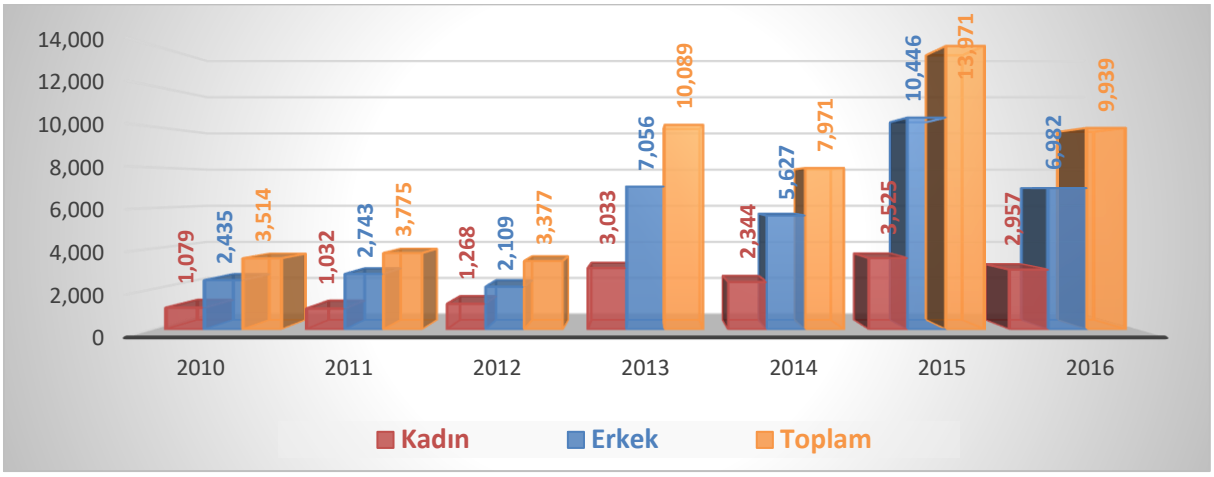

Kaynak: İPA 2017

2010 yılındaki işe yerleştirme sayısı 3 bin 514 olan Muğla ilinde işe yerleştirilenlerin 2 bin 435'i erkeklerden, geri kalan bin 79 kişi ise kadınlardan oluşmaktadır. Bu rakamlar 2013 yılına kadar artış, 2013'den 2016 yılına kadar ise dalgalı eğilim göstermiştir. İşe yerleştirmenin en yüksek olduğu 2015 yılında Muğla İlinde 13 bin 971 kişi İŞKUR tarafından işe yerleştirilmiştir. 2016 yılına kadar işe yerleşenlerin yaklaşık % 30' u kadınlardan % 70' i erkeklerden oluşurken bu oran 2016 yılında da aynı kalmıştır.

Şekil 4'te görüleceği üzere 2014 yılında işe yerleştirme rakamlarında belirgin bir düşüş yaşanmıştır. Ekonomideki durgunluk, sektörel belirsizlikler, asgari ücret düzeyi ile ekonomideki mal ve hizmet talebi gibi faktörler işverenlerin işgücü talebini etkilemektedir. İŞKUR olarak her koşulda ekonomideki potansiyel olamasa da fiili açık işleri mümkün olduğunca Kuruma kazandırıp, İŞKUR üzerinden iş arayan kayıtlı işgücü ile eşleştirmek işgücü piyasasında etkinliği arttırmak adına önemlidir. Bu durum da doğal olarak istatistiklere işe yerleştirme olarak yansıyacaktır.

Tablo 4: Mesleklere Göre İşe Yerleştirme Sayıları (2016)

Meslekler	Kadın	Erkek	Genel Toplam
TURİZM VE OTELCİLİK ELEMANI	915	2.391	3.306
BEDEN İŞÇİSİ (GENEL)	120	1.444	1.564
TEMİZLİK GÖREVLİSİ	294	196	490
GARSON (SERVİS ELEMANI)	103	387	490
BÜRO MEMURU (GENEL)	292	83	375
BEDEN İŞÇİSİ (TEMİZLİK)	100	193	293
ODA GÖREVLİSİ-TURİZM	145	97	242
BEDEN İŞÇİSİ (İNŞAAT)		226	226
MUTFAK GÖREVLİSİ	55	157	212
SATIŞ DANIŞMANI	101	89	190

Kaynak: İPA 2017

Muğla ilinde ilk sırada 3 bin 306 kişi Turizm ve Otelcilik Elemanı Mesleğinde işe yerleşmiştir. Bu sayı toplam işe yerleştirme sayısının %44,7 'sini oluşturmaktadır. Bu mesleği Beden İşçisi (Genel) , Temizlik Görevlisi , Garson meslekleri takip etmektedir. Kadınlar en çok Turizm ve Otelcilik Elemanı , Temizlik Görevlisi ve Büro Memuru (Genel) mesleklerinde işe yerleştirilirken, erkekler en çok Turizm ve Otelcilik Elemanı , Beden İşçisi (Genel) ve Garson (Servis Elemanı) mesleklerinde işe yerleştirilmiştir.

Aktif İşgücü Programları

İŞKUR, aktif işgücü piyasası programları aracılığıyla işgücü piyasasında becerileri eskimiş ya da hiçbir niteliği olmayan işgücüne beceri kazandırarak daha kolay iş bulmasına imkân vermekte ve işsizlikten istihdama geçişi kolaylaştırmaya çalışmaktadır.

Aktif işgücü piyasası programları içerisinde bulunan mesleki eğitim kursları, işbaşı eğitim programları ve girişimcilik eğitim programları ile işgücüne nitelik kazandırmaktadır. Toplum yararına programlar ise işsizliğin yoğun olduğu yerlerde ve dönemlerde işgücünün, işgücü piyasasından uzak kalmasını önlemede önemli bir araçtır.

Tablo 5: Mesleki Eğitim Kurs ve Kursiyer Sayıları (2010-2016)

MEK				
Yıllar	Kurs	Kadın	Erkek	Toplam
2010	159	1.330	1.171	2.501
2011	72	630	460	1.090
2012	125	1.333	851	2.184
2013	74	582	655	1.237
2014	57	429	320	749
2015	99	1.401	519	1.920
2016	77	1.275	313	1.588

Kaynak: İPA 2017

Mesleki eğitim kursu en fazla 2010 yılında düzenlenmiştir. Düzenlenen 159 kursa bin 330 kadın kursiyer, bin 171 erkek kursiyer katılarak toplam 2 bin 501 kursiyer katılım sağlamıştır. 2016 yılında ise düzenlenen 77 mesleki eğitim kursuna bin 588 kursiyer katılmıştır. Katılan kursiyerlerin 313'ü erkek, bin 275'i kadınlardan oluşmaktadır.

Mesleki eğitim kursları; yeni bir meslek kazandırılması veya var olan mesleki becerilerin geliştirilmesi suretiyle bireylerin istihdam edilebilirliğini arttırarak işsizlik probleminin çözülmesini hedefleyen programlardır. Bu kapsamda düzenlenecek kursların beceri eksikliği olan kitlelere ulaşması büyük önem taşımaktadır. Kursa katılan bireylerin cinsiyetleri incelendiğinde kadın katılımcıların daha fazla olduğu görülmektedir. Kadınların eğitim seviyesi arttıkça işgücüne katılımlarının arttığı gerçeği düşünüldüğünde mesleki eğitim kursları ile kadınların beceri seviyeleri arttırılarak işgücü piyasasına girişleri ve istihdam edilebilirlikleri kolaylaştırılmaktadır. 2016 yılında katılan kursiyerlerin yüzde 80'i kadınlardan oluşmaktadır. Bu bilgiler ışığında katılımcıların cinsiyet

dağılımı incelendiğinde kadınların yüksek oranda olması hedef kitlenin doğru belirlendiğini göstermektedir.

Tablo 6: Mesleki Eğitim Kurslarının Cinsiyete Göre Meslek Dağılımı

Kadın	Erkek	Toplam
HASTA VE YAŞLI REFAKATÇİSİ	SU ÜRÜNLERİ GIDA İŞLEME İŞÇİSİ	SU ÜRÜNLERİ GIDA İŞLEME İŞÇİSİ
SU ÜRÜNLERİ GIDA İŞLEME İŞÇİSİ	ÇOBAN/SÜRÜ YÖNETİM ELEMANI (KÜÇÜKBAŞ HAYVAN)	HASTA VE YAŞLI REFAKATÇİSİ
DEKORATİF EV AKSESUARLARI HAZIRLAMA ELEMANI	MİS SABUN ÜRETİM İŞÇİSİ	SÜT SIĞIRI YETİŞTİRİCİSİ
SÜT SIĞIRI YETİŞTİRİCİSİ	ARICI	DEKORATİF EV AKSESUARLARI HAZIRLAMA ELEMANI
HASTA KABUL GÖREVLİSİ	SÜT SIĞIRI YETİŞTİRİCİSİ	HASTA KABUL GÖREVLİSİ
EL NAKIŞÇISI	FOTOĞRAF ÇEKİMCİ	ARICI
EVDE ÇOCUK BAKIM ELEMANI	AHŞAP KALIPÇI	EL NAKIŞÇISI
MEKİK DOKUMACI	HASTA KABUL-KAYIT GÖREVLİSİ	ÇOBAN/SÜRÜ YÖNETİM ELEMANI (KÜÇÜKBAŞ HAYVAN)
AŞÇI YARDIMCISI	BİLGİSAYAR DESTEKLİ HARİTA ÇİZİM ELEMANI	AŞÇI YARDIMCISI
ZARARLI BÖCEK KONTROLÖRÜ	ÇAMAŞIRHANE GÖREVLİSİ	EVDE ÇOCUK BAKIM ELEMANI

Kaynak: İPA 2017

2016 yılında en fazla Su Ürünleri Gıda İşleme İşçisi , Hasta ve Yaşlı Refakatçisi ve Süt Sığırı Yetiştiricisi mesleklerinde kurs düzenlenmiştir. Kadınlarda en fazla Hasta ve Yaşlı Refakatçisi , Su Ürünleri Gıda İşleme İşçisi ve Dekoratif Ev Aksesuarları Hazırlama Elemanı mesleğinde kurs düzenlenmiştir. Erkeklerde ise en fazla Su Ürünleri Gıda İşleme İşçisi , Çoban / Sürü Yönetim Elemanı (Küçükbaş Hayvan) ve Mis Sabun Üretim İşçisi mesleklerinde kurs düzenlenmiştir.

Tablo 7: İşbaşı Eğitim Programı ve Katılımcı Sayıları (2010-2016)

İEP				
Yıllar	Kurs	Kadın	Erkek	Toplam
2010	3	1	3	4
2011	50	22	48	70
2012	404	215	295	510
2013	1323	879	758	1.637
2014	706	477	353	830
2015	1336	889	812	1.701
2016	2945	2.650	4.019	6.669

Kaynak: İPA 2017

İşsizliğin en önemli nedenlerinden biri gerekli mesleki bilgi ve beceriye sahip olunamamasının yanında yeterli iş tecrübesine sahip olunmamasıdır. İşbaşı eğitim programının temel gayesi mesleki deneyimi veya iş tecrübesi olmayan kişilere mesleki deneyim ve iş tecrübesi kazandırılarak bu kişilerin istihdam edilebilirliklerinin arttırılmasıdır. Bir diğer gaye ise nitelikli işgücü temin etmekte zorlanan işverenlere işe alacakları kişileri işyerinde belli bir süre gözlemleyerek ve eğitim vererek kişiler hakkında ayrıntılı bilgi sahibi olma ve işe alma konusunda isabetli bir karar verme imkânı sunmaktır.

2012 yılından itibaren işbaşı eğitim programlarının sayısı genel olarak artış eğilimi içerisindedir. İşverenler tarafından oldukça rağbet gösterilen işbaşı eğitim programları, katılımcılar açısından da pratik eğitim almaları ve işyerinde tecrübe kazanarak sonrasında daha kolay iş bulmaları açısından önemli bir aktif işgücü programı olarak karşımıza çıkmaktadır. 2016 yılında düzenlenen toplam kurs sayısı 2012 yılına göre 6,3 kat artmıştır. Bu durum İŞKUR'un kurslarının daha çok kişiye beceri kazandırdığını ve işgücü piyasasında etkinliğini arttırdığını göstermektedir.

2016 yılında iki bin 945 program düzenlenmiş olup toplam 6 bin 669 kişi programa katılmıştır. Katılımcıların yüzde 39,7 'si kadınlardan yüzde 60,3 'ü erkeklerden oluşmaktadır. Artış eğiliminde olan işbaşı eğitim programından 2016 yılında 2015 yılına göre yüzde 292,1 oranında daha fazla kişi faydalanmıştır.

Tablo 8: İşbaşı Eğitim Programlarının Cinsiyete Göre Meslek Dağılımı

Kadın	Erkek	Toplam
ODA GÖREVLİSİ-TURİZM	GARSON (SERVİS ELEMANI)	GARSON (SERVİS ELEMANI)
KAT HİZMETLERİ ELEMANI/KAT GÖREVLİSİ	TURİZM VE OTELCİLİK ELEMANI	TURİZM VE OTELCİLİK ELEMANI
GARSON (SERVİS ELEMANI)	MUTFAK GÖREVLİSİ	ODA GÖREVLİSİ-TURİZM
TURİZM VE OTELCİLİK ELEMANI	GENEL ALAN TEMİZLEME GÖREVLİSİ/MEYDANCI	MUTFAK GÖREVLİSİ
SATIŞ ELEMANI (PERAKENDE)	ODA GÖREVLİSİ-TURİZM	KAT HİZMETLERİ ELEMANI/KAT GÖREVLİSİ
BÜRO MEMURU (GENEL)	BAR SERVİS ELEMANI	GENEL ALAN TEMİZLEME GÖREVLİSİ/MEYDANCI
SATIŞ DANIŞMANI	SERVİS KOMİSİ	BAR SERVİS ELEMANI
SEKRETER	RESEPSİYON GÖREVLİSİ (ÖN BÜRO ELEMANI)	SATIŞ ELEMANI (PERAKENDE)
MUTFAK GÖREVLİSİ	AŞÇI	RESEPSİYON GÖREVLİSİ (ÖN BÜRO ELEMANI)
ÖN MUHASEBECİ	AŞÇI YARDIMCISI	SERVİS KOMİSİ

Kaynak: İPA 2017

2016 yılında en fazla; Garson (Servis Elemanı), Turizm ve Otelcilik Elemanı ve Oda Görevlisi – Turizm mesleklerinde işbaşı eğitim programı düzenlenmiştir. Kadınlarda en fazla Oda Görevlisi – Turizm , Kat Hizmetleri Elemanı / Kat Görevlisi ve Garson (Servis Elemanı) mesleğinde program düzenlenmiştir. Erkeklerde ise en fazla Garson (Servis Elemanı) , Turizm ve Otelcilik Elemanı ve Mutfak Görevlisi mesleklerinde program düzenlenmiştir.

Tablo 9: Girişimcilik Eğitim Programı ve Katılımcı Sayıları (2010-2016)

GEP				
Yıllar	Kurs	Kadın	Erkek	Toplam
2014	19	254	216	470
2015	17	242	170	412
2016	52	659	629	1.288

Kaynak: İPA 2017

Girişimcilik Eğitim Programları, istihdamın korunması, artırılması, geliştirilmesi ve işsizliğin azaltılması hedefleri çerçevesinde işsizlere kendi işlerini kurma imkânı sunarak hem işsiz olan bireyleri işsizlikten kurtarmayı hem de bireylere ilave istihdam imkânı oluşturmayı hedeflemektedir. 2016 yılında 52 tane girişimcilik eğitim programı düzenlenmiştir. 2016 yılında düzenlenen girişimcilik eğitim programı 2015 yılına göre 2,1 kat daha fazladır. Programa 659' u kadın, 629' u erkek olmak üzere toplam bin 288 kişi katılmıştır.

Tablo 10: Toplum Yararına Programlar (Kurs ve Kursiyer Sayıları) (2010-2016)

TYP				
Yıllar	Kurs	Kadın	Erkek	Toplam
2010	33	354	235	589
2011	71	479	313	792
2012	55	747	275	1.022
2013	24	307	47	354
2014	14	446	90	536
2015	83	3.172	1.461	4.633
2016	60	1.039	506	1.545

Kaynak: İPA 2017

Toplum Yararına Programlar; işsizliğin yoğun olduğu dönemlerde toplum yararına bir iş ya da hizmetin gerçekleştirilmesi yoluyla özellikle istihdamında zorluk çekilen işsizlerin çalışma alışkanlık ve disiplininden uzaklaşmalarını engelleyerek işgücü piyasasına uyumlarını gerçekleştirmek ve geçici gelir desteği sağlamak gayesiyle uygulanmaktadır. Muğla ilinde 2015 yılında toplum yararına programlara katılanların sayısında ciddi bir artış meydana gelmiştir. 2016 yılından toplam 60 kurs açılmış olup bu programlara bin 39'u kadın, 506'sı erkek olmak üzere toplamda bin 545 kişi katılmıştır. Toplum yararına programlar en fazla MEB Bakım Onarım ve Temizlik ve MEB Çevre Düzenlemesi işlerinde düzenlenmiştir.

İşsizlik Ödeneği

İşsizlik sigortası, kişinin bir işyerinde çalışırken; çalışma istek, yetenek, sağlık ve yeterliliğinde olmasına rağmen, kendi istek ve kusuru dışında işini kaybetmesi halinde uğradıkları gelir kayıplarını kısmen de olsa karşılayabilmek için, sigortacılık tekniği ile faaliyet gösteren sigorta koludur.

Tablo 11: Yıllar İtibariyle İşsizlik Ödeneği Başvuru ve Hak Eden Sayısı (2010-2016)

Yıllar	Başvuru Sayısı	Hak Eden Sayısı
2010	6.232	4.236
2011	6.595	4.334
2012	10.014	4.894
2013	13.021	6.381
2014	14.215	6.722
2015	17.352	8.141
2016	23.082	11.146

Kaynak: İPA 2017

Muğla ilinde 2016 yılında toplam 23 bin 82 kişi işsizlik ödeneğine başvurmuş, bu kişilerden 11 bin 146'sı işsizlik ödeneği almaya hak kazanmıştır. İşsizlik ödeneğine başvuru ve hak eden sayısı yıllar itibari ile artmıştır. İşsizlik ödeneğine başvuranların sayısı 2016 yılında 2015 yılına göre yüzde 33 oranında artmıştır. İşsizlik ödeneğini hak edenlerin sayısı ise 2016 yılında 2015 yılına göre yüzde 36,9 oranında artış göstermiştir.

Tablo 12'da ise işsizlik ödeneğini hak edenlerin meslek bilgileri yer almaktadır. İşsizlik ödeneğini hak edenler içerisinde ilk sırada Beden İşçisi (Genel) mesleğindekiler bulunmaktadır.

Tablo 12: Mesleklere Göre İşsizlik Ödeneğini Hak Eden Sayıları (2016)

Meslekler	İÖ Hakeden Sayısı
BEDEN İŞÇİSİ (GENEL)	913
TURİZM VE OTELCİLİK ELEMANI	741
AŞÇI	482
SATIŞ DANIŞMANI	435
GARSON (SERVİS ELEMANI)	387
TEMİZLİK GÖREVLİSİ	342
BÜRO MEMURU (GENEL)	221
BEDEN İŞÇİSİ (TEMİZLİK)	201
ÖN MUHASEBECİ	196
ŞOFÖR-YÜK TAŞIMA	161

Kaynak: İPA 2017

Muğla ili için başvuru sayısı, kayıtlı işsiz sayısı ve açık iş sayısında ilk sırada yer alan Beden İşçisi (Genel) mesleği işsizlik ödeneğini hak edenler içinde de birinci sırada yer almaktadır. Beden İşçisi (Genel) mesleğinde 913 kişi işsizlik ödeneği almayı hak etmiştir. Bu rakam toplam işsizlik ödeneğini almaya hak edenlerin %22,3' ünü oluşturmaktadır. Turizm ve Otelcilik Elemanı mesleğinde ise bu sayı 741 olarak gerçekleşmiştir. Bu meslekleri ise Aşçı , Satış Danışmanı ve Garson(Servis Elemanı) meslekleri takip etmiştir. Tablo 12'den anlaşılacağı üzere birkaç meslek haricinde daha çok nitelik gerektirmeyen mesleklerde işsizlik ödeneği alma durumu mevcuttur. Bu durum da meslek sahibi olan kişilerin daha az iş kaybına uğradıkları anlamına gelmektedir. Örneğin Büro Memuru (Genel) ve Ön Muhasebeci mesleklerin işsizlik ödeneği hak eden sayısı söz konusu mesleklere göre çok daha azdır.

İKİNCİ BÖLÜM

İŞGÜCÜ PİYASASI TALEP ARAŞTIRMASI SONUÇLARI

İşgücü piyasasında arz ve talep dengesinin kurulması yolu ile daha etkin işleyişi sağlamak adına işgücü piyasasındaki gelişmeleri takip etmek önemli bir konuyu oluşturmaktadır. İşgücü piyasasında işgücü arzı ve talebinin niteliklerini ortaya çıkarmak ise söz konusu etkin işleyişin ön şartı olarak kabul edilmektedir. İşgücü arzında görülen fazlalıklara rağmen hala belirli alanlarda işgücü sıkıntısı çekilmekte, nitelik uyumsuzluğu sonucu işsizlik azalış eğilimine girememektedir. Bu sorun da gelişmiş ülkelerin dahi işgücü piyasasında en çok sıkıntı çektiği konuların başında gelmektedir.

İşgücü piyasasında eşleştirme hizmetlerinde yaşanan bu tür sıkıntıları bertaraf edebilmek için işgücünün istihdam edilebilirliğini arttırmak odak nokta olarak ortaya çıkmasına rağmen ilk önce işgücü piyasasının gerçek ihtiyaçlarını tespit etmek önemlidir. Bunun sebebi işgücü piyasasının ihtiyacı olmamasına rağmen söz konusu alanda işgücü yetiştirilmesi gibi etkin olmayan faaliyetlerde bulunmanın oluşturduğu etkinlik problemi olarak söylenebilir. Belirli bir alanda işgücü ihtiyacı var mı? İhtiyaç varsa kaç kişilik açık iş mevcut? Hangi beceriler aranmakta? Bir mesleğin temininde güçlük çekiliyorsa bunun sebebi işe başvuru yapılmaması mı, gerekli niteliğe sahip olunamadığından mı ya da ücret ve çalışma koşulları beğenilmediği için mi? Bu soruların cevaplarına ulaşmak, etkin bir eşleştirme hizmeti için zaruri görünmektedir. Bu sebeple işgücü piyasasının talep boyutunun ele alınıp, Kurum politikalarına yön vermesi için çok ciddi çalışmalar yapılmaktadır. İşgücü piyasasının arz yönünü ele alan ve istatistiklerini yayımlayan Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK), bu çalışmalarını Sürekli Hane halkı İşgücü Anketleri aracılığıyla gerçekleştirmektedir. Talep tarafına ilişkin ise İŞKUR'un İşgücü Piyasası Araştırmaları bu alandaki boşluğu kapatmaya yöneliktir. Bu bağlamda işgücü piyasasının seyrini izlemek, değerlendirmek ve beklentileri açığa çıkarmak gayesiyle İşgücü Piyasası Araştırması yapılmaktadır.

4904 sayılı Kanunda Türkiye İş Kurumuna verilen görevlere istinaden işgücü piyasası ihtiyaçlarının tespit edilmesi gayesiyle Türkiye İş Kurumunca 2007 yılından beri İşgücü Piyasası Araştırmaları (İPA) periyodik olarak sürdürülmektedir. Değişik yöntemler kullanılarak 2007'den beri devam ettirilen araştırmalar 2009 yılından itibaren yılda iki defa yapılmaya başlanmıştır. İşgücü piyasası araştırmaları 2011 yılı ikinci yarısından itibaren TÜİK işbirliğiyle devam etmektedir.

Bu çalışmaların temel amaçları, işgücü piyasası ile ilgili periyodik bilgi elde etmek, işgücü piyasasında mevcut ve gelecek dönemde meydana gelen veya gelmesi beklenen mesleki değişim ve

gelişmeleri izlemek, işgücü piyasasının talep yapısını ortaya koymak ve bu sonuçlar üzerinden aktif istihdam politikalarına veri kaynağı teşkil etmek şeklindedir. Bu çalışmanın önemli amaçlarından biri de İŞKUR dışında da diğer kurum ve kuruluşların işgücü talebi hakkında bilgi ihtiyacını karşılamaktır.

Türkiye İş Kurumu, 2017 Yılı İşgücü Piyasası Araştırması kapsamında 3 Nisan – 5 Mayıs 2017 tarihleri arasında Türkiye genelinde 90 bin 749 işyeri ziyaret edilerek yüze görüşme yöntemiyle veri derlenmiştir. TÜİK İşyeri Kayıtları Sistemi altlık kullanılarak Avrupa Topluluğu Ekonomik Faaliyetlerin İstatistiki Sınıflaması (NACE) Rev. 2 sınıflandırmasına göre Tarım, Kamu Yönetimi ve Savunma; Zorunlu Sosyal Güvenlik, Hane Halklarının İşverenler Olarak Faaliyetleri ile Uluslararası Örgütler ve Temsilciliklerinin Faaliyetleri dışındaki 17 alt sektörde yer alan ve 20 ve daha fazla çalışanı olan işyerleri için 77 ilde tamsayım, 4 ilde (Ankara, İstanbul, İzmir, Bursa) örneklem yöntemiyle çalışılmıştır. 2-9 ile 10-19 arası çalışanı olan işyerlerinde ise Türkiye geneli sonuç alabilmek için örneklem yöntemiyle sahaya çıkılmıştır. Bu tabakalarda il düzeyinde bir sonuç elde edilmemiştir.

İşyerleriyle, Kurum personeli tarafından yüz yüze görüşme yöntemiyle gerçekleştirilen "İl İşgücü Piyasası Araştırması İşyeri Bilgi Formu" kapsamında,

- Temel işyeri bilgileri
- Mevcut istihdam bilgileri (Cinsiyet, Meslek)
- Açık iş (Meslek, Talep Edilen Eğitim ve Beceri düzeyleri, Arama Kanalı, Cinsiyet, Arama Süresi)
- Temininde güçlük çekilen meslekler (Meslek, Güçlük Çekme Nedeni)
- 30 Nisan 2018 tarihleri itibariyle artış/azalış olacağı düşünülen mesleklere ilişkin sorular sorulmuştur.

İŞYERLERİ VE MEVCUT İSTİHDAM

İşyerleri ve Mevcut İstihdam bölümünde Muğla ilinde gerçekleştirilen işgücü piyasası araştırması kapsamında bulunan işyerleri ile işyerlerinde çalışanlar üzerinde durulmaya çalışılacaktır. İşyerlerinin kuruluş yılı, İŞKUR hizmetlerinden yararlanma durumu ve hangi tür hizmetlerden yararlandığı, işyerlerinin vardiyalı çalışma yapma durumları, ihracat yapıp yapmama durumları ile part-time çalışanının bulunup bulunmadığı durumlarına ilişkin toplanan bilgilere yer verilecektir. Çalışma kapsamında Muğla ilinde bin 20 işyeri için veri derlenmiştir. Bu işyerlerinde 36 bin 105 çalışan tespit edilmiştir.

İşyeri Verileri

Muğla ilinde 20 ve daha fazla çalışanı olan işyerleri için veri üretilmiştir. Tablo 13'de Muğla ilinde araştırma kapsamında olan işyerlerinin sektörel dağılımı incelenecektir.

Tablo 13: İşyerlerinin Sektörel Dağılımı

Sektörler	İşyeri Sayısı
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	297
Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı	195
İmalat	127
İnşaat	122
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	58
Ulaştırma ve depolama	48
Eğitim	36
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	34
Diğer hizmet faaliyetleri	30
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	22
Gayrimenkul faaliyetleri	17
Madencilik ve taş ocakçılığı	17
Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor	9
Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri	3
Bilgi ve iletişim	3
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	1
Genel Toplam	**1.020**

Kaynak: İPA 2017

Muğla ilinde Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri sektörünün önemi, İşgücü Piyasası Araştırmalarında da ortaya çıkmıştır. Muğla ilindeki çalışma kapsamına giren işyerlerinin yüzde 29,1'i Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri sektöründe yer almaktadır. Türkiye geneli ile kıyaslama yapılacak olursa; Türkiye genelinde 20 ve daha fazla istihdamlı işyerleri içerisinde Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri sektöründe bulunan işyerlerinin ağırlığı yüzde 6,3'dür. Bu durumda Muğla ilinde Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri sektöründe bulunan işyerlerinin toplam işyerleri içindeki ağırlığı Türkiye ortalamasının üzerinde bulunmaktadır. Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri sektöründen sonra en fazla işyeri Toptan ve Perakende Ticaret sektöründe faaliyet göstermektedir. Araştırma kapsamında il genelinde yer alan işyerlerinin yüzde 19,1'i bu sektörde bulunmaktadır. Ayrıca yüzde 19 olan Türkiye ortalamasına yakın bir oran olarak gerçekleşmiştir. Muğla ilinde 20 ve daha fazla kişi istihdam eden her 2 işyerinden bir tanesi Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri ve Toptan ve Perakende Ticaret sektöründe faaliyet göstermektedir.

En az işyeri ise Elektrik, Gaz, Buhar ve İklimlendirme Üretimi ve Dağıtımı sektöründe bulunmaktadır. Daha sonra ise Bilgi ve iletişim ile Su Temini; Kanalizasyon, Atık Yönetimi ve İyileştirme Faaliyetleri sektörü 3'er işyeri ile karşımıza çıkmaktadır. Ancak bu tablo okunurken Muğla ili düzeyinde 20 ve daha fazla istihdamı olan işyerleri araştırma kapsamına dahil olduğu göz önünde bulundurulmalıdır. Ayrıca bu araştırma işyeri bazlı bir araştırma olup mutlaka istihdamı 20'den az olan bir Finans ve Sigorta Faaliyetleri sektöründe bulunan banka şubesi mevcut olacağından verilerin düşük olması doğaldır.

Şekil 5: İşyerlerinin Yaşına Göre Dağılımı

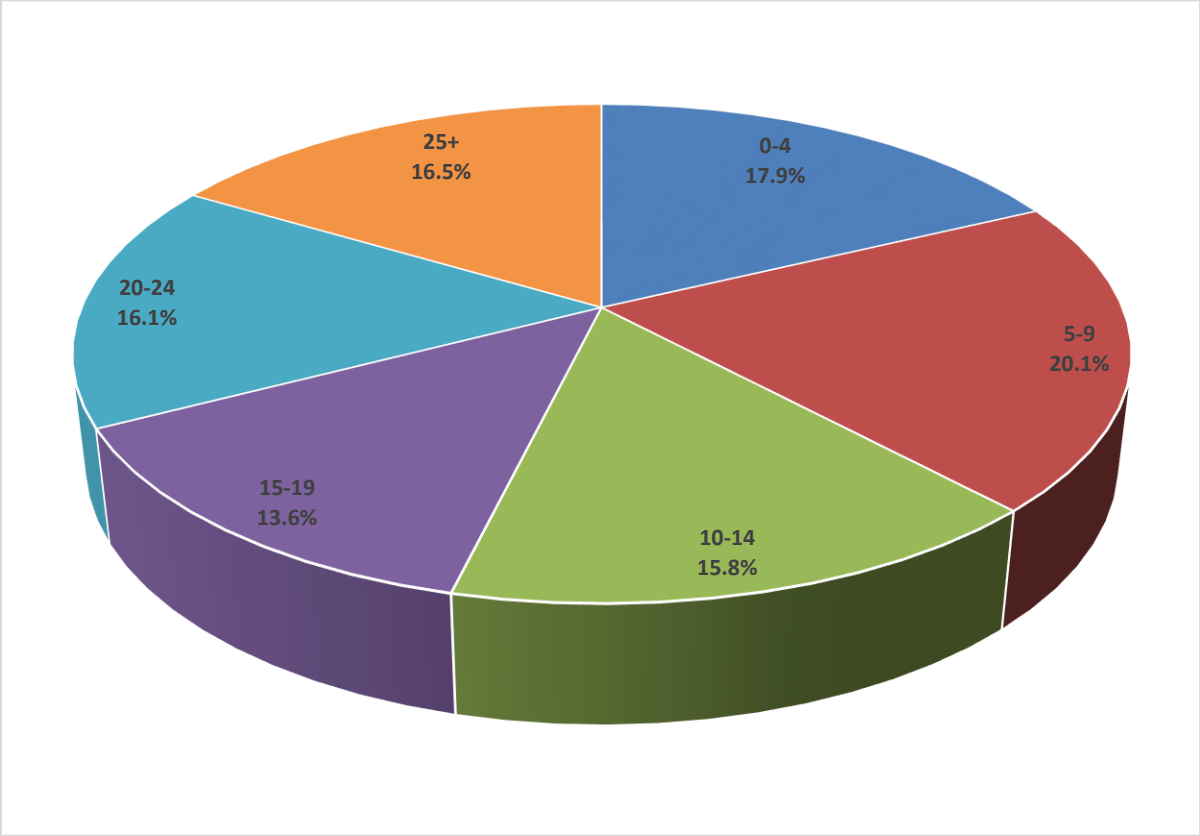

Kaynak: İPA 2017

Şekil 5'de görüldüğü üzere Muğla ilinde araştırma kapsamında yer alan işyerlerinin yüzde 20,1'i 5-9 yaş arasındaki işyerlerinden oluşmaktadır. 10-14 yaş arasında olan işyerlerinin ağırlığı ise yüzde 15,8'dir. İşyerlerinin yüzde 38 ' i 0-9 yaş aralığındadır. Yaklaşık her 3 işyerinden biri ise 20 yıl veya daha fazla süredir faaliyet göstermektedir.

Şekil 6: Sektörlere Göre Part-time Çalışanı Olan İşyerlerinin Dağılımı

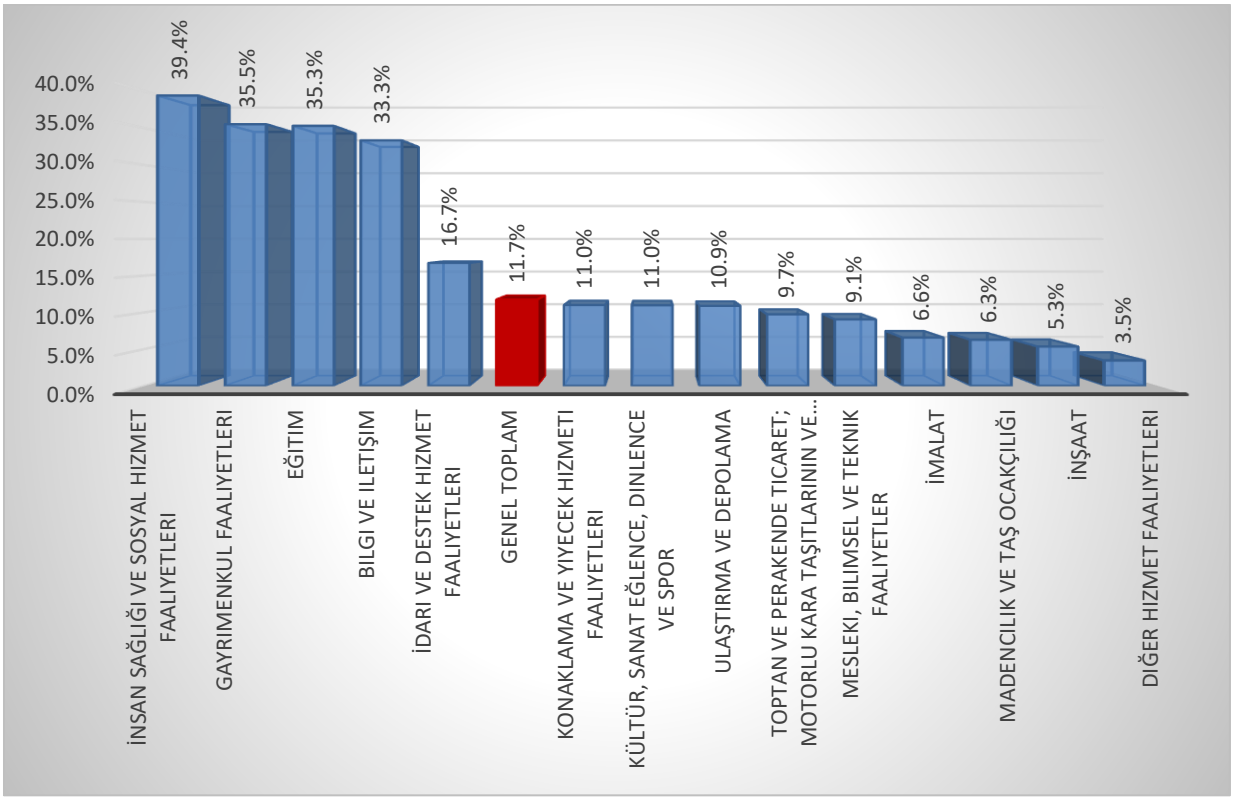

Kaynak: İPA 2017

Muğla ilinde İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri sektöründe yer alan işyerlerinin yüzde 39,4'ünde part-time çalışan bulunmaktadır. Muğla ili genelinde bu oran yüzde 11,7 olarak gerçekleşmiştir. İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri sektörü Türkiye genelinde de bu konuda öne çıkmış ve yüzde 39,4 ile Türkiye ortalamasının üzerinde yer almıştır. Muğla ilinde ikinci sırada Gayrimenkul Faaliyetleri sektörü yer almıştır. Bu sektörde işyerlerinin yüzde 35,5'inde part-time çalışanı bulunmaktadır. Üçüncü sırada ise yüzde 35,3 ile Eğitim sektörü yer almıştır. Bu sektörlerde bulunan işyerlerinde part-time çalışan olmasının sebebi bu alanların part-time çalışmaya uygun olmasıdır. Zira İnşaat sektöründe işgücü part-time çalışma yapma eğiliminde daha az bulunmaktadır. Özellikle çalışma şartları ve ücret düzeyi, part-time çalışma yönünden işgücünü sevk etmemektedir.

Part-time çalışmalar, esnek bir çalışma şekli olup işgücü piyasasında kadınlar tarafından oldukça talep edilmektedir. Gerek ailevi yükümlülükler gerekse işgücü piyasasında işverenlerin kadın emeğinden sürekli olarak faydalanabilme yönündeki olumsuz algısı kadınları, part-time şeklinde istihdam biçimlerine yönlendirmektedir.

Şekil 7'de part-time çalışma yapılan ve yapılmayan işyerlerindeki kadın çalışanların oranları bulunmaktadır.

Şekil 7: Kadınların Part-Time Çalışma Durumu

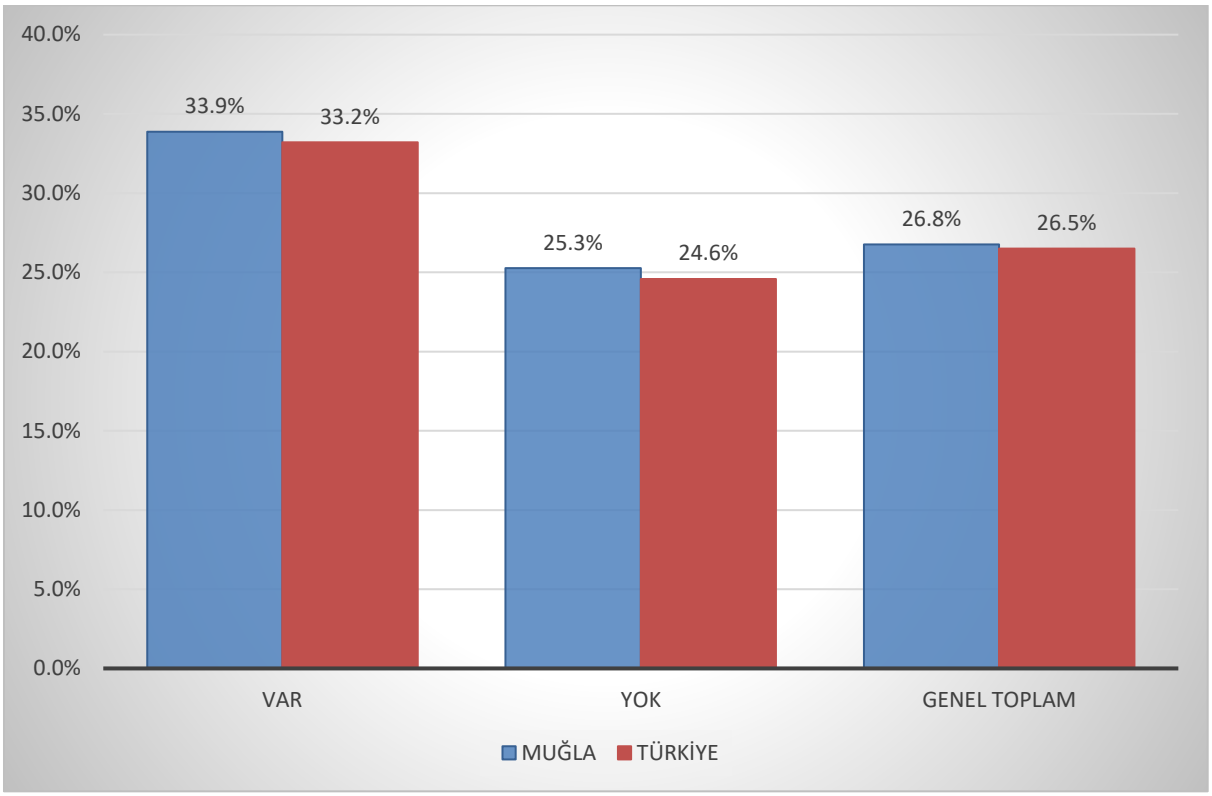

Kaynak: İPA 2017

Türkiye genelinde 20+ istihdamlı işyerlerinde çalışanların yüzde 26,5'ini kadınlar oluşturmaktayken Muğla ilinde bu oran yüzde 26,8 olarak gerçekleşmiştir. Part-time çalışma yapma durumlarına göre Muğla ili verileri incelendiğinde ise bu esnek çalışma şeklini kullanan işyerlerinde çalışanların içinde kadınların oranı yüzde 33,9 iken bu çalışma şeklini kullanmayan işyerlerindeki kadın çalışanların oranı yüzde 25,3 olarak tespit edilmiştir. Türkiye geneli verileri incelendiğinde part-time çalışma yapan işyerlerinde kadın çalışanların oranı yüzde 33,2 iken bu oran part-time çalışma yapmayan işyerlerinde yüzde 24,6'da kalmıştır. Muğla ilinde part-time çalışma kadın istihdamını olumlu etkilemektedir. Türkiye geneli ile aynı bir durum söz konusudur.

Şekil 8: Sektör Bazında İşyerlerinin Vardiyalı Çalışma Yapma Durumu

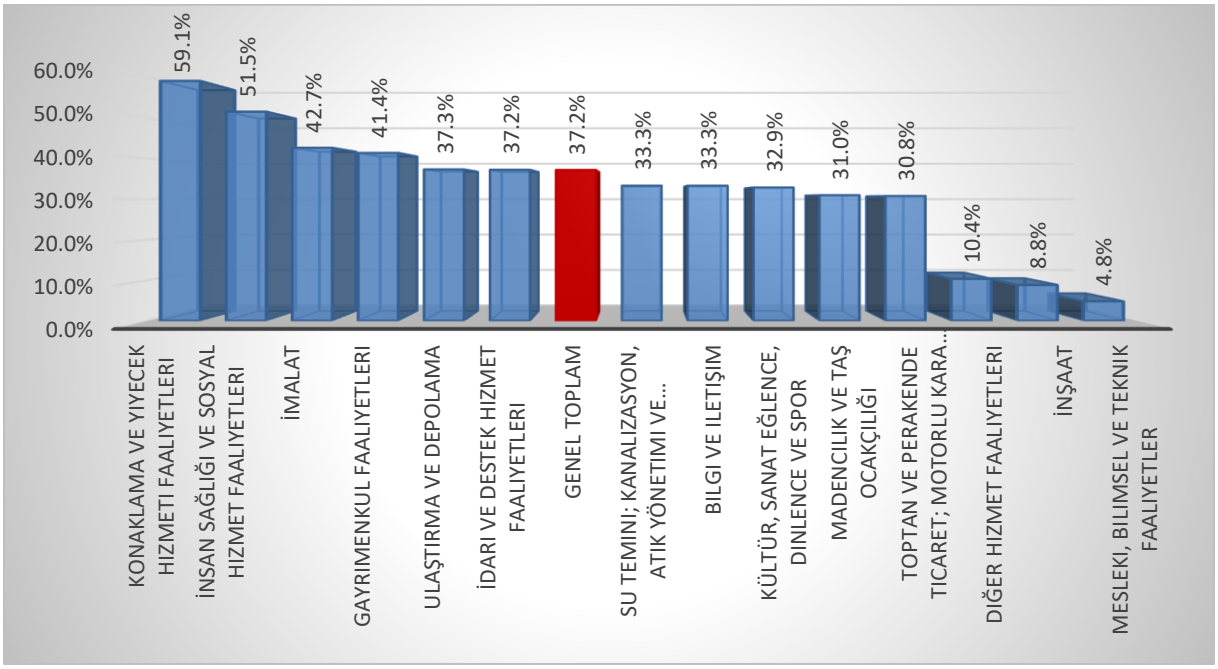

Kaynak: İPA 2017

Muğla ilinde işyerlerinin yüzde 37,2'sinde vardiyalı çalışma mevcut olup bu oran 20+ istihdamlı işyerleri için Türkiye genelinde yüzde 25,7'dir. Muğla ilinde en fazla vardiyalı çalışma yapan işyeri Konaklama ve Yiyecek İçecek Hizmeti Faaliyetleri sektöründe görünmektedir. Bu sektörde faaliyet gösteren 20+ istihdamlı işyerlerinin yüzde 59,1'inde vardiyalı çalışma söz konusudur. Ancak Konaklama ve Yiyecek İçecek Hizmetleri sektöründe işyeri sayısının diğer sektörlere göre fazla olması da bu oranın yüksek olmasına sebep olmaktadır ,bu; ilimizin turizm bazlı işyeri ağına sahip olduğunu göstermektedir. Mesleki Bilimsel ve Teknik Faaliyetler sektörü ise en az vardiyalı çalışma yapılan sektör olmuştur. Mesleki Bilimsel ve Teknik Faaliyetler sektöründe bu oranın düşük olmasının nedeni çalışma saatlerinin düzenli olmasından kaynaklanmaktadır. Vardiyalı çalışmayı az yapan bir diğer sektör olan inşaat sektöründe bu oran yüzde 8,8 olarak gerçekleşmiştir. Söz konusu sektörde vardiyalı çalışmanın az yapılmasının nedeni ise işgücünden gün içinde belirli saatlerde verim alınabilmesi olarak söylenebilir.

Muğla ili genelinde vardiyalı çalışma yapma oranının üstünde olan sektörler; Konaklama ve Yiyecek İçecek Hizmeti Faaliyetleri , İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri , İmalat ve Gayrimenkul Faaliyetleri sektörleri olmuştur.

Şekil 9: Kadınların Vardiyalı Çalışma Durumu

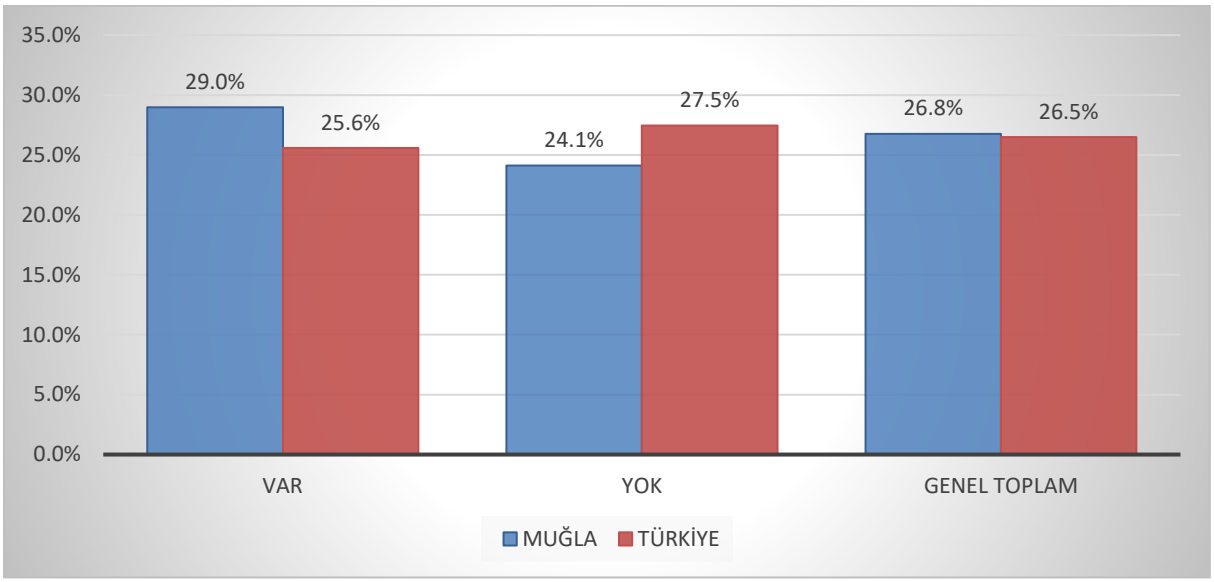

Kaynak: İPA 2017

Vardiyalı çalışma yapılan işyerlerinde özellikle gece çalışmalarında erkekler daha yoğun bir şekilde çalıştırılmaktadır. Kadın işçilerin gece vardiyasında çalışabilmesi mevzuat açısından da özel düzenlemelere tabidir. Yasal yükümlülükler ve ailevi sorumluluklar gibi sebeplerle vardiyalı çalışma yapılan işyerlerinde erkek işgücünün daha fazla çalışması beklendik bir durumdur. Gündüz vardiyalarında bu husus geçerli olmasa da genel olarak erkek işgücü tercihinde bir eğilim söz konusudur. Kadın vardiyalı çalışma Muğla ilinde yüzde 29 ile Türkiye ortalamasının üzerindedir.

Şekil 9'da söz konusu eğilime ters yönde bir durum olduğu göze çarpmaktadır. Vardiyalı çalışma yapılan işyerleri için kadınların çalışma oranı, vardiyalı çalışma yapılmayan işyerlerine kıyasla daha fazla olmasına rağmen bu durum sektörü olumlu ya da olumsuz etkilememektedir. Vardiyalı çalışma yapılan işyerlerinde çalışanların yüzde 29'u kadın, yüzde 71'i ise erkeklerden oluşmaktadır. Vardiyalı çalışma yapılmayan işyerlerinde ise kadınların çalışma oranı yüzde 24,1'e düşmektedir. Bu işyerlerinde de erkeklerin nihai olarak daha fazla oranda çalıştığı görülmektedir. Fakat bunun sebebi genel olarak Muğla ilinde 20+ istihdamlı işyerlerinde çalışanların sadece yüzde 26,7'sini kadınlardan oluşmasıdır. Yani her 4 çalışandan 1'i kadın 3'ü erkeklerden oluşmakta olup Türkiye ortalamasına da yakın bir oran söz konusudur.

Türkiye ortalamasında vardiyalı çalışma yapılan ve yapılmayan işyerlerindeki kadınların çalışma durumlarında belirgin bir fark bulunmamaktadır. Vardiyalı çalışma yapılmayan işyerlerindeki çalışanlarda kadınların oranı, vardiyalı çalışma yapılan işyerlerine göre sadece 1,9 puan bir farkla fazladır. Şekilden de görüldüğü üzere bu fark Muğla ilinde 4,9 puan farkla ters yönde işlemektedir.

Şekil 10: Sektörlere Göre İşyerlerinin İhracat Yapma Oranı

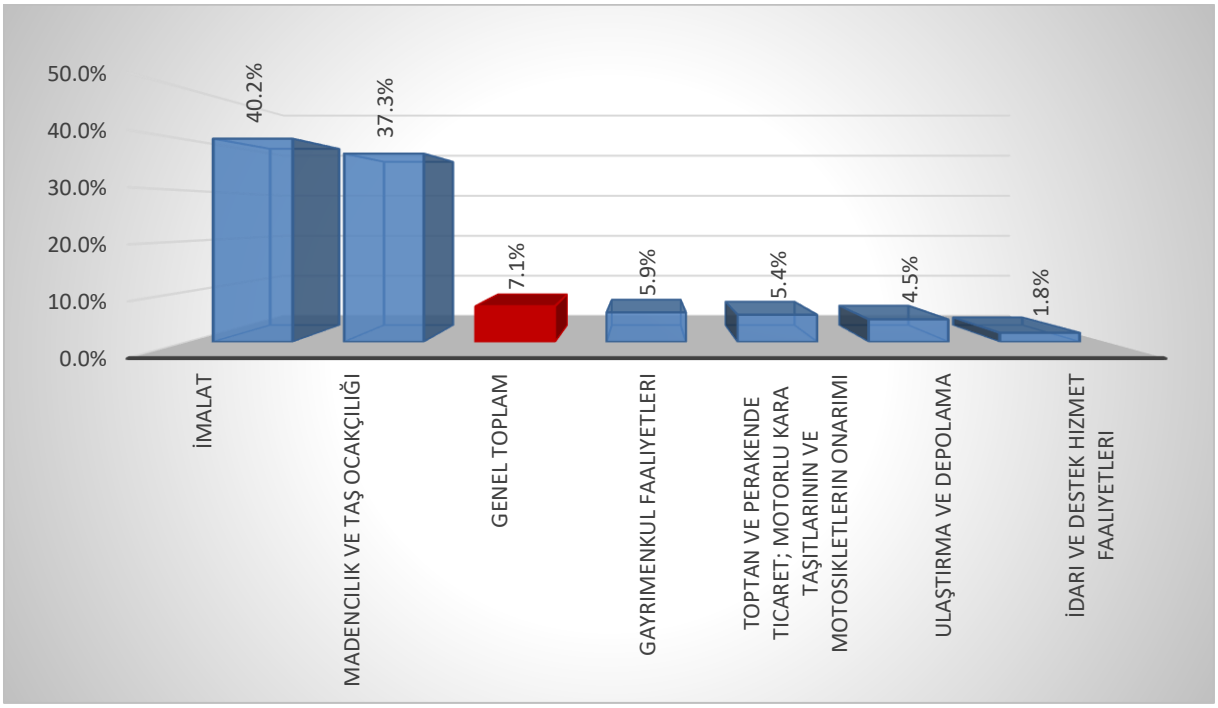

Kaynak: İPA 2017

Muğla ilinde 17 sektörden 6 sektörde bulunan işyerleri ihracat yapmaktadır. İmalat sektöründe bulunan işyerlerinin yüzde 40,2' si ihracat yapmakta, ikinci sırada ise yüzde 37,3 ile Madencilik ve Taş Ocakçılığı sektörü bulunmaktadır. Bu iki sektör ihracat yapma oranı anlamında Muğla ili ortalamasına göre yüksek bir seviyededir. Bu oranlar Türkiye ortalaması ile de benzerlik göstermektedir. Türkiye genelinde 20+ istihdamlı işyerlerinin yüzde 24,1'i ihracat yapmakta ve Muğla ilinde olduğu gibi ilk iki sektör olarak yüzde 40,2 ile İmalat ve yüzde 37,3 ile de Madencilik ve Taş Ocakçılığı sektörleri ön plana çıkmaktadır.

Madencilik ve Taş Ocakçılığı sektöründe söz konusu oranın yüksek çıkmasının en önemli sebebi işyeri sayısının az olmasıdır. Muğla ilinde yoğun olarak İnşaat sektöründe yer alan işverenler olmasına rağmen ihracat yapan işyeri bulunmamaktadır. İmalat sektörü ilin önemli bir payını oluştururken ihracat yapan işyerlerinde de yoğunluktadır. İmalat sektöründe yer alan işyerlerinin yüzde 40,2'si ihracat yapmaktadır. Bu sektördeki işverenler için ise ihracat yapma oranı diğer sektörlere nazaran yüksek olması ihracata dayalı olarak ekonomik faaliyet içerisinde bulunmalarını göstermektedir. İhracat yapan işyerlerinde ise istihdam kapasitesinin ve işgücü verimliliğinin yüksek olması beklenmektedir.

Şekil 11: İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanma Oranları

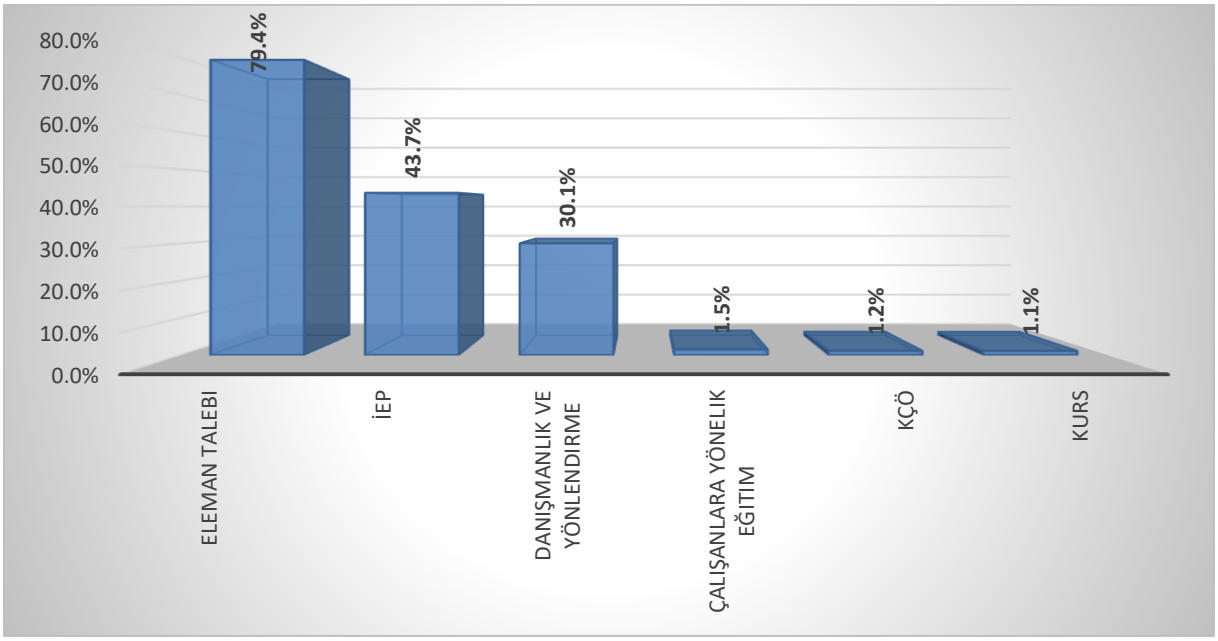

Kaynak: İPA 2017

Muğla ilinde bulunan 20+ istihdamlı işyerlerinin yüzde 53,6'sı İŞKUR hizmetlerinden faydalanmaktadır. Türkiye genelinde ise İŞKUR hizmetlerinden faydalanma oranı yüzde 55,4 olarak gerçekleşerek, bu oran Muğla ili için Türkiye ortalamasında seyretmektedir.

İŞKUR hizmetlerinden faydalanmış olan bu işyerleri ise en çok Eleman Talebi hizmeti almıştır. Bu işyerlerinin yüzde 79,4'ü Eleman Talebi hizmetinden yararlanırken yüzde 43,7'si İşbaşı Eğitim Programı alanında İŞKUR ile iletişime geçmişlerdir.

Şekil 12: Sektörlere Göre İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanma Oranları

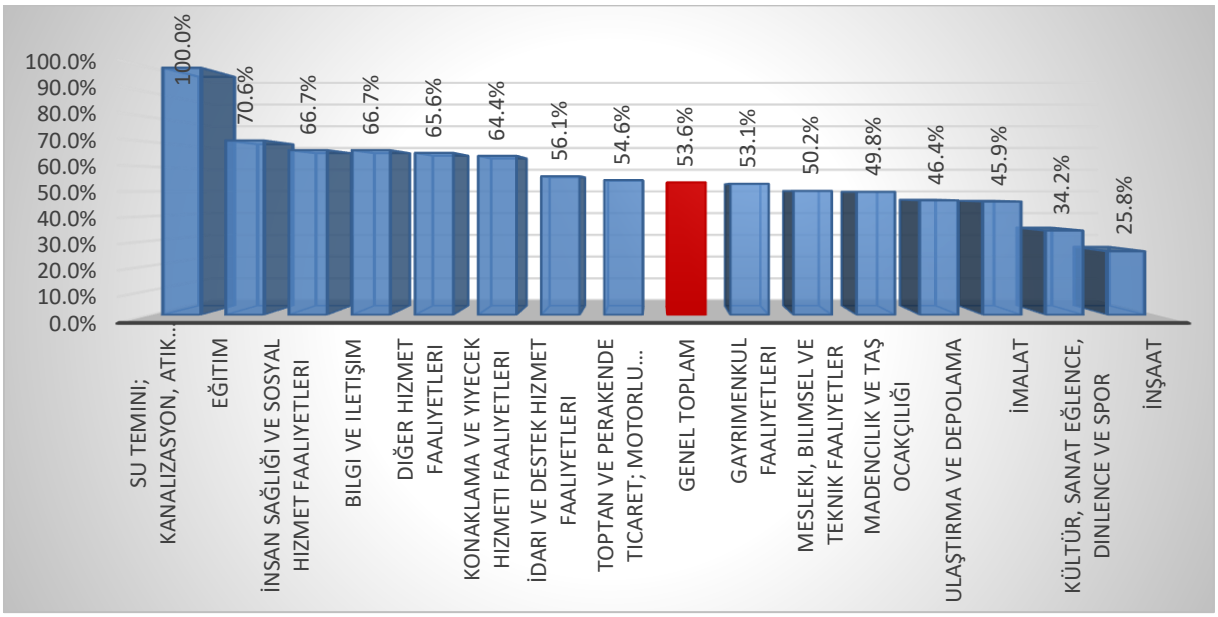

Kaynak: İPA 2017

Şekil 12'de ise İŞKUR hizmetlerinden faydalanma oranları sektörler bazında gösterilmiştir. Muğla ilinde Su Temini ve Kanalizasyon Atık sektöründe işyerlerinin yüzde 100'ü İŞKUR hizmetlerinden faydalanmaktadır, bu sektörde ilimizde 3 iş yeri bulunduğundan gerekli hizmeti alan firmaların oranı yüksek çıkmıştır. Eğitim sektöründe yer alan işyerlerinin yüzde 70,6'sı İŞKUR hizmetlerinden faydalanmaktadır. İlin en çok işyerine sahip olan Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri sektöründe ise bu oran il geneli olan yüzde 53,6'nın üzerine çıkarak yüzde 64,4 seviyesinde gerçekleşmiştir. İlin diğer önde gelen sektörlerinden olan İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri ile Bilgi ve İletişim sektörlerinde bu oran her ikisinde de 66,7 olarak gerçekleşmiştir.

Tablo 14: Sektörlere Göre İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanma Oranları

Sektörler	Çalışanlara Yönelik Eğitim	Danışmanlık ve Yönlendirme	Eleman Talebi	İEP	KÇÖ	Kurs
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	1,7%	35,3%	83,4%	50,8%	1,7%	1,1%
Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı	2,0%	22,8%	78,3%	44,5%	-	-
İmalat	-	23,2%	85,7%	34,0%	-	-
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	3,2%	43,1%	70,0%	32,9%	3,4%	-
İnşaat	-	30,8%	86,1%	34,4%	6,7%	-
Eğitim	-	29,2%	58,3%	62,5%	-	-
İnsan sağliği ve sosyal hizmet faaliyetleri	-	36,4%	81,8%	59,1%	-	-
Ulaştırma ve depolama	-	18,9%	90,3%	23,6%	-	-
Diğer hizmet faaliyetleri	5,3%	26,3%	57,9%	36,8%	-	21,1%
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	9,0%	-	36,6%	54,4%	-	-
Gayrimenkul faaliyetleri	-	33,8%	100,0%	11,7%	-	-
Madencilik ve taş ocakçılığı	-	37,8%	87,4%	12,6%	-	-
Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor	-	64,2%	100,0%	32,1%	-	-
Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri	-	66,7%	66,7%	-	-	-
Bilgi ve iletişim	-	-	50,0%	100,0%	-	-
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	-	-	-	-	-	-
Finans ve sigorta faaliyetleri	-	-	-	-	-	-
Genel Toplam	**1,5%**	**30,1%**	**79,4%**	**43,7%**	**1,2%**	**1,1%**

Kaynak: İPA 2017

Muğla ilinde Kültür, Sanat Eğlence, Dinlence ve Spor , İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri ve Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri sektörleri İŞKUR hizmetlerinden en çok faydalanmış sektörlerdir. Kültür, Sanat , Eğlence, Dinlence ve Spor sektöründe oranın yüksek çıkması yararlanıcı firma sayısının az olmasından kaynaklanmaktadır. Bu ve diğer sektörlerin İŞKUR'un hangi hizmetlerinden daha çok yararlandığı sorusunun cevabı ise yukarıdaki tablo 14'de yer almaktadır. Konaklama ve Yiyecek Hizmetleri Faaliyetleri sektöründeki İŞKUR hizmetlerinden faydalanan işyerlerinin yüzde 50,8'i işbaşı eğitim programından, yüzde 83,4'ü Eleman Talebi hizmetinden faydalanmışlardır. Ancak bu sektörde araştırma kapsamına giren işyeri sayısının fazla olması oranı düşürüp , sektörün üçüncü sırada yer almasına sebep olmaktadır.

Bilgi ve İletişim sektöründe yer alan işyerleri İŞKUR'un sadece İşbaşı Eğitim Programı ve Eleman Talebi hizmetinden yararlanmıştır. İŞKUR hizmetlerinden faydalanan Konaklama ve Yiyecek Hizmetleri Faaliyetleri sektöründe yer alan işyerlerinin hepsi İŞKUR un bütün hizmetlerinden faydalanmışlardır.

İŞKUR'dan eleman talebinde yüzde 100 ile en çok Gayrimenkul Faaliyetleri ve Kültür Sanat Eğlence Dinlence ve Spor sektörü bulunmaktadır. Bu oran Ulaştırma ve Depolamada yüzde 90,3 ve Madencilik ve Taş Ocakçılığı sektöründe ise yüzde 87,4 olarak gerçekleşmiştir. İşyeri yoğunluğu az olan bu dört sektör İŞKUR'dan eleman talebinde bulunarak personel ihtiyacını karşılamaya çalışmaktadır.

Bu sonuçtan hareketle Muğla ilinde, ekonomik kriz ya da zorlayıcı sebepler dolayısıyla Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri sektöründeki işyerlerinin daha çok İŞKUR'dan destek almış olduğu söylenebilir.

Şekil 13'de ise işyerlerinin vardiyalı çalışma, part-time çalışma ve ihracat yapma durumlarına göre işyerlerinin İŞKUR hizmetlerinden faydalanma oranları Muğla ili ve Türkiye geneli karşılaştırması yapılarak incelenmiştir.

Şekil 13: İŞKUR Hizmetlerinden Yararlanan İşyerlerinin Özellikleri

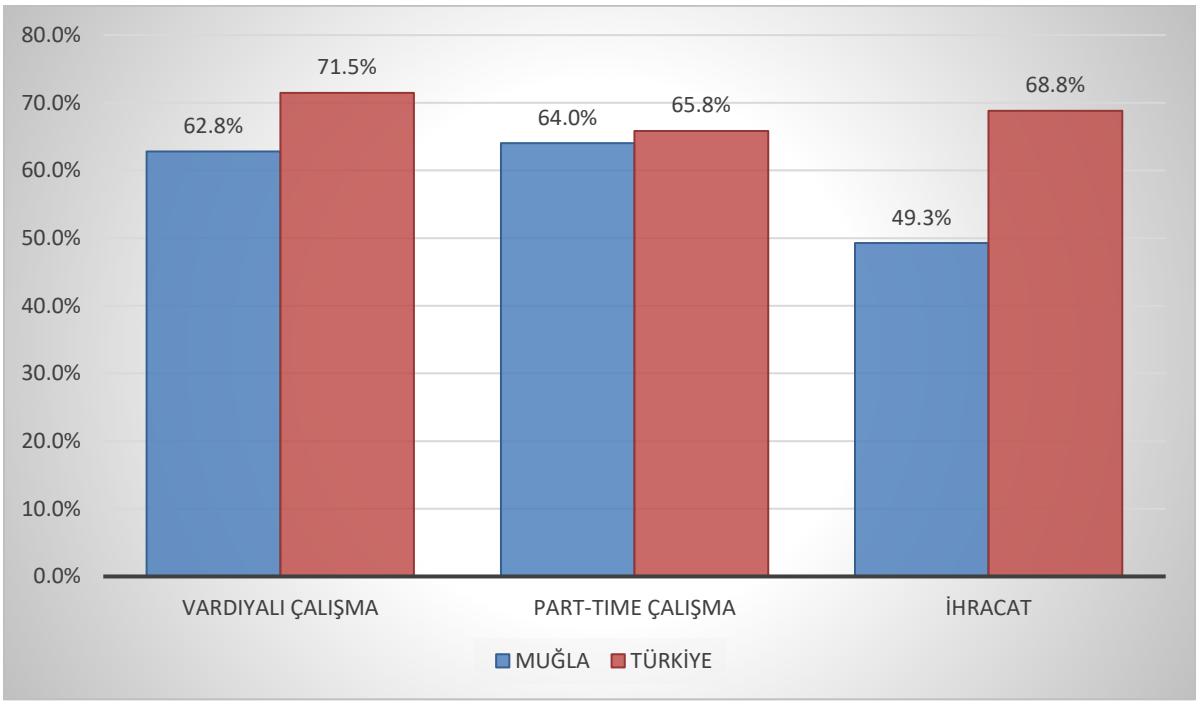

Kaynak: İPA 2017

Türkiye genelinde vardiyalı çalışma yapan işyerlerinin yüzde 71,5'i İŞKUR hizmetlerinden yararlanmaktadır. Muğla ilinde ise bu oran yüzde 62,8 ile Türkiye ortalamasının altında gerçekleşmiştir. Muğla ilindeki araştırma kapsamına giren tüm işyerlerinin yüzde 37,2'si vardiyalı çalışma yapmaktadır.

Muğla ilinde işyerlerinin yüzde 7,1'i ihracat yaparken, bu işyerlerinin yaklaşık yarısı İŞKUR hizmetlerinden faydalanmaktadır.

Muğla ilinde part-time çalışma yapılan işyerlerinin % 64' ü İŞKUR hizmetlerinden yararlanmaktayken, Türkiye genelinde bu oran % 65,8 düzeyindedir.

Mevcut İstihdam

Muğla ilinde araştırma kapsamına dahil olan 20+ istihdamlı işyerlerinde çalışanların verileri Mevcut İstihdam başlığı altında incelenecektir.

Muğla ilinde 20+ istihdamlı işyerleri için toplam çalışan sayısı 36 bin 105 olarak tespit edilmiştir. Cinsiyet bağlamında ele alındığında ise 26 bin 445 çalışan erkeklerden, 9 bin 660 çalışan ise kadınlardan oluşmaktadır.

Tablo 15: Sektörlere ve Cinsiyete Göre Çalışan Sayısı

Sektörler	Kadın	Erkek	Toplam
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	2.861	7.828	10.689
İmalat	1.475	4.700	6.175
Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı	1.169	3.426	4.595
İnşaat	387	3.394	3.781
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	693	2.447	3.140
İnsan sağliği ve sosyal hizmet faaliyetleri	1.285	826	2.111
Ulaştırma ve depolama	242	1.339	1.581
Eğitim	949	505	1.455
Madencilik ve taş ocakçılığı	108	796	903
Diğer hizmet faaliyetleri	164	339	503
Gayrimenkul faaliyetleri	83	345	429
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	174	231	406
Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor	24	174	198
Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri	26	49	75
Bilgi ve iletişim	18	38	56
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	1	7	8
Genel Toplam	**9.660**	**26.445**	**36.105**

Kaynak: İPA 2017

Sektörlere göre dağılımda ise; Muğla ilinde çalışanların önemli bir ağırlığı Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri sektöründe istihdam edilmektedir. Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri sektörünün Muğla ili için önemi bu verilerden de anlaşılmaktadır. Erkeklerde ve kadınlarda yüzde 29,6 oranında Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri sektöründe istihdam edilme durumu söz konusudur. Toplam çalışan sayıları içinde de Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri sektöründe çalışma oranı yüzde 29,6 olarak gerçekleşmiştir.

Tablo 15 incelendiğinde Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri sektörlerinde erkek çalışan sayısının kadın çalışan sayısının yaklaşık 3 katı olduğu görülmektedir.

En çok çalışan sayısına hakim sektörler de sırasıyla İmalat , Toptan ve Perakende Ticaret ile İnşaattır.

Şekil 14: Sektörlere Göre Ortalama Çalışan Sayıları

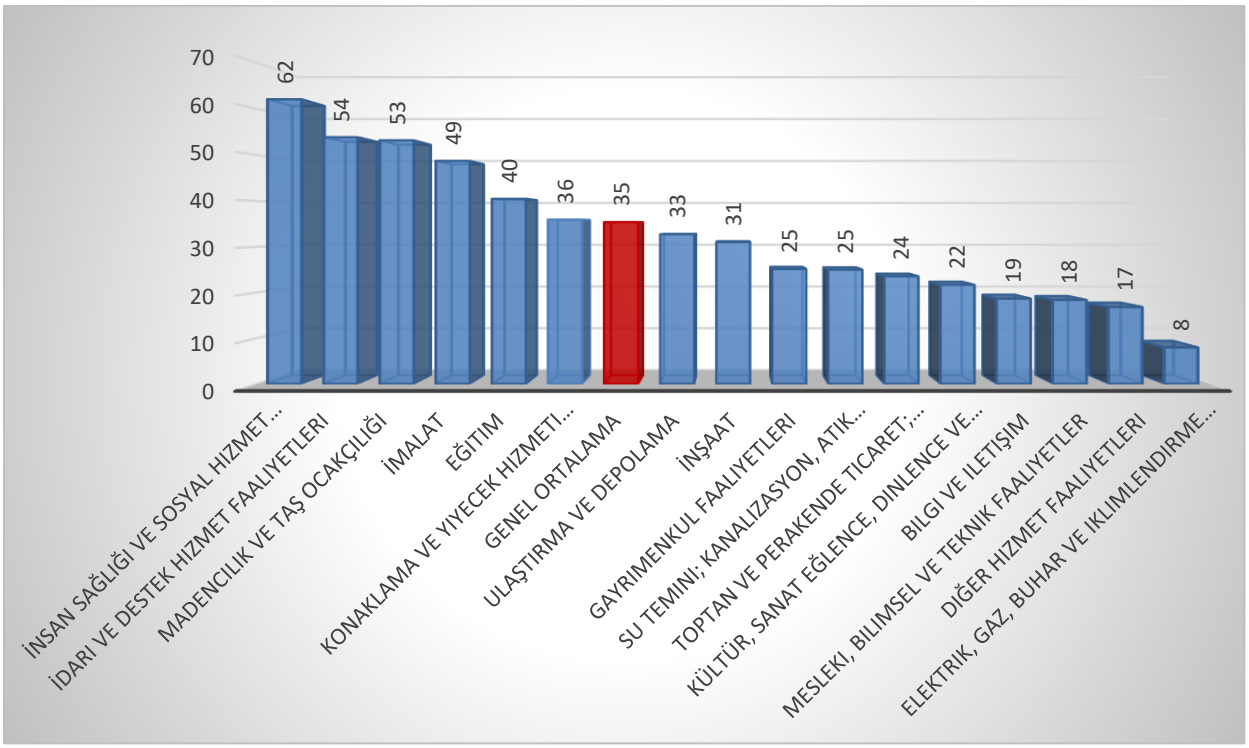

Kaynak: İPA 2017

Yukarıdaki şekil 14'de Muğla ilinde bulunan 20+ istihdamlı işyerlerindeki ortalama çalışan sayıları gösterilmiştir. İl geneline bakıldığında her işyerinde ortalama olarak 35 kişi istihdam edilmektedir. Sektörler bazında incelendiğinde; ortalama çalışan sayısı en fazla İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri sektöründe bulunmaktadır. Bu sektördeki işyerlerinde ortalama 62; ikinci sırada bulunan İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri sektöründe ortalama 54 kişi ve üçüncü sırada bulunan Madencilik ve Taş Ocakçılığı sektöründe ortalama 53 kişi istihdam edilmektedir. Bu üç sektör il geneli ortalamasının üzerinde bulunmaktadır.

İl genelindeki çalışan sayıları, sektörlerden sonra meslek grubu bazında da tablo 16'daki veriler üzerinden değerlendirilebilir.

Tablo 16: Meslek Grupları ve Cinsiyete Göre Çalışan Sayıları

Meslek Grupları	Kadın	Erkek	Toplam
NİTELİK GEREKTİRMEYEN MESLEKLER	2.428	5.273	7.701
HİZMET VE SATIŞ ELEMANLARI	1.661	5.277	6.938
SANATKARLAR VE İLGİLİ İŞLERDE ÇALIŞANLAR	609	4.636	5.245
PROFESYONEL MESLEK MENSUPLARI	2.072	1.762	3.834
BÜRO HİZMETLERİNDE ÇALIŞAN ELEMANLAR	1.601	1.924	3.525
TESİS VE MAKİNE OPERATÖRLERİ VE MONTAJCILAR	251	3.198	3.449
TEKNİSYENLER, TEKNİKERLER VE YARDIMCI PROFESYONEL MESLEK MENSUPLARI	456	1.913	2.369
NİTELİKLİ TARIM, ORMANCILIK VE SU ÜRÜNLERİ ÇALIŞANLARI	294	1.437	1.731
YÖNETİCİLER	288	1.025	1.312
Genel Toplam	**9.660**	**26.445**	**36.105**

Kaynak: İPA 2017

Toplam çalışanların içerisinde Nitelik Gerektirmeyen Meslekler grubunda çalışanlar önemli bir oranda bulunmaktadır. Toplam çalışanların yüzde 21,3'ü, erkek çalışanların yüzde 19,9'u ve kadın çalışanların yüzde 25,1'i bu meslek grubunda bulunmaktadır. İkinci sırada ise Hizmet ve Satış Elemanları meslek grubu yer almakta ve yüzde 19,2 oranında çalışanı barındırmaktadır.

Muğla ilinde kadınların yüzde 21,4'ü Profesyonel Meslek Mensupları, yüzde 16,5'i Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar meslek grubunda yer almaktadır. Erkeklerin ise yüzde 6,6'sı Profesyonel Meslek Mensupları ve yüzde 7,2'si Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar meslek grubunda yer almaktadır.

Çalışan sayısının en az olduğu meslek grubu ise Yöneticiler , Nitelikli Tarım, Ormancılık ve Su Ürünleri Çalışanları olmuştur. Muğla ilinin sosyo-ekonomik yapısında yönetici pozisyonunda ve ormancılık ya da tarımsal faaliyet anlamında önemli bir ağırlıkta istihdam gerçekleşmemiştir.

Tablo 17: İşyeri Yaşına ve Cinsiyete Göre Çalışan Sayısı

İşletme Yaşı (Yıl)	Kadın	Erkek	Toplam
0-4	1.924	4.201	6.125
5-9	1.985	4.847	6.832
10-14	1.026	3.809	4.835
15-19	1.266	3.536	4.801
20-24	2.197	5.614	7.811
25+	1.263	4.437	5.701
Genel Toplam	**9.660**	**26.445**	**36.105**

Kaynak: İPA 2017

Tablo 17'de ise çalışanların istihdam edildiği işyerlerinin yaş bilgileri bulunmaktadır. 0-4 yaş arasında olan iş yerlerinde çalışan kadın sayısının oranı yüzde 31,4 iken bu oran 10-14 yaş arasında olan işletmelerde yüzde 21,2'ye düşmektedir. Erkeklerde ise bu durum 10-14 yaş arası olan firmalarda yüzde 78,7 iken 0-4 yaş arası olan firmalarda yüzde 68,5' dir.

İstihdamda bulunanların en az üçte biri köklü işyerlerinde çalışmaktadır. Ayrıca genç yaştaki işyerleri de Muğla ili piyasasında önemli bir yere sahiptir. İşyerlerinde çalışan sayılarının üçte birini 0-9 yaş aralığında yer alan işyerleri oluşturmaktadır. Bu yüzden çalışan sayısının önemli bir bölümü söz konusu işyerlerinde bulunmaktadır.

Tablo 18: En Fazla Çalışanı Olan Meslekler

Toplam	Kadın	Erkek
BEDEN İŞÇİSİ (GENEL)	KAT HİZMETLERİ ELEMANI/KAT GÖREVLİSİ	BEDEN İŞÇİSİ (GENEL)
GARSON (SERVİS ELEMANI)	TEMİZLİK GÖREVLİSİ	GARSON (SERVİS ELEMANI)
MERMER İŞÇİSİ	BÜRO MEMURU (GENEL)	MERMER İŞÇİSİ
TEMİZLİK GÖREVLİSİ	ODA GÖREVLİSİ-TURİZM	ŞOFÖR-YÜK TAŞIMA
DENİZ BALIKLARI ÜRETİCİSİ	MUHASEBECİ	AŞÇI
AŞÇI	DENİZ BALIKLARI ÜRETİCİSİ	DENİZ BALIKLARI ÜRETİCİSİ
KAT HİZMETLERİ ELEMANI/KAT GÖREVLİSİ	HEMŞİRE	TEKNİK SERVİS ELEMANI
ŞOFÖR-YÜK TAŞIMA	MERMER İŞÇİSİ	BEDEN İŞÇİSİ (İNŞAAT)
BÜRO MEMURU (GENEL)	RESEPSİYON GÖREVLİSİ (ÖN BÜRO ELEMANI)	GÜVENLİK GÖREVLİSİ
MUTFAK GÖREVLİSİ	GARSON (SERVİS ELEMANI)	MUTFAK GÖREVLİSİ

Kaynak: İPA 2017

Tablo 18'de ise Muğla ilinde cinsiyet bazında en fazla çalışılan meslekler görülmektedir. Özellikle ilk üç mesleğin erkek çalışanlar ve toplam çalışanlar bazında aynı olması toplam çalışanlar içinde erkeklerin ağırlıkta olmasından kaynaklıdır. Muğla ilinde cinsiyete göre mesleklerin dağılımı farklılık göstermektedir. Bunun sebebi ise sektörün çalışanlara göre yer belirlemesinden kaynaklanmaktadır. Kadınların en fazla çalıştığı meslekler içerisinde erkeklerden farklı olarak Kat Hizmetleri Elemanı , Temizlik Görevlisi , Büro Memuru (Genel) , Muhasebeci meslekleri bulunmaktadır. Erkeklerde ise kadınlardan farklı olarak Beden İşçisi(Genel) , Şoför (Yük Taşıma) , Teknik Servis Elemanı meslekleri yer almaktadır.

AÇIK İŞLER

Açık işler; işgücü piyasasında işverenlerin ihtiyaçlarını ortaya koyan, gerek meslek gerekse talep edilen beceri ve eğitim düzeyi bilgisini elde etmek suretiyle açılacak olan mesleki eğitim kursları, işverenlere verilmesi muhtemel teşvikler ve iş arayanları doğru mesleklere yöneltmek anlamında alınacak kararları etkileyen önemli verileri içermektedir.

Çalışma kapsamında işyerlerine ziyaret esnasında açık işlerinin bulunup bulunmadığı ve İşyerlerine açık iş bulunan mesleklerin yanında, bu meslekte cinsiyet tercihlerinin olup olmadığı, açık iş olan meslekler için talep edilen asgari eğitim düzeyi, aranan beceriler, açık işleri hangi kanallar ile aradıkları sorulmuştur. Bu başlık altında açık iş kapsamında derlenen veriler incelenecektir.

Şekil 15: Açık İşi Olan İşyeri Oranı

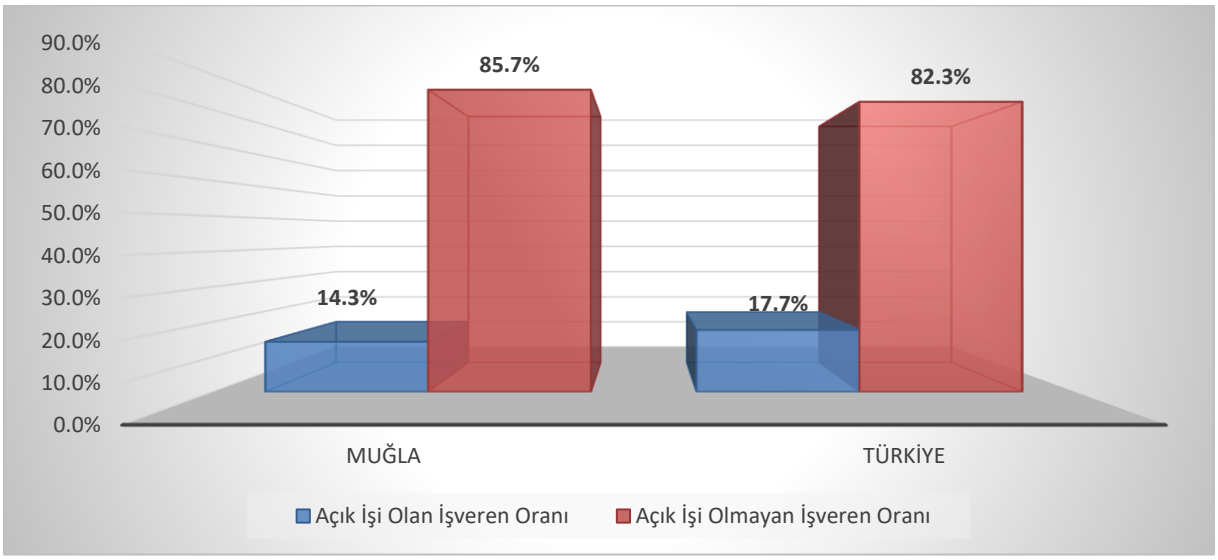

Kaynak: İPA 2017

Muğla ilinde araştırma kapsamına giren 20+ istihdamlı işyerlerinin yüzde 14,3'ünde açık iş bulunmaktadır. Bu oran Türkiye ortalamasının altında olup Türkiye geneli için açık işi olan işyeri oranı yüzde 17,7 olarak gerçekleşmiştir.

Muğla ilinde 146 işyerinden 889 kişilik açık iş tespit edilmiş olup, sektörlere göre açık iş sayıları tablo 19'da gösterilmiştir.

Tablo 19: Sektörlere Göre Açık İş Sayısı

Sektörler	Açık İş Sayısı
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	426
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	129
İnşaat	93
Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı	82
İmalat	70
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	47
Ulaştırma ve depolama	26
Eğitim	5
Diğer hizmet faaliyetleri	5
Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri	5
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	1
Genel Toplam	**889**

Kaynak: İPA 2017

Muğla ili İşgücü Piyasası Araştırması sonucunda Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri sektörünün açık işlerde önemli bir ağırlığının olduğu görülmektedir. 889 kişilik açık işin yüzde 47,9'una tekabül eden 426 kişilik kısmı Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri sektöründeki işverenlerden gelmiştir. Açık iş sayısının yoğun olduğu diğer sektörler ise İdari ve destek hizmet faaliyetleri ve İnşaat sektörleridir.

Tablo 20'de ise sektörler özelinde açık iş oranları ile ilgili sektördeki işyerlerinin açık iş verme oranları gösterilmiştir.

Tablo 20: Sektörlere Göre Açık İş Oranı ve Açık İşi Olan İşyeri Oranı

Sektörler	Açık İş Oranı	Açık İşi Olan İşyeri Oranı
Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri	6,3%	33,3%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	3,9%	28,3%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	3,8%	19,6%
İnşaat	2,4%	18,2%
İnsan sağliği ve sosyal hizmet faaliyetleri	2,2%	14,7%
Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı	1,8%	13,4%
Ulaştırma ve depolama	1,6%	13,0%
İmalat	1,1%	10,4%
Diğer hizmet faaliyetleri	1,0%	8,8%
Eğitim	0,4%	5,3%
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	0,2%	4,5%
Genel Toplam	**2,4%**	**14,3%**

Kaynak: İPA 2017

Açık iş oranı; açık iş sayısının, açık iş sayısı ve mevcut istihdam sayısının toplamına oranlanması suretiyle elde edilmektedir. Tablo 20'den de görüleceği üzere Muğla ilinde açık iş oranı yüzde 2,4 olarak tespit edilmiş olup, bu oran Muğla ilindeki 20+ istihdamlı işyerleri bağlamında her 97 kişilik dolu kadronun yanında 3 kişilik doldurulmayı bekleyen kadronun bulunduğu anlamına gelmektedir. Açık iş oranının en yüksek olduğu sektör ise yüzde 6,3 ile Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri sektörü olarak tespit edilmiştir.

Açık iş verme oranında da Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri sektörü ön plana çıkmıştır. Bu sektördeki işyerlerinin yüzde 33,3'ünde açık iş bulunmaktadır. Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri sektörünü yüzde 28,3 ile İdari ve destek hizmet faaliyetleri ve yüzde 19,6 ile Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri sektörü takip etmektedir.

Şekil 16: TGÇM Durumuna Göre Açık İş Oranları

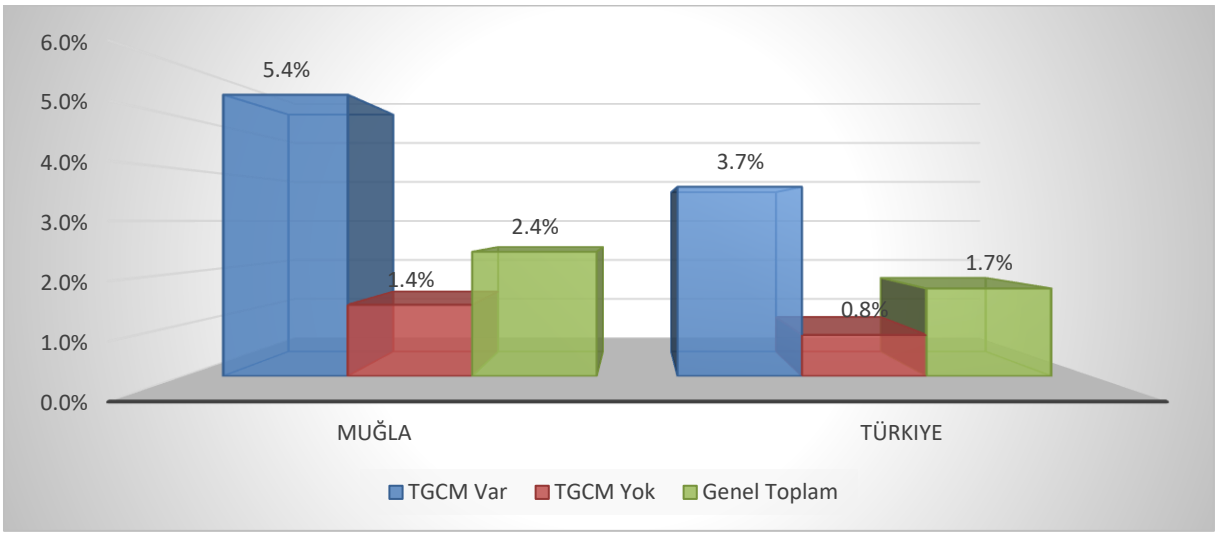

Kaynak: İPA 2017

Muğla ilinde ihtiyaç duydukları mesleklerin temininde güçlük çektiğini bildiren işyerlerinin açık iş oranı yüzde 5,4 ; teminde güçlük çekmeyen işyerlerinin açık iş oranı ise yüzde 1,4 olarak gerçekleşmiştir. Muğla ilinin bu oranları Türkiye ortalamasının üstündedir. Teminde güçlük çeken işyerlerinde doldurulmayı bekleyen boş pozisyonların daha çok olması doğaldır. İşverenlerin ihtiyaç duydukları alanlarda talep ettiği personeli muhtelif nedenlerle istihdam edememesi bir anlamda söz konusu kadronun boş kalması anlamına gelecektir.

Şekil 17: İhracat, Part Time Çalışma, Vardiyalı Çalışma Yapma Durumuna Göre Açık İş Oranları

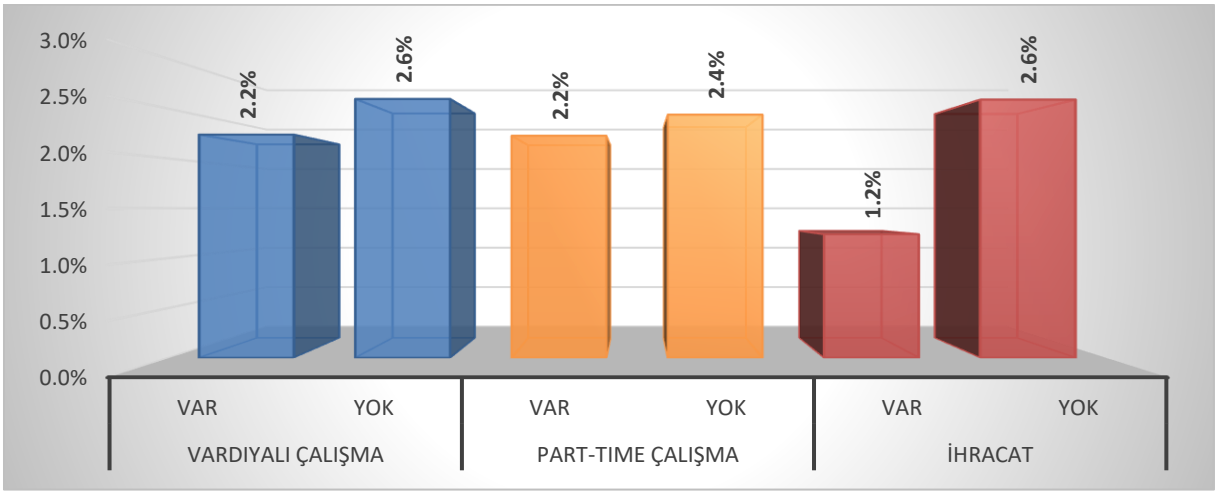

Kaynak: İPA 2017

Muğla ilinde vardiyalı çalışma yapan 20+ istihdamlı işyerlerinin açık iş oranı yüzde 2,2 , vardiyalı çalışma yapılmayan işyerlerinde ise yüzde 2,6 olarak tespit edilmiştir. Part-time çalışma yapılan işyerlerinde ise açık iş oranı yüzde 2,2 , yapılmayan işyerlerinde ise yüzde 2,4'tür. İhracat yapılan işyerlerinde de açık iş oranı yüzde 1,2 , yapılmayan işyerlerinde ise yüzde 2,6 olarak tespit edilmiştir. İşyerinin vardiyalı çalışma, part-time çalışma ve ihracat yapması açık iş oranını arttırmaktadır. Muğla iline ait olan yüzde 2,4 'lük açık iş oranına göre vardiyalı ve part- time çalışma yapma durumuna göre açık iş oranları yakın değerlerde olup, ihracat alanında bu değer daha düşüktür. Özellikle işyerinin ihracat yapması açık iş oranını azaltmaktadır.

Şekil 18: Açık İşlerde Cinsiyet Tercihi

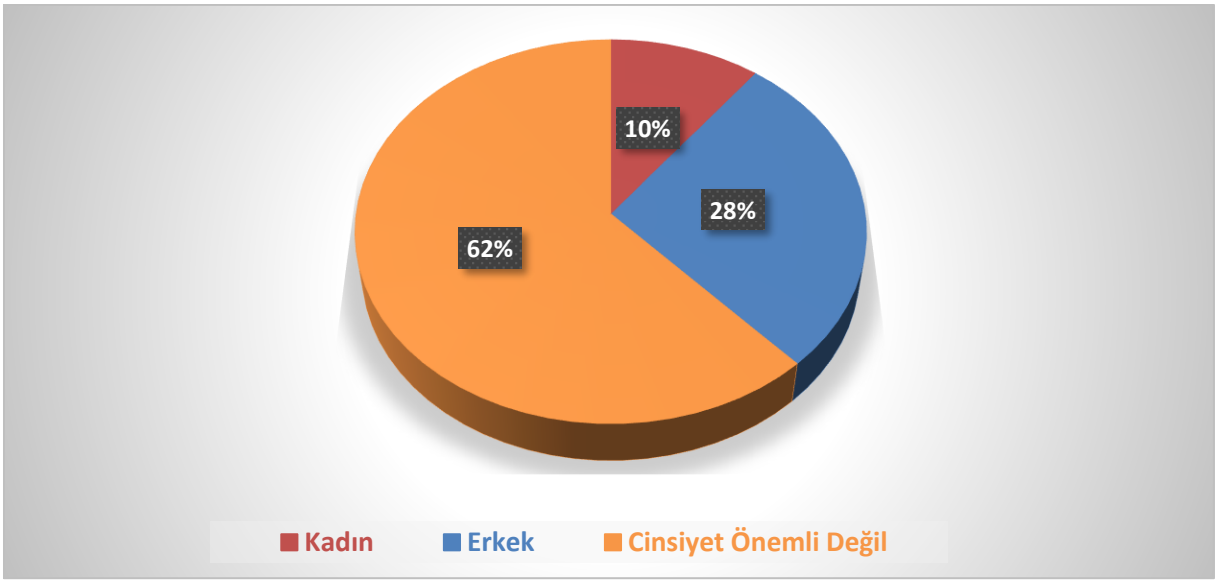

Kaynak: İPA 2017

Yukarıdaki şekil 18'de ise Muğla ilinde araştırma sonucunda elde edilen açık işlerde işverenlerin cinsiyet tercihleri gösterilmektedir. Açık işlerin yüzde 62'sinde işverenlerin cinsiyet talebi olmadığı ortaya çıkmaktadır. Bu durumun sebebi Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri sektöründe işverenin kadın erkek ayrımı gözetmeksizin eleman talep etmesidir. Erkek işgücü talebi yüzde 28 , Kadın işgücü istihdam etme eğilimi ise oldukça düşük düzeyde kalmış ve bu oran yüzde 10 olarak tespit edilmiştir. Bu oranlar işverenlerin tercihini analiz etmek anlamında tek başına yeterli olmamaktadır. Zira açık işlerde daha çok hangi meslekte ve hangi beceri düzeyinde talebin olduğu cinsiyet analizinde özellikle gerekli görülmektedir.

Şekil 19: Açık İşlerin Eğitim Düzeyine Göre Dağılımı

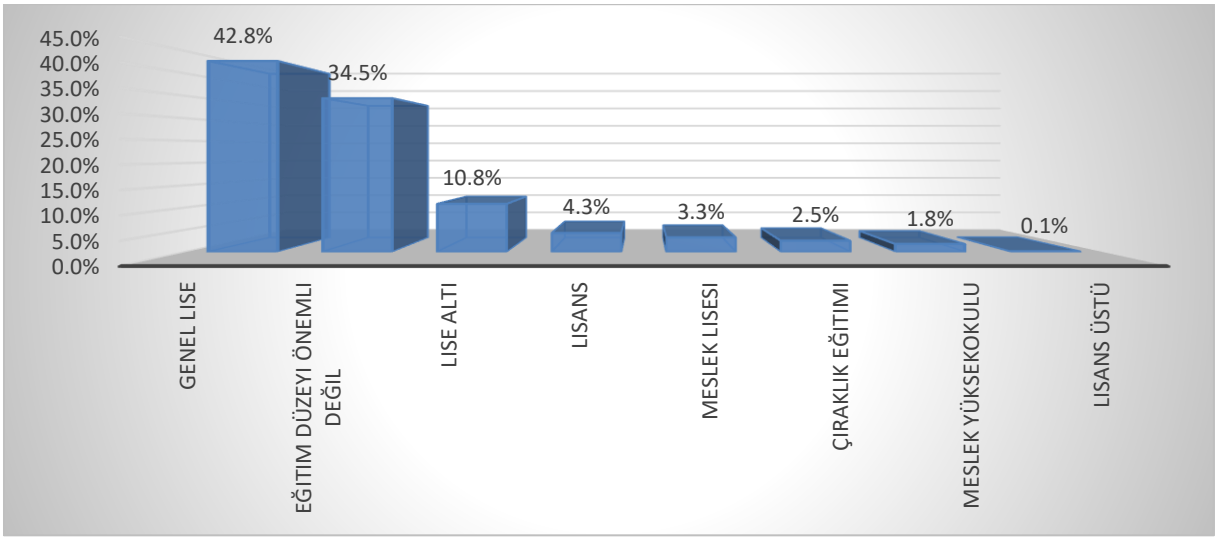

Kaynak: İPA 2017

İşverenlerin ihtiyaç duyduğu ve muhtelif açık iş arama kanallarını kullanarak işgücü talebini ilettikleri açık işlerinde asgari eğitim düzeyi de önemli bir tarafı oluşturmaktadır.

Muğla ilindeki açık işlerin yüzde 42,8'inde işverenler genel lise tercih ederken yüzde 34,5' inde herhangi bir eğitim düzeyi talep etmemişlerdir. Açık işlerde en az talep edilen eğitim seviyesi ise yüzde 0,1 ile lisans üstüdür.

Şekil 20: Açık İşlerin Cinsiyet ve Eğitim Düzeyine Göre Dağılımı

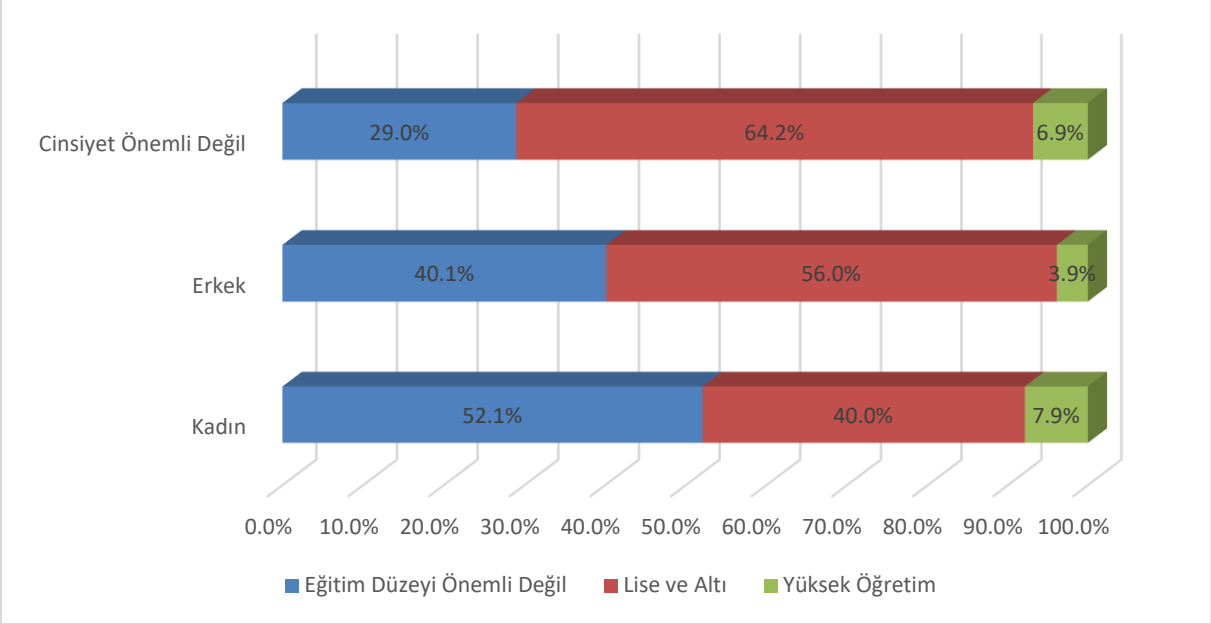

Kaynak: İPA 2017

Şekil 20'de görüleceği üzere lise ve altı seviyesi genel olarak ağırlıkta talep edilmiştir. Kadın ve erkek işgücü talebi için bir değerlendirme yapılacak olursa; Yüksek öğrenim seviyesinde talep edilen cinsiyet önemli değilken , eğitim seviyesi düştükçe kadın istihdam oranı da artmaktadır. Bu da nitelik gerektirmeyen mesleklerde de kadınların tercih edildiğini göstermektedir. Grafikte öne çıkan bir diğer husus da; erkeklerde yüzde 3,9 ile Yüksek Öğretim düzeyindeki talep edilen açık işler en az iken yüzde 6,9 ve yüzde 7,9 ile Yüksek Öğretimde cinsiyet önemli değil ve kadın talep edilen açık iş erkeklere oranla daha fazladır. Bunun sebebi kadın çalışanın eğitim ve becerisini arttırdıkça işgücü piyasasında tercih edilir olduğu görülmektedir.

Açık işlerdeki eğitim talepleri cinsiyete göre farklılaşabildiği gibi sektörel düzeyde de birtakım hususları öne çıkarmaktadır. Bazı sektörlerde yüksek düzeyde bir eğitim talebinde bulunulmaktayken bazılarında da işverenler nezdinde herhangi bir eğitim düzeyi talebinde bile bulunulması önem ifade etmemektedir. Tablo 21'de Muğla ilinde araştırma kapsamına giren 20+ istihdamlı işyerlerinden alınan açık işlerde sektörlere göre talep edilmiş olan eğitim düzeylerine ait veriler bulunmaktadır.

Tablo 21: Açık İşlerde Sektörlere Göre Talep Edilen Eğitim Düzeyi

Sektörler	Eğitim Seviyesi Önemli Değil	Lise ve Altı	Yüksek Öğretim
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	34,6%	61,7%	3,7%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	25,8%	68,4%	5,8%
İnşaat	4,7%	92,9%	2,4%
Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı	53,8%	38,5%	7,7%
İmalat	47,8%	50,7%	1,5%
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	37,0%	30,4%	32,6%
Ulaştırma ve depolama	75,3%	24,7%	0,0%
Eğitim	0,0%	0,0%	100,0%
Diğer hizmet faaliyetleri	40,0%	60,0%	0,0%
Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri	100,0%	0,0%	0,0%
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	0,0%	0,0%	100,0%
Genel Toplam	**34,5%**	**59,4%**	**6,1%**

Kaynak: İPA 2017

İşyerlerinden alınan açık işlerin tamamı için yükseköğretim seviyesinde talep verilen iki sektör bulunmaktadır. Bu sektörler, Eğitim ve Mesleki Bilimsel ve Teknik Faaliyetlerdir. Tamamen eğitim seviyesi önemli değil seviyesinde açık iş verilen sektör ise sadece Su Temini; Kanalizasyon, Atık Yönetimi ve İyileştirme Faaliyetleri sektörü olmuştur. Bu değerlere göre nitelik gerektirmeyen mesleklerde eğitim seviyesinin önemi yokken , nitelik gerektiren mesleklerde ise öğrenim seviyesi ön plana çıkmaktadır.

Ulaştırma ve Depolama Faaliyetleri sektöründeki açık işlerin yüzde 75,3 gibi bir oranında herhangi bir eğitim düzeyi talebinde bulunulmamıştır. Bu husus da aslında bu işlerin çok nitelik gerektirmeyen meslekler olduğunu ifade etmektedir. Bir diğer ifadeyle lise altı ya da üniversite mezunu işgücü de işe başvuru yapsa işveren nezdinde çok bir anlam ifade etmeyecektir. İşe başvuru yapacak kişiler açısından ise; işin düşük nitelikli olmasından dolayı ortalama ya da daha yüksek bir eğitim seviyesine sahip olanların bu işlere başvuru yapmayacağı da göz önünde bulundurulmalıdır. Herhangi bir eğitim düzeyi talep edilmeyen bir diğer sektör ise Toptan ve Perakende Ticaret olmuştur. Toptan ve Perakende Ticaret sektöründeki açık işlerin yüzde 53,8'inde işverenler "farketmez" seçeneğini tercih etmişlerdir. Bu sektördeki açık işlerin yüzde 38,5''inde de lise ve altı seviyesi talep edilmiştir.

Açık işlerinde işverenlerin mutlaka belirli bir eğitim seviyesinde talep verdikleri sektörler ise; Eğitim, Mesleki Bilimsel ve Teknik Faaliyetler ve İnşaat sektörleri olmuştur.

Şekil 21: Açık İşlerin Arama Kanallarına Göre Dağılımı

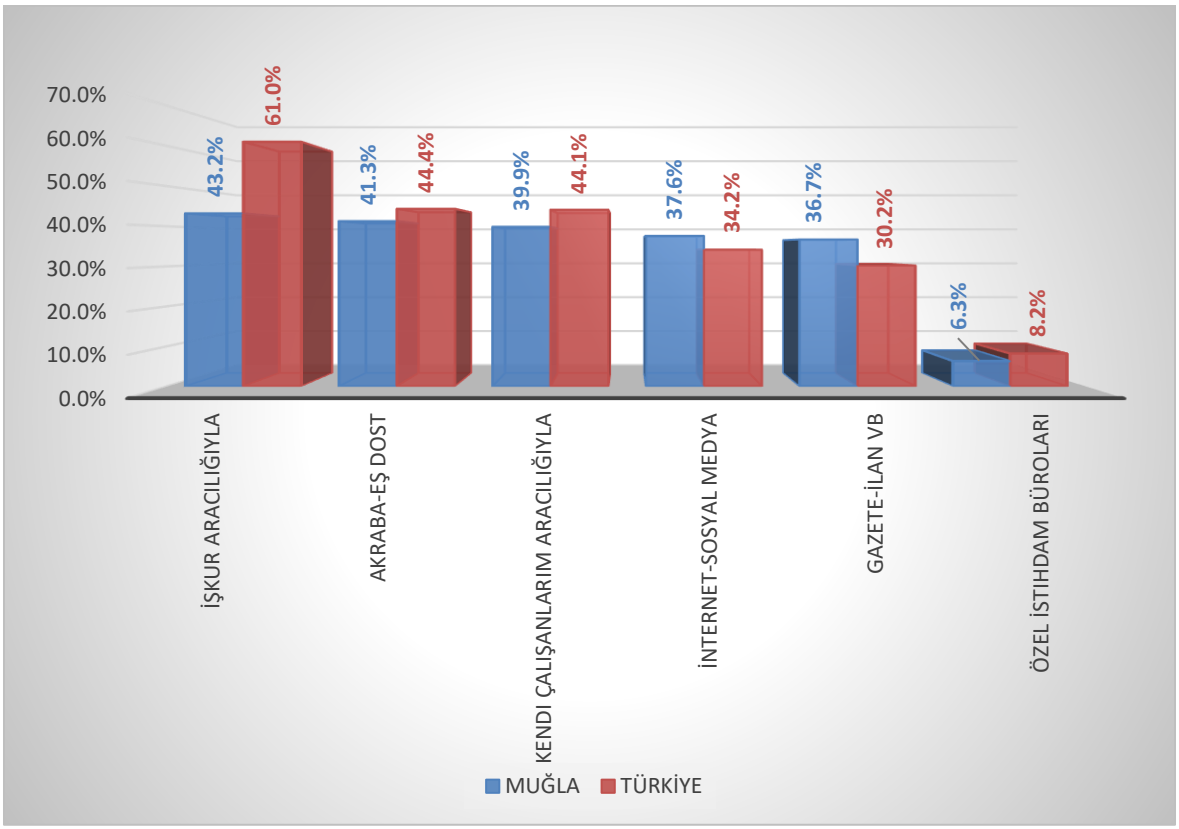

Kaynak: İPA 2017

Açık işlerin hangi arama kanalı ile işgücü piyasasına sunulduğu da özellikle İŞKUR için önemli bir konuyu oluşturmaktadır. Piyasadaki açık işlerin Kuruma kazandırılması yoluyla daha çok kişiyi işe yerleştirmek için hangi beceri ve eğitim düzeylerinin talep edildiğinin bilinmesi açılacak olan aktif işgücü programlarının etkinliği açısından önem arz etmektedir.

Şekil 21'de Muğla ili ve Türkiye genelinde karşılaştırmalı olarak açık işlerin arama kanalına göre dağılımı mevcuttur. Muğla ilinde 20+ istihdamlı işyerlerinden alınan açık işlerin yüzde 43,2 gibi büyük bir oranı İŞKUR vasıtası ile aranmaktadır. Bu oran Türkiye geneli için yüzde 61 dir. Muğla ilinde işverenler daha sonra yüzde 41,3 oranında Akraba-Eş Dost arama kanalını kullanmıştır. Açık işlerin yüzde 39,9'u Kendi Çalışanlarım aracılığı ile aranmaktadır. İnternet ve sosyal medya da Muğla ilinde arama kanalı olarak kullanılmaktadır.

Tablo 22: Açık İşlerde Talep Edilen Eğitim Düzeyleri ve Arama Kanalları İlişkisi

Eğitim Düzeyi	İŞKUR aracılığıyla	Akraba-Eş Dost	Kendi çalışanlarım aracılığıyla	İnternet-Sosyal Medya	Gazete-İlan vb	Özel İstihdam Büroları
Eğitim Düzeyi Önemli Değil	46,8%	34,3%	50,1%	13,5%	33,7%	4,5%
Çıraklık Eğitimi	9,4%	95,2%	9,4%	14,3%	0,0%	0,0%
Lise altı	62,5%	48,3%	49,5%	47,4%	38,6%	5,5%
Genel lise	33,2%	46,9%	31,2%	54,3%	39,6%	8,1%
Meslek lisesi	85,6%	18,0%	10,8%	53,4%	39,3%	0,0%
Meslek yüksekokulu	6,5%	20,3%	59,6%	40,4%	59,6%	0,0%
Lisans	69,9%	19,4%	52,3%	39,2%	35,7%	14,0%
Lisans üstü	0,0%	0,0%	0,0%	100,0%	100,0%	100,0%
Genel Toplam	**43,2%**	**41,3%**	**39,9%**	**37,6%**	**36,7%**	**6,3%**

Kaynak: İPA 2017

Çıraklık Eğitiminde talep verilen açık işlerde Gazete- ilan vb ve Özel istihdam büroları , Meslek Lisesi ve Meslek Yüksek Okulu Eğitim seviyesinde talep edilen açık işlerde Özel istihdam büroları, Lisans Üstü eğitim seviyesinde talep edilen açık işlerde İŞKUR aracılığıyla, Akraba – Eş Dost aracılığıyla , Kendi Çalışanlarım aracılığıyla arama kanalları hiç kullanılmamıştır.

Meslek Lisesi Eğitiminde talep verilen açık işlerde yüzde 85,6 , Lisans Eğitimi seviyesindeki açık iş talebinde yüzde 69,9 , Lise altı eğitim seviyesinde açık iş talebinde yüzde 62,5 oranında İŞKUR arama kanalı olarak kullanılmıştır. Herhangi bir eğitim seviyesi tercihinde bulunulmayan açık işler için işverenler çoğunlukla Kendi Çalışanlarım Aracılığıyla arama kanalını tercih ederken Özel İstihdam Büroları arama kanalı en az tercih edilmiştir.

Şekil 22'de ise İŞKUR hizmetlerinden yararlanan ve yararlanmayan işverenlerin açık işlerindeki arama kanallarının dağılımı incelenecektir.

Şekil 22: Hizmetlerden Yararlanma Durumuna Göre Arama Kanallarının Dağılımı

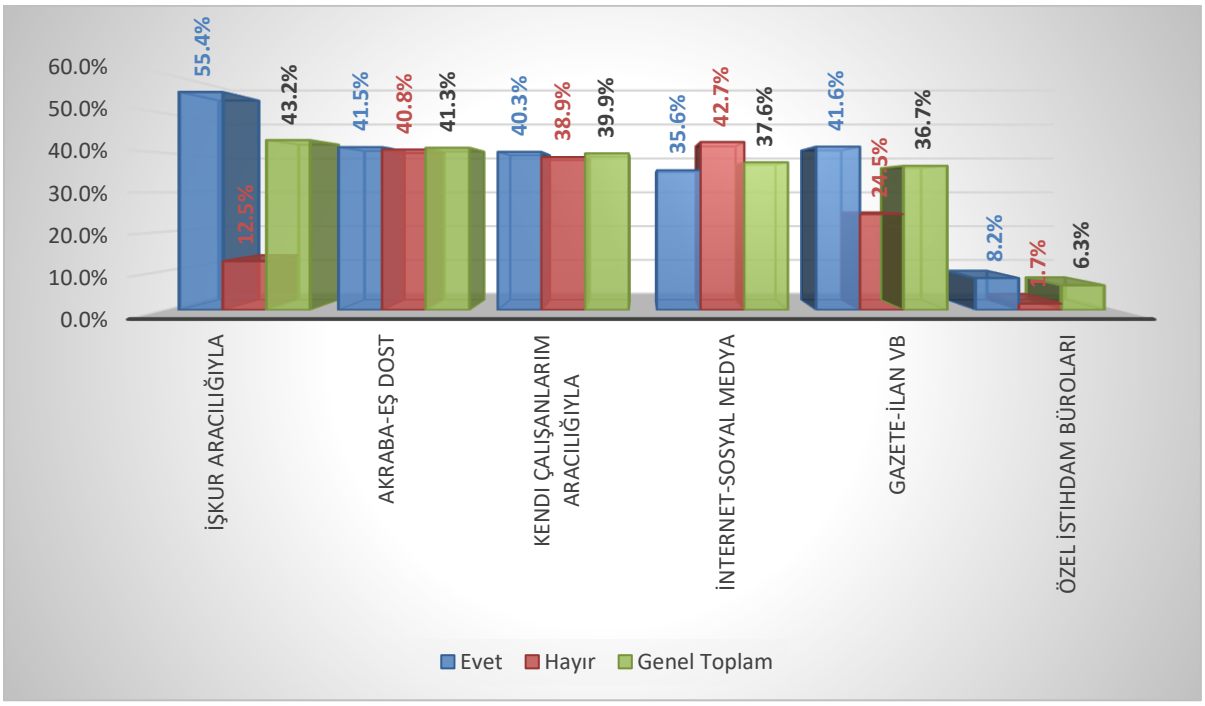

Kaynak: İPA 2017

İŞKUR hizmetlerinden yararlanan işyerlerinin açık işlerinde ilk sırada yüzde 55,4 gibi önemli bir oranda İŞKUR arama kanalı, ikinci sırada yüzde 41,6 ile Gazete İlan vb. arama kanalı kullanıldığı tespit edilmiştir. İŞKUR hizmetlerinden yararlanmış olan işverenler açık işlerini de Kuruma bildirme yönünde eğilim sergilemişlerdir. İŞKUR hizmetlerinden yararlanmayan işyerleri açık işlerinin yüzde 42,7'sini İnternet ve Sosyal Medya aracılığı ile karşılamaktadır.

İŞKUR hizmetlerinden yararlanan işyerleri açık işleri için İŞKUR arama kanalını yüzde 55,4 oranında kullanırken, Kurum hizmetlerinden yararlanmayan işyerleri açık işlerinde İŞKUR arama kanalını yüzde 12,5 oranında kullanmıştır. Bu da İŞKUR' un kurs ver programlarını kullanan işverenlerin açık iş talebi içinde İŞKUR arama kanalını tercih ettiklerini göstermektedir.

Tablo 23: Arama Kanallarından İstenen Becerilerin Öncelik Sıralaması

Beceri	Akraba-Eş Dost	Gazete-İlan vb	İnternet-Sosyal Medya	İŞKUR aracılığıyla	Özel İstihdam Büroları	Kendi çalışanlarım aracılığıyla	Genel Toplam
Fiziki ve Bedensel Yeterlilik	1	1	1	1	7	1	1
YeterliMesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe	2	2	2	2	1	2	2
Takım Çalışması	3	3	4	3	3	3	3
İletişim ve İfade Yeteneği	5	5	3	4	2	4	4
Yabancı Dil	6	6	6	6	5	5	5
Sorun Çözme ve İnisiyatif Alabilme	4	4	7	5	8	6	6
Hesap Yapabilme (Analitik Beceri)	9	9	5	9	6	9	7
Satış ve Pazarlama Becerisi	8	7	8	7	4	8	8
Bilgisayar kullanımı	7	8	9	8	-	7	9
Proje Tabanlı Çalışma	10	10	10	10	-	10	10

Kaynak: İPA 2017

Açık işlerde talep edilen asgari eğitim seviyesinden sonra işverenlerin istihdam etmeyi düşündüğü işgücünde aranılan beceriler de planlanacak politikalar için stratejik alan oluşturmaktadır.

Muğla ilinde genel olarak açık işlerde istenen becerilerde ilk sırada Fiziki ve Bedensel Yeterlilik becerisi gelmektedir . İkinci sırada ise Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe becerisi gelmektedir. Daha sonra Takım Çalışması , İletişim ve İfade Yeteneği, Yabancı Dil , Sorun Çözme ve İnisiyatif Alabilme, Satış ve Pazarlama Becerisi, Hesap Yapabilme , Bilgisayar Kullanımı ve Proje Tabanlı Çalışma becerisi gelmektedir.

Özel İstihdam Büroları arama kanalı ile aranan açık işlerde Bilgisayar Kullanımı ile Proje Tabanlı Çalışma becerisi istenmemiştir.

Tablo 24: Meslek Gruplarına Göre Açık İş Sayısı

MUĞLA	Açık İş Sayısı
HİZMET VE SATIŞ ELEMANLARI	436
NİTELİK GEREKTİRMEYEN MESLEKLER	204
BÜRO HİZMETLERİNDE ÇALIŞAN ELEMANLAR	62
PROFESYONEL MESLEK MENSUPLARI	50
TESİS VE MAKİNE OPERATÖRLERİ VE MONTAJCILAR	44
SANATKARLAR VE İLGİLİ İŞLERDE ÇALIŞANLAR	63
TEKNİSYENLER, TEKNİKERLER VE YARDIMCI PROFESYONEL MESLEK MENSUPLARI	27
NİTELİKLİ TARIM, ORMANCILIK VE SU ÜRÜNLERİ ÇALIŞANLARI	3
GENEL TOPLAM	**889**

Kaynak: İPA 2017

Muğla ilinde açık işlerin meslek gruplarına göre dağılımı incelendiğinde; en fazla Hizmet ve Satış Elemanları olduğu tespit edilmiş olup bu gruptaki açık iş sayısının toplam açık iş sayısı içindeki oranı yüzde 49'dur. İkinci sırada ise Nitelik Gerektirmeyen Meslekler meslek grubu bulunmaktadır. Yöneticiler ise açık iş sayısı verilmeyen meslek grubundadır.

Açık sayısının yanında daha çok açık iş oranları önemlidir. Tablo 25'de meslek gruplarına göre açık iş oranları bulunmaktadır.

Muğla ili için tespit edilen yüzde 2,4'lük açık iş oranı meslek grupları bazında da değerlendirildiğinde açık iş oranı en yüksek oranda yüzde 5,9 ile Hizmet ve Satış elemanları meslek grubunda olduğu görülmektedir . Daha sonra ise sırayla Nitelik Gerektirmeyen Meslekler ile Büro Hizmetinde Çalışan Elemanlar gelmektedir.

Tablo 25: Meslek Gruplarına göre Açık İş Oranları

MUĞLA	Açık İş Oranı
HİZMET VE SATIŞ ELEMANLARI	5,9%
NİTELİK GEREKTİRMEYEN MESLEKLER	2,6%
BÜRO HİZMETLERİNDE ÇALIŞAN ELEMANLAR	1,7%
PROFESYONEL MESLEK MENSUPLARI	1,3%
TESİS VE MAKİNE OPERATÖRLERİ VE MONTAJCILAR	1,2%
SANATKARLAR VE İLGİLİ İŞLERDE ÇALIŞANLAR	1,2%
TEKNİSYENLER, TEKNİKERLER VE YARDIMCI PROFESYONEL MESLEK MENSUPLARI	1,1%
NİTELİKLİ TARIM, ORMANCILIK VE SU ÜRÜNLERİ ÇALIŞANLARI	0,2%
GENEL TOPLAM	**2,4%**

Kaynak: İPA 2017

Yönetici meslek grubunda açık iş olmadığından açık iş oranı da sıfır görünmektedir. İl geneli açık iş oranının altında bulunan meslek grupları ise Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar , Profesyonel Meslek Mensupları , Tesis ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar, Sanatkarlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar , Teknisyenler - Teknikerler ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları ve Nitelikli Tarım , Ormancılık ve su Ürünleri Çalışanlarıdır.

Tablo 26: Açık İşlerin Meslek Gruplarına ve Cinsiyete Göre Dağılımı

Meslek Grubu	Kadın	Erkek	Cinsiyet Önemli Değil	Genel Toplam
NİTELİKLİ TARIM, ORMANCILIK VE SU ÜRÜNLERİ ÇALIŞANLARI	-	-	0,6%	0,4%
SANATKARLAR VE İLGİLİ İŞLERDE ÇALIŞANLAR	-	22,7%	1,3%	7,1%
HİZMET VE SATIŞ ELEMANLARI	13,6%	25,5%	65,5%	49,0%
NİTELİK GEREKTİRMEYEN MESLEKLER	59,2%	21,6%	17,5%	23,0%
TESİS VE MAKİNE OPERATÖRLERİ VE MONTAJCILAR	-	16,9%	0,4%	4,9%
TEKNİSYENLER, TEKNİKERLER VE YARDIMCI PROFESYONEL MESLEK MENSUPLARI	2,2%	6,0%	1,9%	3,1%
PROFESYONEL MESLEK MENSUPLARI	10,1%	1,7%	6,6%	5,6%
BÜRO HİZMETLERİNDE ÇALIŞAN ELEMANLAR	14,9%	5,6%	6,2%	6,9%
GENEL TOPLAM	**100,0%**	**100,0%**	**100,0%**	**100,0%**

Kaynak: İPA 2017

İşverenler kadın işgücü tercihinde bulundukları açık işlerinde yüzde 59,2 oranında Nitelik Gerektirmeyen Meslekler; yüzde 14,9 oranında Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar; yüzde 13,6 oranında Hizmet ve Satış Elemanları meslek grubunda istihdam etmek istediğini bildirmişlerdir. Nitelikli Tarım, Ormancılık ve Su ürünleri Çalışanları mesleğinde cinsiyetin önemli olmadığı görülürken, Erkek iş gücü taleplerinin meslek gruplarının genelinde var olduğu görülmektedir. Örneğin; Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar meslek grubunda açık işlerde kadın işgücü tercihinde hiç talep bulunmazken, erkek işgücü taleplerinin yüzde 16,9'u bu meslek grubunda verilmiştir.

En fazla oranda erkek işgücü tercihinde bulunulmuş olan meslek grupları ise Hizmet ve Satış Elemanları , Sanatkarlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar ve Nitelik Gerektirmeyen meslek grupları olmuştur.

Tablo 27'de ise meslek gruplarında talep edilen beceriler öncelik sıralamasına göre sıralanmıştır. Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar için ilk sırada Fiziki ve Bedensel Yeterlilik, ikinci sırada Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe gelmiştir. Daha sonra ise Yabancı Dil ve İletişim ve İfade Yeteneği becerisi ön plana çıkmıştır.

Nitelikli tarım, ormancılık ve su ürünleri meslek grubunda ilk sırada takım çalışması becerisi daha sonra Fiziki ve Bedensel Yeterlilik ve Proje Tabanlı Çalışma becerileri önemlidir. Nitelik gerektirmeyen mesleklerde Fiziki ve Bedensel Yeterlilik ön plana çıkmıştır.

Profesyonel Meslek Mensupları için en çok talep edilen beceri düzeyi Yeterli mesleki/teknik bilgi ve tecrübedir. Bunu İletişim ve ifade yeteneği ile Bilgisayar kullanımı becerisi takip etmektedir.

Teknisyenler, Teknikerler ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları meslek grubunda ilk sırada Fiziki ve Bedensel Yeterlilik talep edilmiştir. İkinci sırada ise Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe ve Takım Çalışması becerileri istenmektedir. Yöneticiler meslek grubunda açık iş talebi olmadığı için herhangi bir talep edilen beceri düzeyi bulunmamaktadır.

Tablo 27: Meslek Gruplarına Göre Açık İşlerde Talep Edilen Beceri Düzeyi

Beceri	BÜRO HİZMETLERİNDE ÇALIŞAN ELEMANLAR	HİZMET VE SATIŞ ELEMANLARI	NİTELİK GEREKTİRMEYEN MESLEKLER	NİTELİKLİ TARIM, ORMANCILIK VE SU ÜRÜNLERİ ÇALIŞANLARI	PROFESYONEL MESLEK MENSUPLARI	SANATKARLAR VE İLGİLİ İŞLERDE ÇALIŞANLAR	TEKNİSYENLER, TEKNİKERLER VE YARDIMCI PROFESYONEL MESLEK MENSUPLARI	TESİS VE MAKİNE OPERATÖRLERİ VE MONTAJCILAR	Genel Toplam
Fiziki ve Bedensel Yeterlilik	1	1	1	2	4	1	1	2	1
YeterliMesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe	2	2	3	-	1	2	2	1	2
Takım Çalışması	8	4	2	1	7	3	2	3	3
İletişim ve İfade Yeteneği	4	3	6	-	2	6	3	5	4
Yabancı Dil	3	5	5	-	3	-	4	5	5
Sorun Çözme ve İnisiyatif Alabilme	5	7	4	-	3	4	7	4	6
Hesap Yapabilme (Analitik Beceri)	7	6	7	-	5	-	6	-	7
Satış ve Pazarlama Becerisi	9	8	9	-	6	-	-	-	8
Bilgisayar kullanımı	6	9	-	-	2	-	5	-	9
Proje Tabanlı Çalışma	-	10	8	3	8	5	-	-	10

Kaynak: İPA 2017

Tablo 28: Meslek Gruplarına Göre Açık İşlerin Aranma Kanalları

Meslek Grubu	Akraba-Eş Dost	Gazete-İlan vb	İnternet-Sosyal Medya	İŞKUR aracılığıyla	Özel İstihdam Büroları	Kendi çalışanlarım aracılığıyla
NİTELİKLİ TARIM, ORMANCILIK VE SU ÜRÜNLERİ ÇALIŞANLARI	100,0%	-	100,0%	-	-	100,0%
SANATKARLAR VE İLGİLİ İŞLERDE ÇALIŞANLAR	50,3%	40,3%	33,9%	61,3%	-	29,9%
HİZMET VE SATIŞ ELEMANLARI	37,9%	27,2%	48,8%	42,5%	10,2%	33,3%
NİTELİK GEREKTİRMEYEN MESLEKLER	57,6%	55,0%	17,6%	28,5%	1,6%	54,6%
TESİS VE MAKİNE OPERATÖRLERİ VE MONTAJCILAR	49,0%	4,8%	29,7%	46,0%	-	53,9%
TEKNİSYENLER, TEKNİKERLER VE YARDIMCI PROFESYONEL MESLEK MENSUPLARI	11,8%	80,6%	11,7%	65,3%	-	46,2%
PROFESYONEL MESLEK MENSUPLARI	10,5%	39,2%	41,6%	72,9%	12,6%	45,5%
BÜRO HİZMETLERİNDE ÇALIŞAN ELEMANLAR	31,2%	43,1%	39,6%	44,8%	3,4%	27,5%
GENEL TOPLAM	**41,3%**	**36,7%**	**37,6%**	**43,2%**	**6,3%**	**39,9%**

Kaynak: İPA 2017

Meslek gruplarına göre açık işlerin aranma kanalları değerlendirilecek olursa; İŞKUR'un en yüksek oranda kullanıldığı meslek grubu Profesyonel Meslek Mensupları olmuştur. Bu meslek grubundaki açık işlerin yüzde 72,9'u İŞKUR aracılığıyla işgücü piyasasına sunulmuştur. Yönetici meslek grubuna ait açık işler ise İŞKUR aracılığı ile aranmamaktadır.

Nitelikli Tarım , Ormancılık ve Su Ürünleri Çalışanları meslek mensupları en fazla İnternet-Sosyal Medya, Kendi Çalışanlarım Aracılığı ve Akraba-Eş Dost arama kanalı ile aranmaktadır. Nitelik gerektirmeyen mesleklerdeki açık işlerin yüzde 57,6'sı Akraba-Eş Dost aracılığı ile aranmaktadır. Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar çalışan elemanlarının yüzde 53,9'unu işverenin Kendi Çalışanları aracılığıyla aramaktadır.

Tablo 29: Açık İş Olan Mesleklerden İstenen Becerilerde Öncelik Sıralaması

Meslek	Bilgisayar kullanımı	Fiziki ve Bedensel Yeterlilik	Hesap Yapabilme (Analitik Beceri)	İletişim ve İfade Yeteneği	Satış ve Pazarlama Becerisi	Sorun Çözme ve İnisiyatif Alabilme	Takım Çalışması	Yabancı Dil	Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe
GARSON (SERVİS ELEMANI)	-	1	-	2	7	6	5	4	3
SERVİS KOMİSİ	-	1	7	2	8	6	4	5	3
ÖZEL GÜVENLİK VE KORUMA MESLEK ELEMANI	-	1	2	-	-	3	4	5	-
ODA GÖREVLİSİ-TURİZM	-	1	-	5	-	4	3	-	2
RESEPSİYON GÖREVLİSİ (ÖN BÜRO ELEMANI)	7	3	6	5	9	4	8	1	2
GENEL ALAN TEMİZLEME VE DÜZENLEME GÖREVLİSİ / MEYDANCI (OTEL)	-	1	-	-	-	3	2	-	4
AŞÇI	-	3	-	5	-	4	2	-	1
BEDEN İŞÇİSİ (GENEL)	-	1	-	-	-	-	-	-	-
BARMEN-BARMAİD	-	3	-	5	-	-	4	2	1
HEMŞİRE	-	-	-	-	-	-	-	2	1

Kaynak: İPA 2017

Tablo 29'da Muğla ilinde açık işi olan meslekler özelinde talep edilen becerilerin öncelik sıralaması bulunmaktadır. Garson (Servis Elemanı) , Servis Komisi , Özel Güvenlik ve Koruma Meslek Elemanı mesleklerinde ilk talep edilen beceri Fiziki ve Bedensel Yeterliliktir. Resepsiyon Görevlisi(Ön Büro elemanı) mesleğinde ise talep edilen becerilerin başında Yabancı Dil gelmektedir. Aşçı ve Hemşire meslekleri için ise ilk sırada Yeterli Mesleki / Teknik Bilgi ve Tecrübe becerisi talep edilmiştir. Genel alan Temizleme ve Düzenleme Görevlisi/ Meydancı mesleğinde de Takım Çalışması becerisi ön plana çıkmaktadır. Bunların haricinde Proje Tabanlı Çalışma becerisi bu mesleklerin genelinde hiç talep edilmemiştir.

Tablo 30: Cinsiyet Bazında En Çok Açık İş Olan Meslekler

TOPLAM	KADIN	ERKEK
GARSON (SERVİS ELEMANI)	ODA GÖREVLİSİ-TURİZM	GARSON (SERVİS ELEMANI)
SERVİS KOMİSİ	RESEPSİYON GÖREVLİSİ (ÖN BÜRO ELEMANI)	GENEL ALAN TEMİZLEME VE DÜZENLEME GÖREVLİSİ / MEYDANCI (OTEL)
ÖZEL GÜVENLİK VE KORUMA MESLEK ELEMANI	KASİYER	ISITMA VE SIHHİ TESİSATÇI
ODA GÖREVLİSİ-TURİZM	ÖN MUHASEBECİ	ŞOFÖR (YOLCU TAŞIMA)
RESEPSİYON GÖREVLİSİ (ÖN BÜRO ELEMANI)	KAT HİZMETLERİ ELEMANI/KAT GÖREVLİSİ	ŞOFÖR-YÜK TAŞIMA
AŞÇI	SERVİS KOMİSİ	BULAŞIKÇI (STEVARD)
GENEL ALAN TEMİZLEME VE DÜZENLEME GÖREVLİSİ / MEYDANCI (OTEL)	HALKLA İLİŞKİLER GÖREVLİSİ	MARANGOZ
BEDEN İŞÇİSİ (GENEL)	MUHASEBECİ	DİĞER MAKİNE TEKNİSYENLERİ
BARMEN-BARMAİD	SATIŞ DANIŞMANI	RESEPSİYON GÖREVLİSİ (ÖN BÜRO ELEMANI)
HEMŞİRE	TEMİZLİK GÖREVLİSİ	AKARYAKIT SATIŞ ELEMANI (POMPACI)

Kaynak: İPA 2017

Muğla ilinde en fazla açık iş olan meslekler; Garson (Servis Elemanı) , Servis Komisi , Özel Güvenlik ve Koruma Meslek Elemanı , Oda görevlisi – Turizm , Resepsiyon görevlisi(Ön büro elemanı) , Aşçı , Genel alan Temizleme ve Düzenleme Görevlisi / Meydancı , Beden İşçisi (Genel) , Barmen – Barmaid , Hemşiredir.

İşverenlerin açık işlerinde kadın işgücü tercihinde bulundukları en fazla açık iş olan meslekler ise Oda Görevlisi – Turizm , Resepsiyon Görevlisi(Ön Büro Elemanı) , Kasiyer , Ön Muhasebeci , Kat

Hizmetleri Elemanı , Servis Komisi , Halkla İlişkiler Görevlisi , Muhasebeci, Satış Danışmanı , Temizlik Görevlisidir.

Açık işlerde erkek işgücü tercihinin olduğu en fazla açık iş olan meslekler de Garson(Servis Elemanı) , Genel alan Temizleme ve Düzenleme Görevlisi / Meydancı , Isıtma ve Sıhhi Tesisatçı , Şoför (Yolcu Taşıma) , Şoför – Yük Taşıma , Bulaşıkçı , Marangoz , Diğer Makine Teknisyenleri , Resepsiyon Görevlisi (Ön Büro Elemanı) , Akaryakıt Satış Elemanıdır.

Tablo 31: Cinsiyete Göre Açık İşlerde Talep Edilen Becerilerin Öncelik Sıralaması

Beceri	Kadın	Erkek	Cinsiyet Önemli Değil	Genel Toplam
Fiziki ve Bedensel Yeterlilik	1	1	1	1
Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe	2	2	2	2
Takım Çalışması	3	3	3	3
İletişim ve İfade Yeteneği	5	5	4	4
Sorun Çözme ve İnisiyatif Alabilme	4	4	7	5
Yabancı Dil	9	6	6	6
Hesap Yapabilme (Analitik Beceri)	7	9	5	7
Satış ve Pazarlama Becerisi	8	7	8	8
Bilgisayar kullanımı	6		9	9
Proje Tabanlı Çalışma		8	10	10

Kaynak: İPA 2017

Kadın ve erkekler için genel toplama göre becerilerde öncelik sıralaması ilk beş sırada benzerlik göstermektedir. İşverenler tarafından her iki cinsiyet için de en çok talep edilen beceriler, Fiziki ve Bedensel Yeterlilik , Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe , Takım Çalışması olarak tespit edilmiştir. Herhangi bir cinsiyet tercihinde bulunulmayan açık işlerde de bu üç beceri öne çıkmaktadır. Yabancı Dil becerisi erkeklerde kadınlara göre daha çok tercih edilmiştir. Bilgisayar Kullanımı becerisine sahip kadınların erkeklere göre kadınların daha çok tercih edildiğini göstermektedir.

TEMİNİNDE GÜÇLÜK ÇEKİLEN MESLEKLER

Araştırma kapsamında işverenlere son 1 yıl içerisinde hangi mesleklerde eleman temininde güçlük çektikleri, temininde güçlük çektikleri eleman sayısı ve bunun nedenleri sorulmuştur. Derlenen verilerle Muğla ili işgücü piyasasının talep kısmını daha net görmek hedeflenmektedir. İşverenlerin karşılamakta güçlük çektiği mesleği, sayısını ve hangi nedenlerden ötürü aradığı çalışanı temin edemediğini bilmek, ilin istihdam politikasına da yön vereceğinden araştırmanın temininde güçlük

çekilen meslekler bölümü önemli bilgiler içermektedir. Bu kapsamda bu bölümde temininde güçlük çekilen meslekler, sektörler ve meslek grupları bazında incelenecektir.

Şekil 23: Eleman Temininde Güçlük Çeken İşyeri Oranı

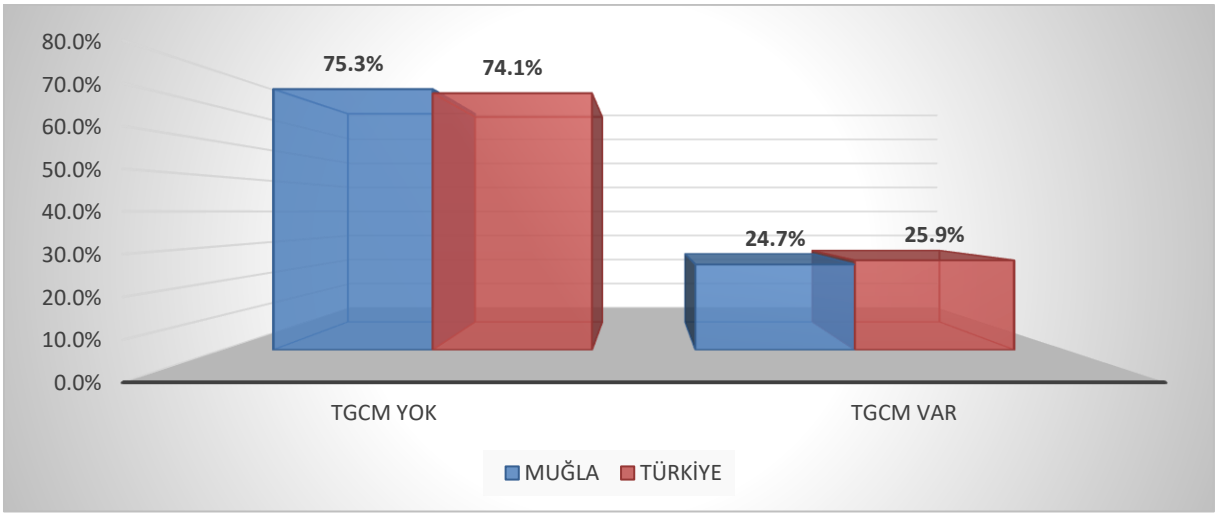

Kaynak: İPA 2017

Araştırma kapsamında yapılan ziyaretler sonucu Türkiye geneli 20 + istihdamlı 99 bin 806 işyerine ulaşılmıştır. Bu işyerlerinden 25 bin 825 tanesinde eleman temininde güçlük çekildiği tespit edilmiştir. Muğla ilinde ise 20+ istihdamlı bin 20 işyeri çalışmaya cevap vermiş, bunlardan 252 tanesi temininde güçlük çekilen meslek olduğunu ifade etmişlerdir. Yüzde 24,7 ile Muğla ilinin eleman temininde ülke geneli ile hemen hemen aynı oranda güçlük çektiği görülmektedir.

Şekil 24: Sektörlere Göre Temininde Güçlük Çeken İşyeri Oranı

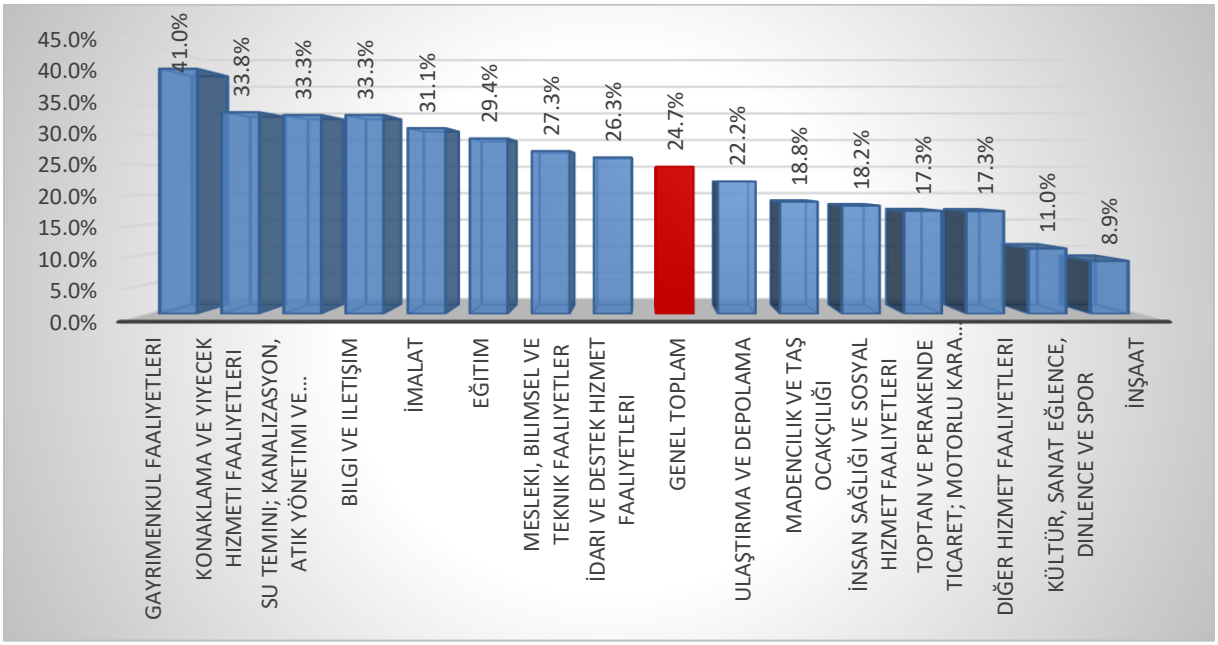

Kaynak: İPA 2017

Muğla ilinde Gayrimenkul Faaliyetler , Su Temini; Kanalizasyon Atık Yönetimi Faaliyetlerinde eleman temini en çok güçlük çekilen sektör olmasına rağmen bu iş yerlerinin sayısı daha azdır, İş yeri sayısı daha fazla olan ve eleman temininde en çok güçlük çekilen diğer sektörler ise ; Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri ve İmalat sektörleri Muğla ili ortalamasının üzerindedir . Söz konusu sektörlerin iş yerişi fazla olması nedeni ile işverenler çalışabilecek yeterli beceriye sahip elemana ulaşamamaktadır. Bunu İdari ve Destek Hizmetler , Eğitim, Mesleki , Bilimsel ve Teknik Faaliyetler , Bilgi ve İletişim sektörleri takip ederek il ortalamasının üzerinde kalmaktadır. Söz konusu sektördeki mevcut işyerlerinin az olması ile birlikte bu alanda çalışabilecek yeterli beceriye sahip elemanın bulunamaması faktörleri, sektörün temininde güçlük çekme oranının yükselmesine neden olmuştur.

Muğla ili ortalamasının altında kalan sektörler ise ; Toptan ve Perakende Ticaret , ulaştırma ve depolama , İnsan Sağlığı ve sosyal Hizmetler , Diğer Hizmet Faaliyetleri , Madencilik ve Taş ocakçılığı ve İnşaat olup Muğla ilindeki işyerlerinin yüzde 43,7 sini de bu sektörler oluşturmaktadır.

Finans ve Sigorta Faaliyetleri Muğla ilinde iş yeri sayısı en az olan sektörlerden biri olup eleman ihtiyacı olmadığı da anlaşılmaktadır.

Tablo 32: Sektörlere Göre Temininde Güçlük Çekilen Kişi Sayısı

Sektörler	Temininde Güçlük Çekilen Eleman Sayısı
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	563
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	165
İmalat	130
Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı	88
İnşaat	37
Eğitim	31
Ulaştırma ve depolama	25
Gayrimenkul faaliyetleri	19
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	16
Diğer hizmet faaliyetleri	13
Madencilik ve taş ocakçılığı	13
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	11
Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri	5
Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor	3
Bilgi ve iletişim	1
Genel Toplam	**1.119**

Kaynak: İPA 2017

Muğla ilinde 1119 kişinin temininde güçlük çekildiği tespit edilmiştir. Temininde güçlük çekilen kişi sayıları, sektör bazında incelendiğinde Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri , İdari ve Destek Hizmetleri ve İmalat sektörlerinde yoğunlaştığı görülmektedir. Bu üç sektörün temininde güçlük çektiği eleman sayısı, Muğla ilinde toplam temininde güçlük çekilen sayının yüzde 76,6'sını oluşturmaktadır. Söz konusu sektörlerde çalışan sayısının fazla olması sebebi ile temininde güçlük çekilen kişi sayısı da fazladır. Öyle ki Muğla ilinde toplam çalışanların yüzde 55,4'ü bu sektörlerde çalışmaktadırlar.

Şekil 25: Temininde Güçlük Çekilen Kişilerin Meslek Gruplarına Göre Dağılımı

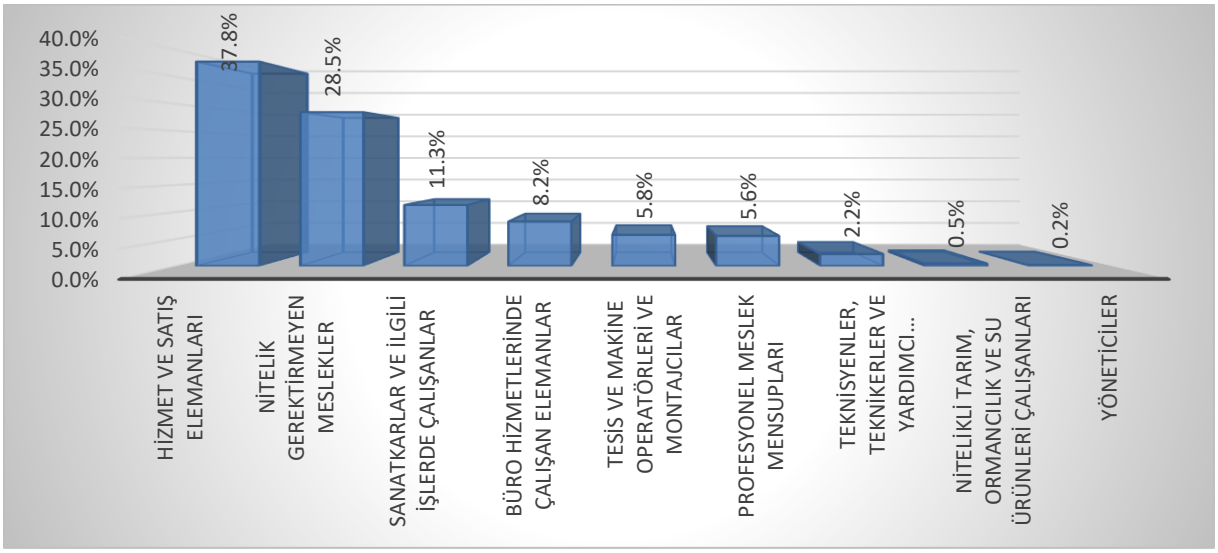

Kaynak: İPA 2017

Muğla ilinde meslek gruplarına göre temininde güçlük çekilen kişilere bakıldığında en çok 423 kişi ile Hizmet ve Satış Elemanları meslek grubunda yer aldıkları görülmektedir. Eleman temininde güçlük çekilen kişilerin yüzde 37,8'i bu meslek grubunda yer almaktadır.

Türkiye genelinde de 20 + istihdamlı işyerlerinde eleman temininde güçlük çekilme oranı birinci sırada Sanatkârlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar meslek grubu olmasına rağmen bu meslek grubu yüzde 11,3 ile Muğla ilinde üçüncü sıradadır. Benzer şekilde araştırma sonuçları göstermektedir ki Yöneticiler meslek grubu hem ülke geneli hem de Muğla ilinde eleman temininde en az güçlük çeken meslek grubudur.

Tablo 33: Mesleklere Göre TGÇM Dağılımı

TGCM	Genelleştirilmiş Eleman Sayısı	Oranı
GARSON (SERVİS ELEMANI)	171	15,2%
ÖZEL GÜVENLİK VE KORUMA MESLEK ELEMANI	78	7,0%
BULAŞIKÇI (STEVARD)	78	7,0%
RESEPSİYON GÖREVLİSİ (ÖN BÜRO ELEMANI)	73	6,5%
SERVİS KOMİSİ	63	5,6%
KAT HİZMETLERİ ELEMANI/KAT GÖREVLİSİ	60	5,4%
ODA GÖREVLİSİ-TURİZM	41	3,7%
BEDEN İŞÇİSİ (GENEL)	29	2,6%
GENEL ALAN TEMİZLEME VE DÜZENLEME GÖREVLİSİ / MEYDANCI (OTEL)	27	2,4%
TURİZM VE OTEL İŞLETMECİLİĞİ MESLEK ELEMANI	26	2,4%

Kaynak: İPA 2017

Muğla ilinde temininde güçlük çekilen mesleklere bakıldığında ilk sırada 171 kişi ile Garson(Servis Elemanı) mesleği yer almaktadır. Bu mesleği sırasıyla 78 kişi ile Özel Güvenlik ve Koruma Meslek elemanı ve Bulaşıkçı, 73 kişi ile Resepsiyon Görevlisi(Ön Büro Elemanı) meslekleri takip etmektedirler.

Geçtiğimiz yıl gerçekleştirilen araştırma sonuçlarına göre temininde güçlük çekilen ilk on meslekle bu yılki araştırma sonuçlarını kıyasladığımızda; Garson(Servis Elemanı), Bulaşıkçı , Resepsiyon Görevlisi (Ön Büro Elemanı), Servis Komisi, Kat Hizmetleri Elemanı ve Genel Alan Temizleme ve Düzenleme Görevlisi / Meydancı olmak üzere toplam altı mesleğin yine değişmeyerek ilk onda yer aldıkları görülmektedir. Muğla ilinde söz konusu meslekler, son iki yıldır temininde güçlük çekilen meslekler arasında yer almaya devam etmektedirler.

Garson(Servis Elemanı),Servis komisi, Resepsiyon Görevlisi(Ön Büro elemanı), Özel Güvenlik ve Koruma Meslek elemanı, Oda Görevlisi-Turizm, Beden İşçisi-genel ve Genel Alan Temizleme

Düzenleme Görevlisi(Meydancı) mesleklerinin aynı zamanda açık işi en çok olan meslekler arasında ilk onda yer alması, ilin istihdam politikalarına yön vermesi adına dikkate değer bir bilgi şeklindedir.

Şekil 26: TGÇM Nedenlerinin Dağılımı

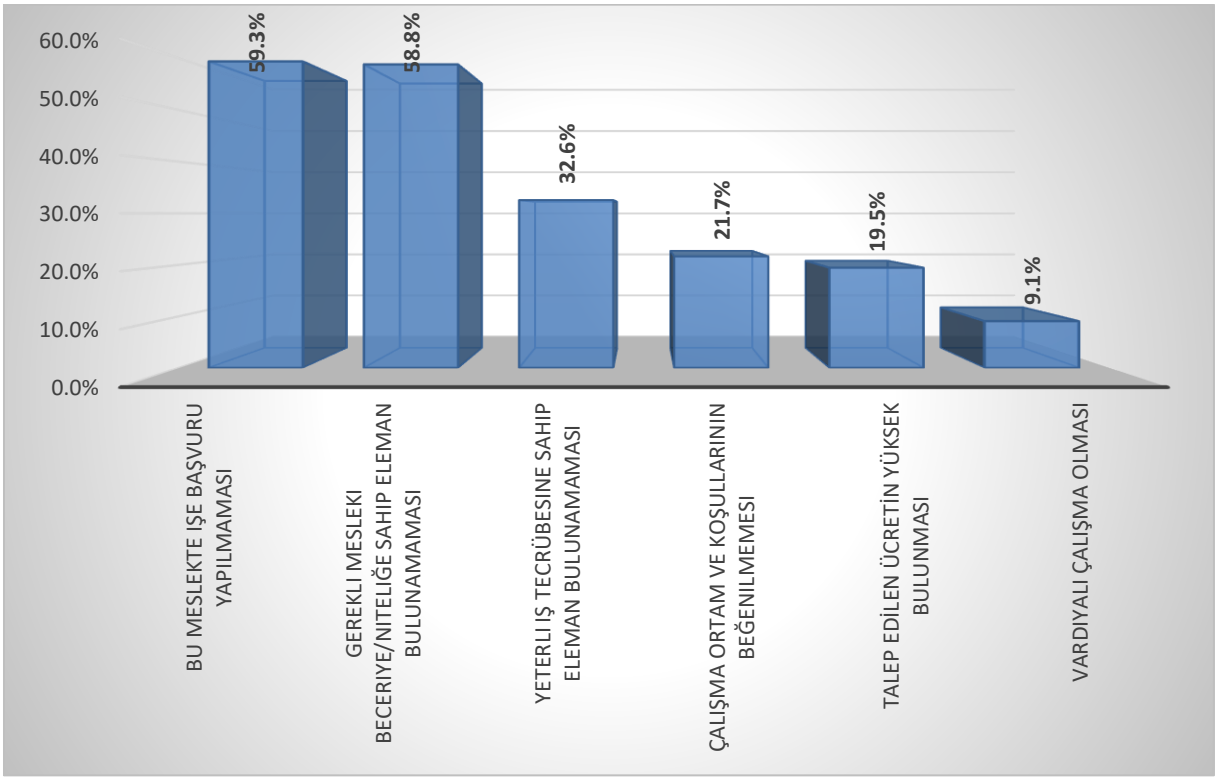

Kaynak: İPA 2017

Muğla ilinde eleman temininde güçlük çekilme nedenlerine bakıldığında ilk sırada Bu Mesleklerde Başvuru Yapılmaması ve Gerekli Mesleki Beceriye/Niteliğe Sahip Eleman Bulunmaması yer almaktadır. Bu neden Türkiye geneli 20 + istihdamlı işyerlerinin TGÇM Nedenleri Dağılımı ile de benzerlik göstermektedir.

Mesleklere Göre TGÇM dağılımı incelenirken, açık işi en çok olan mesleklerle temininde güçlük çekilen mesleklerin benzerlik gösterdiği hatta birçoğunun bire bir aynı olduğu ifade edilmiştir. TGÇM Nedenlerinin Dağılımına bakıldığında ise ilk sırada Bu Mesleklerde İşe Başvuru Yapılmaması ve Gerekli Mesleki Beceriye / Niteliğe Sahip Eleman Bulunmaması gelmektedir. Öyle ki bu nedeni ortadan kaldırmaya yarayacak doğru aktif işgücü politikaları üretilip, mevcut açık işler için gereken mesleki beceriye/niteliğe sahip bireyler sağlandığında sadece il geneli değil ülke çapında da talep ve arz dengelenmiş olacaktır.

Şekil 27: İşyeri Durumuna Göre TGÇM Nedenleri

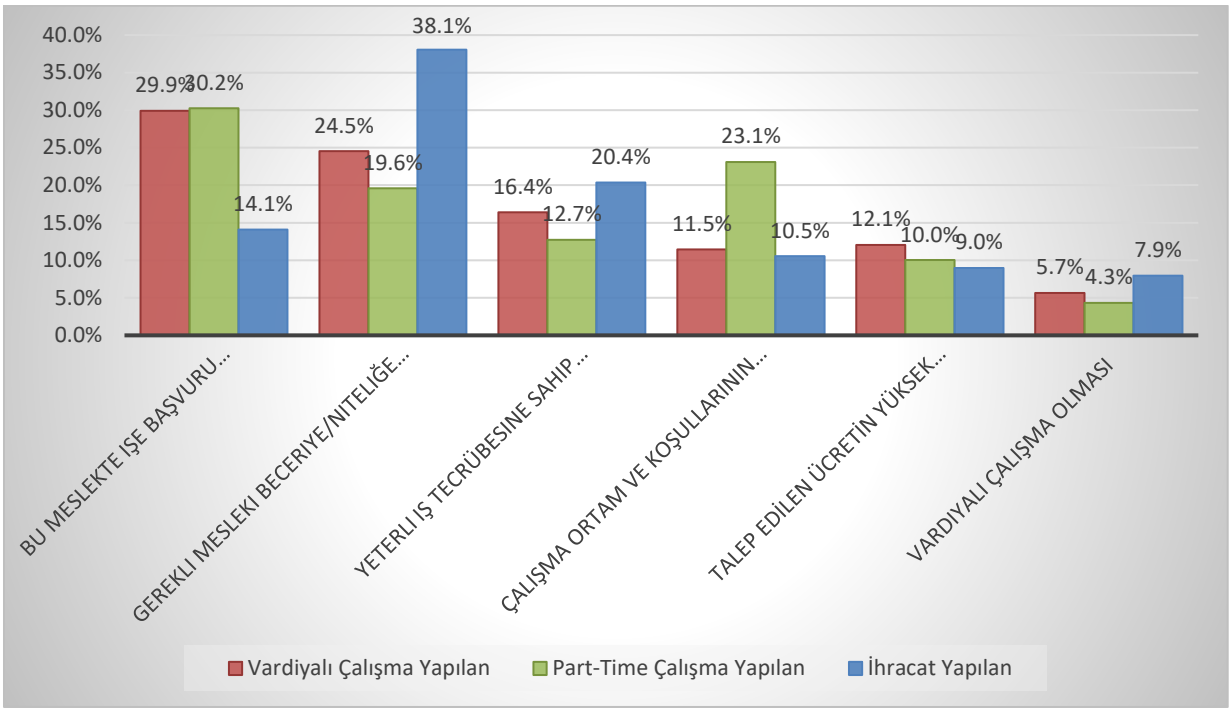

Kaynak: İPA 2017

Muğla ilinde işyerlerinin part-time veya vardiyalı çalışanı olması, işyerinin ihracat yapıp yapmaması gibi işyeri durumuna göre eleman temininde güçlük çekme nedenlerine bakılmıştır. İhracat Yapılan işyerleri yüzde 38,1 oranla eleman temininde en çok Gerekli Mesleki Beceriye / Niteliğe Sahip Eleman Bulunmaması nedeni ile istediği personeli bulmazken, yüzde 30,2 ile Part-time çalışanı olan işyerleri Bu Meslekte İşe Başvuru Olmaması sebebi ile istediği personeli bulamazken bunu yüzde 29,9 ile Vardiyalı Çalışma Yapan İşyerleri takip etmektedir. Ayrıca Muğla ili hatta ülke geneli işyerlerinin eleman temininde güçlük çekmelerinin de aynı nedene dayanması sebebiyle, bu husus genel bir problem halini almaktadır.

İşyerlerinin durumuna göre değerlere bakıldığında temininde güçlük çekilen meslekleri en az etkileyen neden vardiyalı çalışma yapılması olmuştur. Kıyasla; talep edilen ücretin yüksek bulunması nedeniyle çalışan bulunması daha zordur.

Tablo 34: Mesleklere Göre TGÇM Nedenleri

TGCM	Bu meslekte işe başvuru yapılmaması	Gerekli Mesleki beceriye/niteliğe sahip eleman bulunamaması	Çalışma ortam ve koşullarının beğenilmemesi	Yeterli iş tecrübesine sahip eleman bulunamaması	Talep edilen ücretin fazla bulunması	Vardiyalı çalışma olması
GARSON (SERVİS ELEMANI)	39,9%	64,2%	9,4%	42,9%	20,5%	8,8%
ÖZEL GÜVENLİK VE KORUMA MESLEK ELEMANI	100,0%	71,4%	28,6%	0,0%	28,6%	0,0%
BULAŞIKÇI (STEVARD)	89,2%	25,8%	20,2%	13,6%	24,0%	14,9%
RESEPSİYON GÖREVLİSİ (ÖN BÜRO ELEMANI)	46,5%	47,7%	21,8%	36,3%	7,3%	7,3%
SERVİS KOMİSİ	88,2%	52,7%	28,8%	18,6%	40,6%	16,9%
KAT HİZMETLERİ ELEMANI/KAT GÖREVLİSİ	61,4%	68,6%	33,3%	22,9%	31,7%	22,9%
ODA GÖREVLİSİ-TURİZM	87,2%	43,8%	51,1%	5,1%	0,0%	0,0%
BEDEN İŞÇİSİ (GENEL)	96,4%	22,2%	96,4%	0,0%	0,0%	0,0%
GENEL ALAN TEMİZLEME VE DÜZENLEME GÖREVLİSİ / MEYDANCI (OTEL)	61,7%	50,1%	19,7%	19,7%	39,4%	19,7%
TURİZM VE OTEL İŞLETMECİLİĞİ MESLEK ELEMANI	0,0%	0,0%	60,0%	40,0%	0,0%	40,0%

Kaynak: İPA 2017

Muğla ilinde; Özel Güvenlik ve Koruma Meslek Elemanı , Bulaşıkçı, Oda görevlisi – Turizm , Servis Komisi , Genel Alan Temizleme ve Düzenleme Görevlisi / Meydancı olmak üzere toplam on meslekten beş tanesinin temininde güçlük çekilme nedenlerinin en başında Bu Meslekte İşe Başvuru Yapılmaması olduğu görülmektedir. Beden İşçisi (Genel) mesleğinde Çalışma Ortam ve Koşullarının Beğenilmemesi ile Bu Meslekte İşe Başvuru Yapılmaması yüzde 96,4 ile aynı orana sahiptir. Mesleklerin geneline bakıldığında; Vardiyalı Çalışma bu mesleklerin çalışan temininde diğer koşullar kadar etili olmamıştır. Sadece Turizm ve Otel İşletmeciliği Meslek Elemanı mesleğinde yüzde 40 ile öne çıkmıştır.

GELECEK DÖNEM İSTİHDAM EĞİLİMLERİ

Ekonomilerde gelecek dönem istihdam eğilimini belirlemek, işgücü piyasasında oluşacak dalgalanmaları önceden görmek ve buna yönelik politikalar geliştirmek için önemli bir araçtır. İşgücü Piyasası Araştırmaları da bu minvalde işverenlere bir sonraki yılda öngördükleri istihdam tahminlerini meslek bazında sorarak gelecek dönem istihdam eğilimleri belirlenmektedir.

Bu bölümde Muğla ilinde 2017 Yılı Nisan-Mayıs dönemi ile bir sonraki yıl aynı döneme tekabül eden zaman aralığı boyunca çalışan sayılarında ne gibi farklılıklar beklendiği, farklılaşmaların hangi mesleklerde ve sektörlerde olacağına dair tahminler üzerinde durulacaktır. Mevsimsel etkileri dışarıda bırakmak adına işverenlere tam bir yıllık dönem içindeki tahminleri sorulmuştur.

Çalışma kapsamında işverenlere yöneltilen "30 Nisan 2018 tarihi itibariyle işyerinizde herhangi bir meslekte net istihdam artışı/azalışı bekliyor musunuz?" sorusuna Türkiye genelinde işyerlerinin yüzde 18,8'i istihdamın artacağı yönünde cevap verirken Muğla ilinde işverenlerin yüzde 11,9'u istihdamın artacağını öngörmüştür. Başka bir ifadeyle 10 işyerinden Türkiye genelinde yaklaşık 2'si istihdamın artacağını öngörürken Muğla'da bu sayı 1,1'e gerilemekte olup işverenlerin yakın dönemde istihdam artışına olumlu baktıkları görülmektedir. Öte yandan istihdamın azalacağını düşünen işveren oranı, ülke genelinde 2,4 olarak öngörülürken Muğla ilinde ise ülke genelinin altında olup yüzde 2,1 olarak öngörülmüştür.

Tablo 35: Sektörlere Göre İşverenlerin İstihdam Beklentileri

Sektörler	Artış	Azalış	Fikrim Yok	Değişmeyecek
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	8,2%	2,5%	52,0%	37,4%
Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı	14,1%		54,1%	31,9%
İmalat	14,7%	3,3%	52,5%	29,5%
İnşaat	8,1%	1,8%	59,9%	30,3%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	13,4%	9,3%	45,3%	32,0%
Ulaştırma ve depolama	13,4%		51,3%	35,3%
Eğitim	17,6%		58,8%	23,5%
İnsan sağliği ve sosyal hizmet faaliyetleri	15,2%	6,1%	51,5%	27,3%
Diğer hizmet faaliyetleri	13,8%		55,1%	31,1%
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	27,2%		54,7%	18,1%
Gayrimenkul faaliyetleri			29,7%	70,3%
Madencilik ve taş ocakçılığı	24,7%		62,7%	12,6%
Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor			34,2%	65,8%
Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri	33,3%		33,3%	33,3%
Bilgi ve iletişim			33,3%	66,7%
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı			100,0%	
Genel Toplam	**11,9%**	**2,1%**	**52,9%**	**33,1%**

Kaynak: İPA 2017

Sektörlere göre istihdam eğilimi incelendiğinde en yüksek oranda artış bekleyen işverenlerin sırasıyla Su Temini; Kanalizasyon ,Atık Yönetimi ve İyileştirme Faaliyetleri, Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetler ve Madencilik ve Taş ocakçılığı sektörlerinde olduğu görülmektedir. Bu iş yerlerinin açık iş yeri sayısı ve çalışan sayıları göz önünde bulundurulduğunda oranların hayli yüksek çıkması normaldir. Çalışan sayıları en yüksek olan sektörlerden Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri yüzde 8,2 , İmalat yüzde 14,7 , Toptan ve Perakende Ticaret yüzde 14,1 oranla artış beklemektedir. Tek farkla Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri yüzde 11,9 olan Muğla ili ortalamasının altında kalmaktadır.

En fazla azalış bekleyen sektör ise İdari ve destek hizmet faaliyetleridir. İstihdamda değişim beklemeyen sektörlerin başında da; Gayrimenkul Faaliyetler, Bilgi ve İletişim ve Kültür , Sanat Eğlence , Dinlence ve Spor gelmektedir.

Sektörlerin istihdam eğiliminde dikkat çeken diğer bir husus ise Finans ve Sigorta Faaliyetleri sektöründe bulunan tüm işyerleri gelecek dönem için herhangi bir öngörüde bulunamamışlardır.

Tablo 36: Sektörlere Göre Net İstihdam Değişimi

Sektörler	Net İstihdam Değişimi	NİDO
Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri	5	6,7%
Diğer hizmet faaliyetleri	23	4,5%
Madencilik ve taş ocakçılığı	39	4,4%
Ulaştırma ve depolama	68	4,3%
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	16	3,9%
Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı	159	3,5%
İmalat	185	3,0%
Eğitim	42	2,9%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	86	2,7%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	209	2,0%
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	31	1,5%
İnşaat	49	1,3%
Genel Toplam	**912**	**2,5%**

Kaynak: İPA 2017

Türkiye genelinde 20 + istihdamlı işyerlerinde 2018 Nisan-Mayıs dönemlerinde 2017 Nisan-Mayıs dönemine göre istihdamın yüzde 3,2 artacağı beklenmekte olup Muğla'da ise bu oran, yüzde 2,5 olup ülke genelinin altında kalmıştır.

En fazla istihdam artışı yüzde 6,7 ile Su Temini; Kanalizasyon, Atık yönetimi ve İyileştirme Faaliyetleri sektöründe beklenmektedir. Söz konusu sektörün çalışan sayısının da az olduğu göz önüne alındığında istihdam açısından ilerleme beklenen sektör değildir.

Net istihdam değişimi ve sektörlerin çalışan sayısına bakıldığında Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri , İmalat ve Toptan Perakende Ticaret sektörleri istihdamda ilerleme beklenen sektörlerdir. Bunu Eğitim , İdari ve Destek Hizmeti Faaliyetleri ve Ulaştırma ve Depolama sektörleri takip etmektedir.

Muğla ilinde net istihdam değişimi beklemeyen sektörler; Kültür , Sanat Eğlence , Dinlence ve Spor , Elektrik , Gaz , Buhar ve İklimlendirme Üretimi ve Dağıtımı , Gayrimenkul Faaliyetler , Finans ve Sigorta Faaliyetleri ve Bilgi ve İletişimdir.

Tablo 37: Meslek Gruplarına Göre Net İstihdam Değişimi

Meslek Grubu	Net İstihdam Değişimi	NİDO
SANATKARLAR VE İLGİLİ İŞLERDE ÇALIŞANLAR	262	5,0%
HİZMET VE SATIŞ ELEMANLARI	210	3,0%
NİTELİK GEREKTİRMEYEN MESLEKLER	226	2,9%
TESİS VE MAKİNE OPERATÖRLERİ VE MONTAJCILAR	92	2,7%
TEKNİSYENLER, TEKNİKERLER VE YARDIMCI PROFESYONEL MESLEK MENSUPLARI	40	1,7%
PROFESYONEL MESLEK MENSUPLARI	57	1,5%
BÜRO HİZMETLERİNDE ÇALIŞAN ELEMANLAR	25	0,7%
GENEL TOPLAM	**912**	**2,5%**

Kaynak: İPA 2017

Muğla ilinde Sanatkarlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar , Hizmet ve Satış Elemanları , Nitelik Gerektirmeyen Meslekler ve Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar mesleğindekiler Muğla ili ortalaması üzerinde kalarak istihdam artışı meslek gruplarıdır. En fazla istihdam artışı beklenen meslek grubu ise 262 kişilik artış ile Sanatkarlar ve İlgili İşlerde Çalışanlardır. En az artış beklenen meslek grubu ise 25 kişilik artış ile Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlardır.

2016 yılı verilerine göre Net İstihdam Değişimindeki ilk üç meslek grubu değişmezken , 2016 yılında azalışta olan Yöneticiler meslek grubu çalışanları ve artışta olan Nitelikli Tarım, Ormancılık ve Su Ürünleri Çalışanları meslek grubu için 2017 yılında değişim öngörülmemektedir.

Tablo 38: En Fazla İstihdam Artışı/Azalışı Beklenen Meslekler

Net İstihdam Artışı Beklenen Meslekler	Net İstihdam Azalışı Beklenen Meslekler
GARSON (SERVİS ELEMANI)	BEDEN İŞÇİSİ (İNŞAAT)
MERMER İŞÇİSİ	DİĞER GARSONLAR, BARMENLER VE İLGİLİ İŞÇİLER
TEMİZLİK GÖREVLİSİ	PROSES İŞÇİSİ
BEDEN İŞÇİSİ (GENEL)	AĞ ÇİLE MAKİNESİ İŞÇİSİ
FIRINCI USTASI-UNLU MAMULLER	AHŞAP TEKNE İMALATÇSI (NEZARETÇİ/USTABAŞI)
MUTFAK GÖREVLİSİ	TURİZM VE OTELCİLİK ELEMANI
GÖZLÜK ÇERÇEVE İMALATÇISI	OPERASYON ELEMANI (TURİZM)
AŞÇI	MÜŞTERİ HİZMETLERİ GÖREVLİSİ/ASİSTANI
ŞOFÖR-YÜK TAŞIMA	TEKNİK SERVİS ELEMANI
ÖZEL GÜVENLİK VE KORUMA MESLEK ELEMANI	AŞÇIBAŞI

Kaynak: İPA 2017

Muğla ilinde gelecek dönem, en fazla istihdam artışı olması beklenen meslekler sırasıyla, Garson (Servis Elemanı) , Mermer İşçisi , Beden İşçisi (Genel), Aşçı , Özel Güvenlik Görevlisi meslekleri olup ; Beden İşçisi(İnşaat) , Proses İşçisi , Ağ-Çile Makinası İşçisi mesleklerinde ise azalış beklenmektedir.

Geçtiğimiz yıl istihdam artışı beklenen mesleklerle bu yılı karşılaştırdığımızda Beden İşçisi (Genel), Garson (Servis Elemanı), Mermer İşçisi ve Mutfak Görevlisi meslekleri istihdam artışı beklenen ilk on meslekte yine yer almaktadır. Buradan Muğla ili için bu mesleklerin son iki yıldır önemini korumaya devam ettiği anlaşılmaktadır.

Geçtiğimiz yıl istihdam azalışı beklenen mesleklerle bu yılı Beden İşçisi (İnşaat) mesleği istihdam azalışı beklenen ilk on meslekte yine yer almaktadır.

Şekil 28: İşyeri Özellikleri Bakımından NİDO

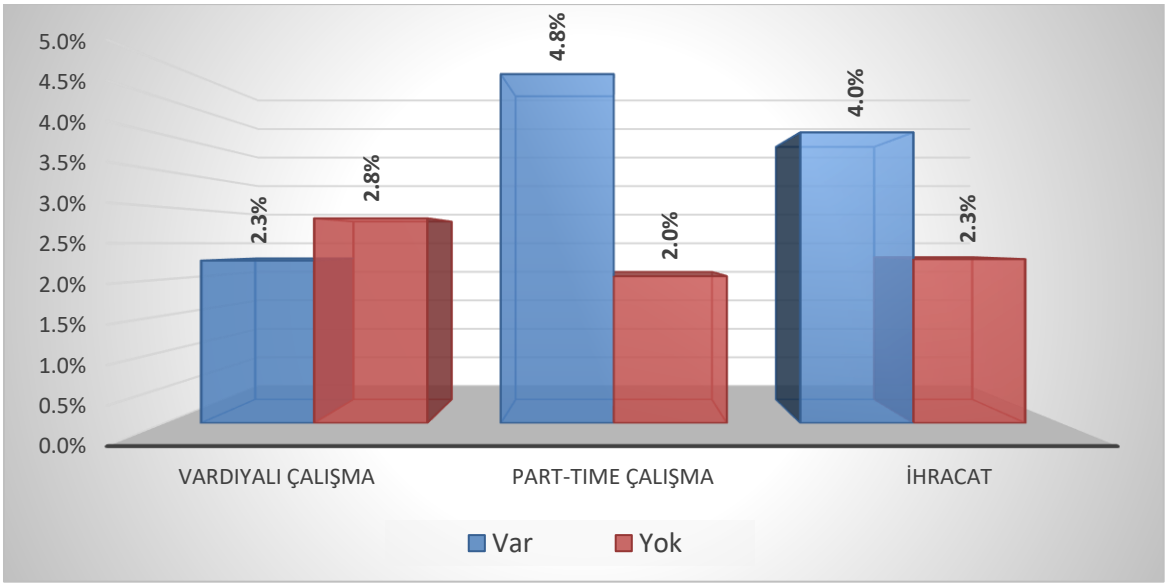

Kaynak: İPA 2017

İşyeri özellikleri bakımından net istihdam değişim oranlarına bakıldığında işyerinin part-time çalışma yapması net istihdam değişim oranını ciddi bir oranda arttırmaktadır. Muğla iline ait net istihdam değişim oranı yüzde 2,5 iken part-time çalışma yapan işyerlerine ait net istihdam değişim oranı yüzde 4,8'dir. İhracat yapan iş yerinin net istihdam değişim oranı yüzde 4'tür. Vardiyalı çalışma yapan iş yerlerinde ise yüzde 2,3 ile Muğla ili net istihdam değişimi oranının altında kalmaktadır. Part-time çalışma yapan ve İhracat yapılan iş yerlerinde daha çok istihdam beklenmektedir. Bu beklenti vardiyalı çalışan iş yerlerinde daha az olacaktır.

SONUÇ

Bu çalışma Muğla ilinin işgücü piyasasını ve işgücü piyasasındaki ihtiyaçların belirlenmesi; bu doğrultuda tablo ve grafikler oluşturmak suretiyle mevcut durumun betimlenmesi için yapılmış bir çalışmadır. Alınan veriler doğrultusunda Muğla ilinde sektörel anlamda işgücü piyasalarının temel dinamiklerinin belirlenmesi ve uygulanacak istihdam politikaları için donör oluşturması beklenmektedir.

Araştırmada 20+ istihdam sağlayan işyerleri örneklemi oluşturmuştur. Araştırmayı sahada bizzat kurum personellerimiz olan İş ve Meslek Danışmanları gerçekleştirmiştir.

İşgücü piyasası analizi çalışması iki bölümden oluşmaktadır. Birinci bölümde Muğla ilinin işgücü piyasasına dair işgücü piyasası verilerine yer verilmiştir. İkinci bölümde ise işgücü piyasası analizinde yapılan çalışma ve ülke geneli alınan sonuçlarla karşılaştırılarak nesnel veriler yer almaktadır.

Açık iş ilanlarının en yüksek olduğu sektörün Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri olduğu görülmektedir.

Muğla ili işgücü piyasası 2017 yılı talep araştırmasına göre; işyerlerinin sektörel bazlı iş yeri sayısına bakıldığında sırasıyla Konaklama Ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri, Toptan Ve Perakende Ticaret Faaliyetlerinin olduğu görülmektedir. Bu sektörlerde çalışanlar toplam çalışan sayılarının yüzde 42,3'nü oluşturmaktadır. Yüzde 41,7 ile kadın, yüzde 42,5 oranı ile erkekler çalışmaktadır. Kadın ve erkeklerin en çok çalıştığı sektör ise Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetidir. Erkeklerin en çok istihdam edildiği diğer iki sektör ise sırasıyla İmalat ve İnşaattır. Kadınlarda ise istihdamın en çok olduğu diğer iki sektör İmalat ve İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri olduğu görülmektedir. Ayrıca söz konusu iki sektör istihdam artışı en çok olması beklenen sektörlerdir.

2017 yılında yapılan bu çalışmada elde edilen bir diğer veri de işyerlerinin sektörel bazda İŞKUR hizmetlerinden faydalanma oranlarıdır. Buna göre İŞKUR hizmetlerinden en çok yararlanan sektörler sırasıyla; Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor, İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri, Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri, Eğitim ve İnşattır. Açık işler bölümü incelendiğinde en çok açık işin meslekler bazında; Turizm Ve Otelcilik Elemanı, Beden İşçisi (Genel), Temizlik Görevlisi ve Pide Ustası şeklinde sıralandığı görülmektedir.

Açık işlerin temininde güçlük çekilme nedenlerine bakıldığında ilk üç nedenin; Bu meslekte işe başvuru yapılmaması , Gerekli Mesleki beceriye/niteliğe sahip eleman bulunamaması, Yeterli Mesleki Beceriye/Niteliğe Sahip Eleman Bulunmaması olduğu belirlenmiştir. Bu nedenle ilimizde özellikle iş

hayatına yeni başlayan/başlayacak olan vatandaşlarımıza İŞBAŞI EĞİTİM PROGRAMI kurslarımıza ağırlık vererek, böylece mesleki nitelik/beceri kazanma sürecini finanse ederek iş hayatında katalizör görevi görmektedir.

Bilgi formu uygulanan işyerlerinin karşılamakta güçlük çektiği mesleklerin sektörel dağılımında; Konaklama ve Yiyecek Hizmetleri, İdari ve destek hizmet faaliyetleri ve İmalat ile ilgili işlerde çalışanların ilk üç sırayı aldığı görülmektedir.

EKLER

EK 1: 2017 YILI İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMASI İŞYERİ BİLGİ FORMU

İŞKUR

2017 YILI İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMASI

2017 YILI İPA İŞYERİ BİLGİ FORMU

Sayın İşyeri Yetkilisi,

Türkiye İş Kurumu (İŞKUR) tarafından gerçekleştirilecek olan işgücü piyasası araştırması ile ilimizde istihdam ve işsizlik sorununun çözümü için işgücünün yapısı, sektörler bazında personel, eğitim, nitelik vb. ihtiyaçlarının belirlenmesine yönelik bilgi derlenmesi amaçlanmaktadır.

Bilgi Verme ve Gizlilik

1- Kurum ve kuruluşlardan alınan bu bilgiler, yalnızca istatistiksel çalışmalarda kullanılmak amacıyla toplanmakta olup, gizliliği 4904 sayılı Türkiye İş Kurumu Kanunu ile teminat altına alınmıştır. Kanun uyarınca sizden alınan bu bilgilerden şahsınıza özel olanlar; idari, adli ve askeri hiçbir organ, makam, merci veya kişiye verilemez, istatistik amacı dışında kullanılamaz.

2- 4904 sayılı Türkiye İş Kurumu Kanunu'nun 21 inci maddesi gereğince Kurum tarafından, kamu ve özel kesim işyerlerinden iş ve işgücü konularında bilgi istenildiğinde, belirtilen süre içinde bilgi verilmesi zorunludur. Bildirim yükümlülüğüne aykırı hareket eden özel kesim iş-yerlerine 3.114 TL (üçbinyüzondört Türk Lirası) İdari Para Cezası verilir.

3- İşverenlerden toplanan bilgiler, Kurum hizmetlerinden başka amaçla kullanılamaz. **İkinci fıkraya aykırı davrananlar hakkında Türk Ceza Kanunu'nun 136 ncı maddesi hükümleri uygulanır.**

Kapsam

İşyeri Bilgi Formunun, işyeri sahibi veya ortakları, insan kaynakları, personel, işyeri veya muhase-be müdürleri tarafından doldurulması gerektirmektedir. Yukarıdaki açıklamalar doğrultusunda bilgi formunu doldurarak verdiğiniz bilgiler ve araştırmaya yapmış olduğunuz katkılardan dolayı teşekkür eder, saygılar sunarız.

İŞYERİ BİLGİLERİ

Ornek No	:.....
Işyerinin Yasal Unvanı	:.....

1

ADRES BİLGİLERİ

İL /İLÇE :.....
MAHALLE: .....
CADDE/SOKAK :.....
İÇ/DIŞ KAPI NO :.....
TELEFON/FAKS/E-POSTA :.....

FORMU CEVAPLAYAN İŞYERİ YETKİLİSİNİN

Adı-Soyadı : ..... Unvanı :.....
Tarih : ..... Telefonu : .....
E-Posta :..... İmza/Kaşe: .....

Bu kısım Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü'nde Bilgi Formunun uygulamasından sorumlu olan "kamu görevlilerince" doldurulacaktır.

BU İŞYERİ BİLGİ FORMU ZİYARETÇİ VE KOORDİNATOR EL KİTABI OKUNDUKTAN SONRA UYGULANMIŞ VE VERİ GİRİŞİ ZİYARETÇİ VE KOORDİNATÖR EL KİTABINA UYGUN YAPILMIŞTIR.

	ZİYARETÇİ	KONTROLÖR	VERİ GİRİŞ PERSONELİ
Adı-Soyadı			
Tarih			
İmza			

1) İşyerinizin kuruluş tarihini yıl olarak belirtiniz.

.....

2) İŞKUR'un hizmetlerinden faydalanıp faydalanmadığınızı belirtiniz.

Evet ☐ Hayır ☐ (4. Soruya geçebilirsiniz)

3) İŞKUR'un hangi hizmetlerinden faydalandığınızı belirtiniz.
(Birden fazla seçenek işaretlenebilir) (Cevapladıktan sonra 5. Soruya geçebilirsiniz)

Eleman Talebi ☐
Çalışanların Mesleki Eğitimi ☐
Kısa Çalışma Ödeneği ☐
İşbaşı Eğitim Programları ☐
Mesleki Eğitim Kursu ☐
Danışmanlık ve Yönlendirme ☐

4) İŞKUR'un sunmuş olduğu hizmetlerden faydalanmama nedeninizi belirtiniz.

☐ İŞKUR hizmetlerinden haberdar değilim.
☐ İŞKUR'un sunduğu hizmetlere ihtiyaç duymadım.
☐ İŞKUR'un sunduğu hizmetlere diğer kaynaklardan ulaşıyorum.
☐ Diğer (Belirtiniz).....

5) İşyerinizde vardiyalı çalışma yapılıp yapılmadığını belirtiniz.

Evet ☐ Hayır ☐

6) İşyerinizde ihracat yapılıp yapılmadığını belirtiniz.

Evet ☐ Hayır ☐

7) İşyerinizde kısmi süreli (part-time) çalışanın olup olmadığını belirtiniz.

Evet ☐ Hayır ☐

↓

(.....kişi kısmi süreli çalışmaktadır)

BÖLÜM I- MEVCUT İSTİHDAM

8) İşyerinizde çalışmakta olan mevcut personeli fiilen yaptıkları işlere göre sıralayınız?

Yapılan iş (Örnek; mimar, ziraat mühendisi, harita teknikeri, buldozer operatörü, sekreter, taşıma işçisi vb.)	Kadın Çalışan Sayısı	Erkek Çalışan Sayısı	Toplam Çalışan Sayısı
TOPLAM			

BÖLÜM II-AÇIK İŞLER

9) Şu an işyerinize herhangi bir yolla eleman arıyormusunuz?

9.1) Eleman aramıyoruz. → 10.Soruya geçiniz.

Eleman Aranılan Meslekler	Toplam Açık Iş Sayısı	Talep Edilen Asgari Eğitim Düzeyi 1. Lise altı 2. Çıraklık 3. Genel lise 4. Meslek L. 5. Meslek yüksekokulu 6. Lisans 7. Lisansüstü 8. Herhangi bir eğitim düzeyi aramıyorum.	Açık işiniz için cinsiyet tercihini belirtiniz? 1. Kadın 2. Erkek 3. Cinsiyet önemli değil	Talep Edilen Beceriler * 1. Bilgisayar kullanımı 2. Fiziki ve bedensel yeterlilik 3. Hesap yapabilme (Analitik beceri) 4. İletişim ve ifade yeteneği 5. Proje tabanlı çalışma 6. Satış ve pazarlama becerisi 7. Sorun çözme ve inisiyatif alabilme 8. Takım çalışması 9. Yabancı Dil 10. Yeterli mesleki/teknik bilgi ve tecrübe			Ilgili meslekteki açık işinizi hangi yolla arıyorsunuz ** 1. Akraba-Eş Dost 2. Gazete-İlan, vb. 3. İnternet-Sosyal Medya 4. İŞKUR aracılığıyla 5. Kendi çalışanlarım aracılığıyla 6. Ozel Istihdam Büroları		
				1	2	3	1	2	3

*Önem derecesine göre **EN FAZLA** 3 beceriyi 1'den başlayarak SIRALAYINIZ. (1- En önemli)
Kullandığınız arama kanallarından **EN AZ 1 tanesini işaretleyiniz.

BÖLÜM III - 30 NİSAN 2018 TARİHİ İTİBARİYLE ÇALIŞAN SAYISINDA NET DEĞİŞİKLİK OLACAĞI DÜŞÜNÜLEN MESLEKLER

10) 30 Nisan 2018 tarihi itibariyle işyerinizde herhangi bir meslekte net istihdam artışı bekliyor musunuz?	Evet ☐ →	10.1'e geçiniz.
	Hayır ☐ →	11. soruya geçiniz.
	Fikrim Yok ☐ →	11. soruya geçiniz.

10.1) 30 Nisan 2018 tarihi itibariyle işyerinizde çalışan sayısında net istihdam artışı olacağını düşündüğünüz meslekleri belirtiniz?

Net istihdam ARTIŞI olacağını düşündüğünüz meslekler	Net sayısal artış

11) 30 Nisan 2018 tarihi itibariyle işyerinizde herhangi bir meslekte net istihdam azalışı bekliyor musunuz?	Evet ☐ →	11.1'e geçiniz.
	Hayır ☐ →	12. soruya geçiniz.
	Fikrim Yok ☐ →	12. soruya geçiniz.

11.1) 30 Nisan 2018 tarihi itibariyle işyerinizde çalışan sayısında net istihdam azalışı olacağını düşündüğünüz meslekleri belirtiniz?

Net istihdam AZALIŞI olacağını düşündüğünüz meslekler	Net sayısal azalış

BÖLÜM IV - ELEMAN TEMİNİNDE GÜÇLÜK ÇEKİLEN MESLEKLER

12) Son 1 yıl içerisinde işyerinizde eleman temininde güçlük çektiğiniz meslekleri ve bu meslekler-de temininde güçlük çektiğiniz eleman sayısını belirtiniz?

12.1) Eleman temininde güçlük çektiğimiz meslek yok. → 13.Soruya Geçiniz.

Eleman Temininde Güçlük Çekilen Meslekler	Temininde Güçlük Çekilen Eleman Sayısı	Temininde Güçlük Çekilme Nedeni* 1. Bu meslekte **yeterli** işe başvuru yapılmaması 2. Gerekli Mesleki beceriye/niteliğe sahip eleman bulunamaması 3. Yeterli iş tecrübesine sahip eleman bulunamaması 4. Çalışma ortam ve şartlarının beğenilmemesi 5. Talep edilen ücretin yüksek olması 6. Vardiyalı çalışma olması					
		1	2	3	4	5	6

*Birden Fazla Seçenek İşaretlenebilir.

BÖLÜM V – İŞGÜCÜ PİYASASINA GENEL BAKIŞ

13) Şu anda herhangi bir istihdam teşvikinden yararlanıyor musunuz?

Evet ☐ Hayır ☐

14) İşyerinizde Geçici Koruma Statüsünde (Suriyeli, Irak) işgücü istihdam etmek (çalışma iznine tabi olarak) ister misiniz?

Evet ☐ Hayır ☐

15) Büyükanne ödeneğinin yaygınlaştırılmasının kadınların işgücü piyasasına girişini arttıracağını düşünüyor musunuz?

Evet ☐ Hayır ☐ Etkilemez ☐

16) Kıdem tazminatına ilişkin yeni bir düzenleme yapılmasını ister misiniz?

Evet ☐ Hayır ☐ Fikrim Yok ☐

17) Kıdem Tazminatı uygulamasının Devlet garantisindeki bir fona devredilmesi hakkındaki düşüncenizi belirtiniz.

Olumlu ☐ Olumsuz ☐ Fikrim Yok ☐

18) 2016 yılında getirilen doğuma bağlı izinlerin kadın istihdamını nasıl etkilediğini/etkileyeceğini belirtiniz.

Olumlu ☐ Olumsuz ☐ Değişmeyecek ☐

19) Sendikaların işgücü piyasasına ilişkin politikalar üretimine katkısının olduğunu düşünüyor musunuz?

Evet ☐ Hayır ☐

2017 Yılı İşgücü Piyasası Araştırmasına yaptığınız katkıdan dolayı teşekkür ederiz.
İşveren/İşveren Temsilcisi görüşleri:
Ziyaretçinin görüşleri: